

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVIII.

TEOLLISUUS-TILASTOA.

17.

VUODELTA 1900.

JÄLKIMMÄINEN OSA.

TEHTAITA JA KÄSITYÖLAITOKSIA.

HELSINGISSÄ,
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA,
1902.

Sisällys:

	Siv.
Katsaus Suomen teollisuuteen vv. 1899—1900	I.
I. Yleinen katsaus tehdas- ja käsityöteollisuuteen Suomessa v. 1900	1.
II. » » » » » Suomen lääneissä v. 1900 . . .	5.
III. » » » » » Suomen kaupungeissa ja kaup- paloissa järjestettynä niiden tuotannon bruttoarvon mukaan	6.
IV. Yleinen katsaus tehdas- ja käsityöteollisuuteen v. 1900 maan kihlakunnissa . .	8.
V. Katsahdus Suomen Tehdas- ja käsityöteollisuuteen v. 1900	11.
VI. Luettelo v. 1900 perustetuista teollisuuslaitoksista, joista ilmoitus on tullut asianom. kuvernööriin kautta Teollisuushallitukselle	118.
VII. V. 1900 käytettyjen höyrykoneiden lukumäärä ja voima hevosvoimissa, ryhmi- tettynä läänittäin	124.
VIII. V. 1900 käytettyjen höyrykoneiden lukumäärä ja niiden voima hevosvoimissa, ryhmitettynä eri teollisuuksien mukaan	125.
IX. Taulu osottava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärää ja kansallisuutta, jaettuina maan kaupunkien mukaan v. 1900	126.
X. Taulu osottava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärää ja kansallisuutta maan kihlakunnissa v. 1900	132.
XI. Lyhyt kertomus sellaisista Suomen teollisuuslaitoksissa v. 1900 sattuneista ta- paturmista, joista ilmoitus on annettu Teollisuushallitukselle	134.
XII. Lyhyt kertomus eri teollisuuslaitoksien apukassoista y. m. v. 1900	145.

O i k a i s u j a :

Siv. 2 on *Villateollisuuslaitoksien* (Ryhmä VII, L. 18) lukumäärä maaseudulla ilmoitettu 15:ksi ja työpaikkojen summa 28:ksi; pitää olla 18 työpaikkaa maaseudulla ja summa 31.

Sam. siv. ilmoitetaan *vanutustehtaiden* lukumäärä maaseudulla 9:ksi; pitää olla 6.

Siv. 78 on Kuopion läänille ilmoitettu 914,144 hl sam.; pitää olla 156,107 hl ja 758,007 kg sam.

Sam. siv. on summien ensi rivillä 18,785,307 kg, 955,382 hl; pitää olla 19,543,314 kg, 195,375 hl.

Sam. siv., riv. 1 alhaalta on 4,608,036 hl; pitää olla 4,560,000 kg ja 48,036 hl.

Siv. 80 rivi 3 ylhäältä on 1,588,000 kg jo 4,779,229 hl; pitää olla 6,148,000 kg ja 219,229 hl.

Vuoden 1900 kuluessa on yhä edelleen Suomen teollisuudessa tavattavana kohoamista, jota huomataan aina v:sta 1894 alkaen. Missä määrin kohoaminen on tapahtunut nähdään parhaiten alla olevasta taulusta:

Vuonna.	Työpaikkojen lukumäärä.	Lisäys tai vähennys %:na edell. vuoden lukumäärästä.	Työntekijöiden lukumäärä.	Lisäys tai vähennys %:na edell. vuoden lukumäärästä.	Tuotannon bruttoarvo, <i>Smc.</i>	Lisäys tai vähennys %:na edell. vuoden arvosta.
1890	5,261	—	48,202	—	136,825,496	—
1891	5,478	+ 4,1	49,467	+ 2,6	143,522,466	+ 4,9
1892	5,623	+ 2,6	47,250	— 4,5	139,388,324	— 3,0
1893	5,580	— 0,8	46,085	— 2,5	136,973,967	— 1,7
1894	5,825	+ 4,4	47,783	+ 3,7	147,083,806	+ 7,4
1895	6,012	+ 3,2	53,185	+ 11,3	162,499,857	+ 10,5
1896	6,054	+ 0,7	59,182	+ 11,3	187,457,902	+ 15,4
1897	6,165	+ 1,8	64,927	+ 9,7	214,298,440	+ 14,3
1898	6,331	+ 2,7	73,857	+ 13,8	239,028,315	+ 11,5
1899	6,581	+ 3,9	83,844	+ 13,5	258,572,490	+ 8,2
1900	6,677	+ 1,4	80,556	— 3,9	287,076,178	+ 9,9

Lisäys kotimaisessa tuotannossa on siis ollut melkoista suurempi kuin v. 1899 ja absoluuttisesti katsottuna suurempi kuin koskaan ennen, nim. 28 $\frac{1}{2}$ miljoonaa; verrattuna edellisen vuoden vastaavaan arvoon se teki 11,02 %. Työpaikkojen lisääntyminen oli vähempi, mutta kuitenkin suurempi kuin maan väestön vastaava lisääntyminen. Huomiota ansaitsee se seikka että työväen lukumäärä nyt ensi kertaa sitte vuoden 1893 osottaa vähentymistä. Tällöin on huomattavaa että kahtena edellisellä vuonna teollisuustyöväen lukumäärä melkoisesti kasvoi, mikä asianhaara selittää vähenemisen v. 1900. Jos yhdeltä puolen ottaa huomioon tämän vähenemisen työväen lukumäärässä ja toiselta puolen höyrykoneiden lukumäärän suuren, edelliseltä vuodelta jatkuvan lisäyksen, jota luultavasti vastaa myös melkoinen lisäys muiden voimalähteiden käyttämisessä, niin tulee siihen loppupäätökseen, että Suomen teollisuus myöskin v. 1900 osotti taipumusta yhä suuremmassa määrässä muuttu-

maan suurteollisuudeksi ja korvaamaan ihmisvoiman konevoimalla. Konevoiman kasvaminen oli myöskin v. 1900 sangen melkoinen; tosin koneiden lukumäärä lisääntyi vaan 914:stä 955:een eli 4,49 %:lla, mutta hevosvoimain lukumäärä kasvoi 30,025:stä 36,623:een elikkä 18,02 %:lla. Molempina vuosina 1899—1900 on höyrykoneiden hevosvoimain lukumäärä kasvanut lähimmiten puolella.

Työpaikkojen lisääntyminen kaupungeissa ei ollut suuri; se oli 27 kapp. entiseen lukumäärään 3,126 eli 0,86 %, siis kaiken luultavuuden mukaan tuntuvasti pienempi kaupunkien samanaikuista väestönkasvua. Maaseudulla lisäys oli 69 paikkaa, joka, kun entinen luku oli 3,455, tekee 2,00 %:n kasvun. Työväen lukumäärän suhteen vallitsee huomattava erotus maaseudun ja kaupunkien välillä; maaseudulla tämä lukumäärä kasvoi jotenkin runsaasti, 38,094:stä 39,343:een eli 3,28 %:lla; kaupungeissa se sitävastoin väheni 45,750:stä 41,213:een eli 9,92 %:lla. Mitä taas tulee tuotannon arvoon, on se lisääntynyt kaupungeissa 149,980,639:stä markasta 163,234,462:een markkaan eli 8,12 %, kun se taas maaseudulla lisääntyi 108,591,851:stä 123,841,716 markkaan eli 14,04 %:lla. Höyrykoneet lisääntyivät kaupungeissa 347:stä 359:ään eli 3,34 % ja hevosvoimain vastaava luku 13,700:sta 18,041:een eli 31,69 %; jälkimmäinen lisäys on siis monin verroin suurempi edellistä ja osottaa koneiden keskimääräisen voiman kasvaneen. Maaseudulla koneet lisääntyivät 567:stä 596:een eli 4,87 % ja hevosvoimain vastaava luku 16,325:stä 18,582 eli 13,83 %; sielläkin oli siis koneiden keskivoima tuntuvasti kasvanut.

Jos eri läänien tuotantoarvot verrataan vastaaviin v:ltä 1899, niin saadaan seuraava taulu:

L ä ä n i.	Tuotannon bruttoarvo vuonna 1899.	Tuotannon bruttoarvo vuonna 1900.	Lisäys edelli- sen vuoden arvoon.	Lisäys %:na edellisen vuo- den arvosta.
Uudenmaan	56,036,628	59,735,477	+ 3,698,849	+ 6,6
Turun ja Porin	42,658,946	47,207,531	+ 4,548,585	+ 10,66
Hämeen	50,212,325	53,380,333	+ 3,168,008	+ 6,3
Viipurin	46,934,259	55,270,017	+ 8,335,758	+ 17,76
Mikkelin	4,881,166	5,227,501	+ 346,335	+ 7,09
Kuopion	9,569,428	11,146,316	+ 1,576,888	+ 16,47
Vaasan	31,046,678	36,297,515	+ 5,250,837	+ 16,91
Oulun	17,233,060	18,811,488	+ 1,578,428	+ 9,16
Yhteensä	258,572,490	287,076,178	+ 28,503,688	+ 11,02

Enentymistä on siis huomattavana kaikissa lääneissä, enimmänsä Viipurin, Kuopion ja Vaasan läänissä, vähimmin Uudenmaan, Hämeen ja Mikkelin lää-

nissä. Enentyminen on ollut melkoista tasaisemmin jaettuna eri läänien kesken kuin edellisenä vuonna. Lisääntyminen on melkein kaikissa lääneissä ollut kovin erilainen verrattuna edelliseen vuoteen, ja tuntuu siltä kuin *yhden* vuoden tulos, tuotantoarvoon katsoen, jossain läänissä liaksi paljon riippuu satunnaisista asianhaaroista, jotta niitä voisi käyttää läänin tuotantoarvon vaihdoksia kuvaavina.

Kaikista maamme kaupungeista oli tänä vuonna Helsingillä suurin absoluuttinen valmistusarvon enentyminen, nim. 3,339,588 mk:an eli 8,63 % entisestä arvosta. Senjälkeen tulee Turku 2,883,942 markalla eli 16,28 %:lla entisestä arvosta, sekä Nikolainkaupunki 2,339,443 markalla eli 18,71 %:lla entisestä arvosta. Viimemainitussa kaupungissa oli lisäys tänäkin vuonna niinmuodoin huomattavan suuri, jos kohtakin heikompi kuin edellisenä vuotena. Neljäs kaupunki valmistusarvon lisääntymiseen katsoen oli Pori 1,144,894 markalla (13,77 %); viides Pietarsaari, tänäkin vuonna huomattavan suurella lisääntymismäärällä, nim. 824,556 markalla eli 14,30 %:lla; kuudes Kotka 823,327 markan (16,22 %) lisääntymismäärällä. Valmistusarvo on kasvanut 25:ssä kaupungissa ja 2 kauppalassa, väkentynt 11:ssä kaupungissa ja kahdessa kauppalassa. Pienet olot useimmissa kaupungeissamme tekevät että useissa niistä osottaa tuotantoarvo suhteellista kasvua, joka nähtävästi johtuu muutamien harvojen suurempien liikkeiden syntymisestä tai kehittymisestä, ja olisi milt'ei mahdoton monipuolisissa tilastollisissa joukko-ilmioissa. Niinpä tekee Kemille, jossa jo edellisenä vuonna tuotannon lisääntyminen oli suuri, lisäys 30,30 %, Savonlinnalle 47,70 %, Heinolalle 50,78 %, Raahelle 53,98 %, Käkisal- melle 75,56 % ja Iisalmelle kokonaista 139,80 %. Sitävastoin Iisalmen naapuri- kaupungissa Kuopiossa, jolla edellisenä vuonna oli 31,01 %:n lisäys, tällä ker- taa huomattavana 18,60 %:n vähennys.

Kihlakunnista on kuten ennenkin Lappeen kihlakunnalla ollut suurin absoluuttinen enentyminen; se teki 3,298,399 m:kkää eli enemmän kuin kaksi sen vertaa kuin edellisenä vuonna. Sitten seuraavat, absoluuttiseen lisäänty- miseen katsoen, Kymin kihlakunta 1,960,459 markalla, Liperin kihlakunta 1,454,032 markalla sekä Helsingin kihlakunta 1,008,925 markalla. Yhteensä 12 kihlakunnassa on lisäys enemmän kuin $1\frac{1}{2}$ miljoonaa. Edellisen vuoden tuotantoarvoon verrattuna on Vehmaan kihlakunnalla suurin lisäys, 130,37 % sekä sen perästä Iisalmen kihlakunnalla, 81,23 %; tällaisten lisääntymismääräin mahdollisuus saa selityksensä näiden kihlakuntain alhaisista absoluuttisista tuotantoarvoista. Iisalmen kihlakunnan tuntuvan enennyksen yhteydessä tu- lee muistaa vielä suurempi lisäys Iisalmen kaupungissa; molemmat yhteesä osottavat lisättyä teollista eloisuutta näillä seuduin. Suuret lisääntymismäärät on lisäksi Liperin kihlakunnalla, 68,42 %, Ilmajoen kihlakunnalla, 54,76 %, Ruoveden kihlakunnalla, 51,44 %, Haapajärven kihlakunnalla, 42,38 %, Lappeen

kihlakunnalla, 41,26 %, Käkisalmen kihlakunnalla 38,21 %, Pietarsaaren kihlakunnalla, 36,79 %, Jämsän kihlakunnalla, 35,81 %, Ikaalisten kihlakunnalla, 34,72 % ja Jääsen kihlakunnalla, 33,63 %. Kihlakunnilta, joissa tuotantoarvo on vähentynyt, mainittakoon Salon, 44,34 %, Raaseporin, 18,67 %, Mikkelin, 11,23 %, Lohjan, 11,01 sekä Pirkkalan, 10,21 %. Kaikkiaan huomataan lisäntymistä 35:ssä kihlakunnassa, vähentymistä 16:ssä.

Muutokset eri teollisuusryhmissä nähdään seuraavasta taulusta:

	Työntekijäin lukumäärä.			Tuotannon bruttoarvo, <i>Smc</i> .		
	1899.	1900.	Lisäys tai vähennys %:ssa.	1899.	1900.	Lisäys tai vähennys %:ssa.
IV. Kiviteollisuus	8,424	7,578	— 10,04	11,783,207	11,269,655	— 4,36
V. Kemiallinen teollisuus	2,237	2,305	+ 3,04	8,213,468	8,620,926	+ 5,08
VI. Nahkateollisuus	3,569	3,514	— 1,54	16,074,692	15,200,882	— 5,44
VII. Tekstiliteollisuus	11,047	11,614	+ 5,13	33,777,562	34,994,723	+ 3,60
VIII. Paperiteollisuus	7,173	7,079	— 1,31	25,427,920	29,850,226	+ 17,40
IX. Puutyöteollisuus	23,704	25,816	— 8,18	74,815,888	88,553,797	+ 18,36
X. Rakennusteollisuus	9,416	3,736	— 60,32	6,847,728	6,548,980	— 4,36
XI. Ravinto- ja nautintoaine-teollisuus	10,788	11,179	+ 3,61	65,950,705	75,892,927	+ 15,08
XII. Vaatetusteollisuus	5,171	5,240	+ 1,32	9,995,479	10,034,987	+ 0,40
XIII. Kuvaava teollisuus	2,315	2,497	+ 7,29	5,685,841	6,109,075	+ 7,44
Summa	83,844	80,556	— 4,08	258,572,490	287,076,178	+ 11,02
I—III. Metalliteollisuus	18,134	18,205	+ 5,4	51,358,461	52,492,981	+ 2,21
Yhteensä	101,978	98,761	—	309,930,951	339,569,159	+ 9,81

Vaikka tuotannon enentyminen kokonaisuudessaan on ollut niin melkoinen, on kuitenkin vähennystä, ja sangen tuntuvaakin, sattunut rakennusteollisuudessa, kiviteollisuudessa ja nahkateollisuudessa. Sitävastoin on enentyminen ollut hyvin suuri paperiteollisuudessa, puuteollisuudessa sekä ravinto- ja nautintoaineiden teollisuudessa.

Vielä mainittakoon tärkeimmät muutokset, jotka ovat tapahtuneet eri teollisuusryhmissä.

Ryhmä IV. Kiviteollisuus ja keraaminen teollisuus.

Kivenhakkuulaitokset ovat enentyneet vain 1:llä (34:stä 35:een), mutta niiden tuotantoarvo lisääntynyt 1,008,119:stä 1,624,755:een elikkä kokonaista 61,17 %. Vielä huomattavampi on työväen lisääntyminen, 620:sta 1,307:ään eli 110,81 %.

Kalkkipolttimojen lukumäärä oli enentynyt 26:sta 29:ään, mutta niiden työväen luku kuitenkin vähentynyt 338:sta 328:aan eli 2,96 % ja valmistusarvo 621,945 markasta 615,194 markkaan eli 1,09 %.

Tiilitehtaat olivat vähentyneet 177:stä 173:een ja työväki vielä rutommin, 4,461:stä 3,455:een eli 22,55 %, sekä valmistusarvo 3,676,368:sta 2,567,718 markkaan eli 30,15 %. Varmaankin rakennusteollisuudessa tapahtunut tuntuva taantuminen oli vaikuttanut tämän teollisuuden melkoiseen vähenemiseen.

Kaakeli-, fajanssi- ja posliinitehtaiden lukumäärä väheni 12:sta 11:een, niiden työväen lukumäärä 849:stä 749:ään henkeen eli 11,87 %, ja valmistuksen arvo 2,161,950 markasta 1,864,251 markkaan eli 13,78 %.

Sementtivalimojen lukumäärä oli muuttumaton, 6, mutta niiden työväen lukumäärä oli vähentynyt 310:stä 263:een eli 15,16 %, sekä tuotannon arvo 502,955 markasta 476,419 markkaan eli 5,26 %:lla.

Edelleenkin oli maassa vaan yksi muurisaven tehdas ja yksi marmoriittitehdas. Molempien sekä työväki että valmistusarvo oli vähentynyt.

Lasitehtaat vähenivät 15:stä 14:ään, niiden työväki 1,754 hengestä 1,389 henkeen (20,81 %:lla), mutta valmistusarvo oli kuitenkin kasvanut 3,641,120:stä 4,001,602 markkaan eli 9,90 %:lla.

Kaikki tähän ryhmään kuuluvat teollisuudet lienevät suuremmassa tai vähemmässä määrin kärsineet rakennusteollisuudessa vallitsevan lamauksen johdosta.

Ryhmä V. Kemiallinen teollisuus.

Väritehtaitten lukumäärä oli alentunut 2:sta 1:een, henkilöluku 26:sta 18:aan (30,78 %), tuotantoarvo 118,931:stä 93,000:een (21,80 %).

Maan ainoassa kalsiumkarbiidi-tehtaassa, joka Joulukuussa 1899 oli alkanut toimensa, oli työväen luku nyt 135 henkeä ja tuotantoarvo 270,000 markkaa.

Värjäyslaitokset olivat vähenneet 128:sta 123:een ja niiden valmistusarvo 682,769:stä 640,160 markkaan (6,24 %), mutta työväki lisääntynyt 237:stä 240:een.

Kynttilä- ja saippuatehtaat kasvoivat 9:stä 10:een. Työväki väheni 125:stä 106:een eli 15,20 %:lla ja valmistusarvo 2,285,479 markasta 1,822,970 markkaan eli 20,24 %.

Teknokemialliset tehtaat lisääntyivät 9:stä 11:een, niiden työväki 50:stä 69:ään (38 %) sekä tuotantoarvo 175,146 markasta 347,040 markkaan, siis kokonaista 98,14 % eli melkein kaksinkertaisesti.

Asfalttitehtaiden luku oli muuttumattomasti 4. Työväen lukumäärä oli kasvanut 171:stä 211:een (23,39 %), mutta tuotantoarvo vähentynyt 1,936,076:sta 1,666,346 markkaan eli 14,16 %.

Tulitikkutehtaat olivat vähentyneet 14:sta 13:een, mutta työväki lisääntynyt 607:stä 633 henkeen (4,28 %) sekä tuotantoarvo 857,828 markasta 1,008,790 markkaan eli 17,60 %.

Nahkatehtaiden luku kasvoi 12:sta 15:een, työväen henkiluku 687:stä 781:een (13,68 %) sekä tuotantoarvo 5,598,940 markasta 6,088,112 markkaan eli 8,74 %.

Nahkuritehtaat vähenivät 761:stä 752:een eli 1,18 %, työväki 2,101:stä 2,002:een eli 4,71 % sekä valmistusarvo 8,522,147:stä 7,184,001:een eli 15,70 %.

Satulasepäntehtaita oli edelleenki 2. Niiden työväki väheni 329:stä 311:een eli 5,47 %:lla sekä tuotantoarvo 922,000:sta 916,300:aan eli 0,62 %.

Satulaverstaitten lukumäärä oli vähentynyt 81:stä 76:een ja niiden valmistusarvo 484,189 markasta 450,774 markkaan eli 6,90 %, mutta työväen lukumäärä kuitenkin vähän lisääntynyt, nim. 211:stä 215 henkeen eli 1,90 %.

Ryhmä VII. Tekstiiliteollisuus.

Villateollisuuslaitokset ovat lisääntyneet 3:lla, ja niiden luku on siis 31 28:aa vastaan edellisenä vuonna, jonka ohella työväen lukumäärä kasvoi 1,896:sta 2,237:een eli 18 %, sekä valmistusarvo 7,820,151:stä 9,665,700:aan eli 23,59 %.

Pumpuliteollisuuslaitokset olivat lisääntyneet 5:stä 6:een (uusi lisäantullut on Soanlahden kunnassa) ja työväki kasvoi 6,524:stä 6,809:ään (4,37 %), mutta tuotannon arvo *väheni* 20,167,604 markasta 18,662,305 markkaan eli 7,46 %.

Edelleenkin oli maassa vaan yksi ainoa liinateollisuuslaitos. Sen työväen luku aleni 1,733 hengestä 1,612 henkeen eli 6,98 %, sekä valmistusarvo 3,700,000:sta 3,600,000 markkaan eli 2,70 %.

Trikootehtaiden luku oli vähentynyt 6:sta 4:ään, mutta työntekijäin luku kuitenkin kohonnut 605:stä 678:aan eli 12,07 % sekä valmistusarvo 1,721,975 markasta 2,656,217 markkaan eli kokonaista 54,25 %.

Ryhmä VIII. Paperiteollisuus.

Puuhiomoitten lukumäärä oli enentynyt 23:sta 24:ään, mutta työntekijäin luku vähentynyt 2,112:sta 2,101 henkeen eli 0,52 %; sitä vastoin tuotannon arvo oli kohonnut 5,326,657 markasta 5,534,669 markkaan eli 3,91 %.

Selluloosatehtaiden luku oli enentynyt 8:sta 9:ään, työntekijäin lukumäärä 625:stä 684:ään eli 9,44 % sekä tuotantoarvo 2,150,833 markasta 2,842,580 markkaan eli 32,16 %.

Paperitehtaat olivat lisääntyneet 15:stä 16:een ja niiden valmistusarvo 16,003,723 markasta 19,289,751 markkaan eli 20,53 %; sitä vastoin työntekijäin lukumäärä väheni 3,611:stä 3,519 henkeen eli 2,55 %.

Tapettitehtaitten luku pysyi muuttumattomana, 4. Myös niissä tuotannon arvo oli enentynyt, nim. 755,000:sta 833,400 markkaan eli 10,38 %,

mutta työntekijäin lukumäärä vähentynyt 101:stä hengestä 97 henkeen eli 3,96 %.

Ryhmä IX. Puuteollisuus.

Sahalaitokset enentyivät 570:stä 604:ään eli 5,97 %, niiden työntekijäin luku 20,231:stä 22,426 henkeen eli 10,85 %, sekä tuotannon arvo 66,856,197 markasta 79,549,606 markkaan eli 18,99 %. Valmistuksen määrä oli 2,775,678 m³ sahattuja puutavaroita, johon meni 25,318,626 tukkia eli keskimäärin 42,6 tukkia kuhunkin standertiin; v. 1899 tämä keskimäärä oli 40,2, 1898 43,8 ja 1897 42 tukkia. Sahoista 320 oli höyry- ja 283 vesisahoja; yhdessä oli petroolimoottori.

Puusepäntehtaiden luku oli muuttumaton, 18, mutta puuseppäverstaiden väheni 192:sta 180:een eli 6,25 %. Työntekijäin lukumäärä oli puuseppätehtaissa ja -verstaissa yhteensä 1,717 (edell. vuonna 1956); se oli siis vähentynyt 12,22 %. Sen sijaan oli tuotannon arvo kasvanut 4,208,169 markasta 4,304,482 markkaan eli 2,29 %. Ruumisarkkutehtaita ei ole tähän luettu.

Lankarullatehtaita oli, niinkuin ennenkin, 5, mutta sekä työntekijäin luku että valmistusarvo kasvoi melkoisesti, edellinen 722:sta 915:een eli 26,73 %, jälkimmäinen 1,681,300:sta 2,340,075 markkaan eli 9,21 %.

Korkkitehtaiden luku oli nytkin 5, ja niiden työntekijäin luku miltei muuttumaton (107:stä 106:een henkeen); tuotantoarvo oli kasvanut 618,686 markasta 643,600 markkaan eli 4,03 %.

Ryhmä X. Rakennusteollisuus.

Tässä ryhmässä tapahtunutta melkoista lamautumista ei voi huomata siihen kuuluvien, Teollisuushallitukselle ilmottauneiden työpaikkain *lukumäärästä*, sillä tietoja on 83 muurarilta ja rekennusurakoitsijalta, kun lukumäärä edellisenä vuonna oli vaan 81. Melkoinen sitä vastoin on väheneminen tuotantoarvossa, 4,062,632 markasta 3,537,246 markkaan eli 12,93 %. Kuitenkin tuntuu tämä vähennys liian pieneltä katsoen tuohon kovin tuntuvaan lamautumiseen tämän liikkeen alalla. Verrattomasti suurempi on vähennys työväen lukumäärässä, 7,624 hengestä 1891:een tai täydelleen kolmella neljäsosalla. Päivänselvää on että tiedot työväen lukumäärästä ja tuotannon arvosta eivät molemmat voi olla oikeita; alkutiedoissa varmaankin on virheitä.

Tuntuu myös kummalliselta että tuotantoarvo maalarien ja tapetseeraajain sekä lasimestarien ryhmässä on suurempi kuin edellisenä vuonna, vaikka nämät ammatit ovat likeisimmässä yhteydessä muurarien ja rakennusurakoitsijain toiminnan kanssa. Lisäys olisi maalareille ja tapetseeraajille 6,35 % ja absoluuttinen arvo 2,499,204 markkaa eli ainoastaan n. 31 % vähempi kuin muurareille ja rakennusurakoitsijoille sekä lasimestareille ei vähempi kuin 17,90 %.

Ryhmä XI. Ravinto- ja nautintoaineiden teollisuus.

Kauppamyllöjen luku oli lisääntynyt 21:stä 27:ään (28,57 %), henkilökunta 188 hengestä 209:ään eli 11,17 %, sekä tuotantoarvo 10,104,909 markasta 10,428,457 markkaan eli 3,20 %, 16 niistä oli höyry- ja 11 vesimyllyjä. (Koska tietoihin, siv. 78 ja 80, näiden myllöjen valmistuksen suuruudesta on pujahtanut erehdyksiä, viitataan oikaisuihin).

Sokerinpuhdistuslaitosten ja sokeritehtaiden luku oli muuttumattomasti 6. Niiden työväen luku oli vähäsen kasvanut, 891:stä 910:een henkeen eli 2,13 %, sekä tuotannon arvo 17,508,476 markasta 24,401,802 markkaan eli kokonaista 39,37 %.

Siirappitehtaat enenivät 1:stä 2:een. Kun vastaperustettu oli paljon suurempi kuin entinen, oli työntekijäin ja tuotannon lisääntyminen tässä teollisuushaarassa hyvin suuri.

Jos höyryleipomot otetaan lukuun oli leipomojen lukumäärä kasvanut 271:stä 276:een, niiden työväki 1,305:stä 1,332:een, mutta valmistusarvo väheni 5,828,594 markasta 5,482,210 markkaan. Tällöin ei ole otettu lukuun sokerileipomoita, joille pieni lisäys on huomattavana. Sikuritehtaissa oli tuotanto ja työväki melkoisesti kasvanut, ja maan ainoalla kaakaotehtaalla oli 203 työntekijää ja 1,000,000 markan tuotantoarvo. Makkaralaitoksille (makkaratehtaat niihin luettuna) ei ole suurempia muutoksia merkittäviä. Teurastuslaitosten lukumäärä aleni 116:sta 102:een ja työväen luku 228:sta 189:ään; pienempi oli vähennys tuotantoarvossa (1,461,793 markasta 1,396,025 markkaan).

Olutpanimot olivat vähentyneet 88:sta 86:een. Myöskin työväen lukumäärä oli vähäsen alennut, 1,565:stä 1,553:een. Tuntuvampi oli vähennys tuotantoarvossa, 8,848,761 markasta 7,978,051 markkaan.

Viinapolttimojen luku oli kasvanut 28:sta 29:ään; väkiviiniatehtaiden pysyi taas muuttumatta, 37. Molemmissa yhteensä oli työntekijäin lukumäärä kasvanut 606:sta 695 henkeen eli 14,69 %, tuotantoarvo (nettoarvo, siis vero pois laskettuna) 4,072,950:stä 4,453,384:ään eli 9,34 %. Polttimoissa valmistetun raakaväkiviinan paljous teki 10,391,134 litraa à 50 %, mikä verrattuna vastaavaan arvoon edellisenä vuonna (8,778,573 litraa) tekee kokonaista 18,36 %.

Hiivatehtaita oli edelleen 3. Työväki on laskettu polttimojen henkilökuntaan. Tuotantoarvo oli kasvanut 629,723 markasta 665,030 markkaan eli 5,61 %.

Punssi- ja viinitehtaiden luku oli kasvanut 11:sta 14:ään eli 27,27 %, työväki 57:stä 69:ään (21,05 %) sekä valmistusarvo 1,748,475 markasta 1,986,127 markkaan eli 13,60 %.

Kivennäisvesitehtaat olivat lisääntyneet 93:sta 109:ään eli 17,20 %, työväen luku 340:sta 398:aan eli 17,06 %, sekä valmistusarvo 877,933 markasta 955,011 markkaan eli 8,78 %.

IX

Tupakkatehtaiden luku oli vähentynyt 37:stä 34:ään, mutta työväen luku kuitenkin kasvanut 2,878:sta 2,994 henkeen sekä valmistusarvo 11,396,159 markasta 13,668,262 markkaan eli 19,94 %.

Ryhmä XII. Vaatetusteollisuus.

Räätäliiverstaiden luku oli kaupungeissa kasvanut 428:sta 458:aan (7,01 %), mutta työväki vähentynyt 2,113:sta 2,069:ään eli 2,08 %, kun taas tuotantoarvo oli hiukkasen enentynyt, 4,356,699 markasta 4,359,912 markkaan eli 0,074 %.

Hattuja ja lakkeja valmistettiin 25 eri työpaikassa (edell. v. 27). Työntekijäin lukumäärä oli vähennyt 446:sta 390:ään (12,61 %) ja tuotantoarvo 1,420,962 markasta 1,351,924 markkaan eli 4,86 %.

Jalkinetehtaiden luku oli enentynyt 1:stä 2:een, työntekijäin 98:sta 138:aan (40,82 %) ja tuotantoarvo 360,000 markasta 541,268 markkaan eli 50,35 %. Suutariverstaiden lukumäärä oli sitä vastoin vähentynyt 504:stä 496:een eli 1,59 %, niiden työntekijäin luku 1,484 hengestä 1,457:ään eli 1,82 % sekä niiden tuotantoarvo 2,308,231 markasta 2,105,587 markkaan eli 8,78 %.

Ryhmä XIII. Graafillinen teollisuus.

Kirjapainojen luku oli kasvanut 72:sta 75:een eli 4,17 %, ja työväen 1,806 hengestä 1,968 henkeen eli 8,97 % sekä tuotantoarvo 4,361,068 markasta 4,671,578 markkaan eli 7,12 %.

Kivipainot olivat lisääntyneet 6:sta 7:ään, niiden työväki 326:sta 350:een eli 7,36 % sekä tuotantoarvo 913,450 markasta 959,740 markkaan eli 5,07 %.

Valokuvauslaitosten luku oli kasvanut 41:stä 44:ään, niiden tuotantoarvo 407,823 markasta 475,757 markkaan eli 16,66 %; sitä vastoin työväen lukumäärä oli vähäsen alentunut (180 hengestä 177 henkeen).

Helsingissä, 4 p. Heinäkuuta 1902.

Karl Appelberg.

T. S. Dillner.

I. Yleinen katsahdus Käsityö- ja Tehdasteollisuuteen Suomessa 1900.

Ryhmä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslajitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseudulla.			Summa koko maassa.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.
IV	8	Kivenlouhoksia ja kiven- hakkuuverstaita.	27	858	1,343,297	8	449	281,458	35	1,307	1,624,755
	9	Kalkkipolttimoita	2	40	131,090	27	288	484,104	29	328	615,194
		Tiilittehtaita	9	205	217,930	164	3,250	2,349,788	173	3,455	2,567,718
		Savenvalajan verst.	10	21	15,682	20	41	24,374	30	62	40,056
		Kaakeli-, fajanssi- ja pos- liinittehtaita	7	399	957,479	4	350	906,772	11	749	1,864,251
		Sementtivalimoita	6	263	476,419	—	—	—	6	263	476,419
		Kipsivalimoita	4	10	16,000	—	—	—	4	10	16,000
		Marmoriittitehdas	1	7	11,660	—	—	—	1	7	11,660
		Muurisaventehdas	1	8	52,000	—	—	—	1	8	52,000
	10	Lasitehtaita	1	50	150,000	13	1,339	3,851,602	14	1,389	4,001,602
V	11	Kalsiumkarbiiditehdas . . .	—	—	—	1	135	270,000	1	135	270,000
		Väritehdas.	1	18	93,000	—	—	—	1	18	93,000
		Kimuröökitehtaita	—	—	—	4	21	107,700	4	21	107,700
		Värjäystehtaita	1	7	19,000	2	7	102,000	3	14	121,000
		Värjäyslaitoksia	42	121	296,416	81	119	343,744	123	240	640,160
		Lyijykynätehdas.	1	7	700	—	—	—	1	7	700
	12	Öljykeitä	—	—	—	2	5	18,260	2	5	18,260
		Kynttilätehtaita	2	13	400,000	—	—	—	2	13	400,000
		Saippuatehtaita	6	85	1,219,970	2	8	203,000	8	93	1,422,970
	13	Teknokeemillisiä tehtaita . .	7	40	118,540	4	29	228,500	11	69	347,040
		Kuivatislanslaitoksia	1	113	429,746	16	57	111,237	17	170	540,983
		Pikitehtaita	—	—	—	2	11	163,488	2	11	163,488
		Asfalttitehtaita	4	211	1,666,346	—	—	—	4	211	1,666,346
		Lakka- ja polityyritehtaita .	4	7	86,745	—	—	—	4	7	86,745
		Kaasutehtaita	3	150	667,102	—	—	—	3	150	667,102
		Sysien valmistuslaitoksia . .	—	—	—	4	230	183,455	4	230	183,455
		Sähkövalotehtaita	7	116	577,218	—	—	—	7	116	577,218
		Turvepehkkutehtaita	—	—	—	2	72	39,817	2	72	39,817
	14	Tulitikkutehtaita	4	224	454,431	9	409	554,359	13	633	1,008,790
Siirto			151	2,973	9,400,771	365	6,820	10,223,658	516	9,793	19,624,429

Ryhmä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslaitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseudulla.			Summa koko maassa.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.
		Siirto	151	2,973	9,400,771	365	6,820	10,223,658	516	9,793	19,624,429
V	14	Pyroteknillinen laboratorio	1	5	15,000	—	—	—	1	5	15,000
»	»	Dynamiittitehdas	—	—	—	1	26	77,719	1	26	77,719
»	16	Lunjahoteltaita	3	19	63,399	14	40	110,034	17	59	173,433
VI	17	Nahkatehtaita	10	682	5,334,661	5	99	753,451	15	781	6,088,112
»	»	Karvariverstaita	76	370	1,769,159	676	1,632	5,414,842	752	2,002	7,184,001
»	»	Satulasepän tehtaita	2	311	916,300	—	—	—	2	311	916,300
»	»	Satulasepänverstaita	76	215	450,774	—	—	—	76	215	450,774
»	»	Turkkitarvarintehtas	1	17	54,000	—	—	—	1	17	54,000
»	»	Harjansitomatehtaita	2	154	447,300	—	—	—	2	154	447,300
»	»	Harjansitomaverstaita	5	21	42,395	1	13	18,000	6	34	60,395
VII	18	Villateollisuuslaitoksia	13	927	4,445,644	15	1,310	5,220,056	28	2,237	9,665,700
»	»	Vanutustehtaita	—	—	—	9	6	21,169	9	6	21,169
»	19	Pumpuli-teollisuuslaitoksia	5	5,390	13,262,305	1	1,419	5,400,000	6	6,809	18,662,305
»	»	Pellavanlonkutuslaitos	—	—	—	1	12	29,336	1	12	29,336
»	»	Liinateollisuuslaitos	1	1,612	3,600,000	—	—	—	1	1,612	3,600,000
»	»	Nauhatehdas	—	—	—	1	14	25,000	1	14	25,000
»	»	Trikoottavaratehtaita	4	678	2,656,217	—	—	—	4	678	2,656,217
»	»	Matonkutomo	1	78	7,500	—	—	—	1	78	7,500
»	»	Villakutomolaitoksia	15	92	152,581	—	—	—	15	92	152,581
»	20	Köysitehtaita	2	6	10,700	—	—	—	2	6	10,700
»	»	Nyöörinpunojaverstaita	3	42	73,000	—	—	—	3	42	73,000
»	»	Tiiketehtas	—	—	—	1	4	20,965	1	4	20,965
»	»	Kalastintehtas	—	—	—	1	5	4,350	1	5	4,350
»	»	Rullakartiinitehtas	1	19	65,900	—	—	—	1	19	65,900
VIII	21	Puuhioimoita	2	115	270,480	22	1,986	5,264,189	24	2,101	5,534,669
»	»	Selluloseitehtaita	—	—	—	9	684	2,842,580	9	684	2,842,580
»	»	Pahvitehtaita	—	—	—	2	46	76,700	2	46	76,700
»	»	Asfalttihuopatehtaita	3	21	185,150	2	26	104,774	5	47	289,924
»	»	Paperitehtaita	2	464	2,574,000	14	3,055	16,715,751	16	3,519	19,289,751
»	»	Tapettehtaita	4	97	833,400	—	—	—	4	97	833,400
»	»	Pussi- ja kotelotehtaita	3	101	183,500	—	—	—	3	101	183,500
»	»	Kartonkiteht.	2	100	162,562	—	—	—	2	100	162,562
»	»	Kartonkilaitoksia	3	16	13,847	—	—	—	3	16	13,847
»	»	Kirjansitomatehtaita	3	48	160,000	—	—	—	3	48	160,000
»	»	Kirjansitomaverstaita	61	320	463,293	—	—	—	61	320	463,293
IX	22	Parkkimyllyjä	—	—	—	3	44	56,640	3	44	56,640
»	»	Splintitehtas	—	—	—	1	34	75,000	1	34	75,000
»	»	Sahalaitoksia	38	4,824	20,158,483	566	17,602	59,391,123	604	22,426	79,549,606
		Siirto	493	19,717	67,772,321	1,710	34,877	111,845,337	2,203	54,594	179,617,658

Ryhmiä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslajitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseudulla.			Summa koko maassa.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.
		Siirto	493	19,717	67,772,321	1,710	34,877	111,845,337	2,203	54,594	179,617,658
IX	22	Puuvillatehtaita	—	—	—	6	61	110,381	6	61	110,381
»	23	Punnala- ja lestitelhdas	1	12	15,055	—	—	—	1	12	15,055
»	»	Nikkarintehtaita	14	823	2,818,669	4	79	399,040	18	902	3,217,709
»	»	Nikkarinverstaita	179	801	1,077,113	1	14	9,660	180	815	1,086,773
»	»	Ruumiinkirstutehtaita	7	43	107,322	—	—	—	7	43	107,322
»	»	Sorvarintehtaita	2	107	252,550	—	—	—	2	107	252,550
»	»	Sorvarinverstaita	29	54	52,985	—	—	—	29	54	52,985
»	»	Lankarullatehtaita	—	—	—	5	915	2,340,075	5	915	2,340,075
»	»	Kaidetelhdas	—	—	—	1	3	6,250	1	3	6,250
»	»	Tynnyrintehtaita	3	53	308,163	1	12	18,281	4	65	326,444
»	»	Tynnyrintekijänverstaita . . .	8	16	44,317	—	—	—	8	16	44,317
»	»	Korkkitehtaita	2	105	642,000	1	1	1,600	3	106	643,600
»	24	Koppatehtaita	2	13	22,385	—	—	—	2	13	22,385
»	25	Kampatehtaita	3	5	4,350	—	—	—	3	5	4,350
»	»	Gummitavaratelhdas	1	95	440,000	—	—	—	1	95	440,000
»	»	Kautsuleimatehtaita	3	3	2,745	—	—	—	3	3	2,745
»	26	Ajokalutehtaita	4	58	185,270	—	—	—	4	58	185,270
»	»	Vaunutehtaita	8	14	14,340	—	—	—	8	14	14,340
»	»	Pyörätelhdas	—	—	—	1	25	?	1	25	?
X	27	Muurareja ja rakennusurakoitsijoita	83	1,891	3,537,246	—	—	—	83	1,891	3,537,246
»	»	Maalareita ja tapetinpanij.	241	1,544	2,499,204	—	—	—	241	1,544	2,499,204
»	»	Lasimestareita	23	46	291,123	—	—	—	23	46	291,123
»	»	Nuohojia	33	92	112,018	—	—	—	33	92	112,018
»	»	Kadunlaskijoita	3	163	109,389	—	—	—	3	163	109,389
XI	28	Kauppajauhomylyjä	13	136	6,823,975	14	73	3,604,482	27	209	10,428,457
»	»	Tullijauhomylyjä	11	23	—	1,676	1,883	—	1,687	1,906	—
»	29	Sokeritehtaita	5	738	24,286,173	1	172	115,629	6	910	24,401,802
»	»	Siirappitehtaita	1	11	36,000	1	109	355,229	2	120	391,229
»	»	Makaronitelhdas	—	—	—	1	5	12,000	1	5	12,000
»	»	Sikuritehtaita	3	112	538,456	2	13	45,500	5	125	583,956
»	»	Kakao- ja suklaatitelhdas	1	203	1,000,000	—	—	—	1	203	1,000,000
»	30	Höyryleipomoita	3	127	563,700	—	—	—	3	127	563,700
»	»	Leipomoita	273	1,205	4,918,510	—	—	—	273	1,205	4,918,510
»	»	Sokerileipomoita	18	124	468,450	—	—	—	18	124	468,450
»	»	Karamelliteltaita	9	118	573,405	—	—	—	9	118	573,405
»	»	Sianturastuslaitos	1	8	99,055	—	—	—	1	8	99,055
»	»	Teurastuslaitoksia	101	181	1,396,025	—	—	—	101	181	1,396,025
»	»	Makkaratehtaita	3	26	231,220	—	—	—	3	26	231,220
		Siirto	1,584	28,667	121,243,534	3,425	38,242	118,863,464	5,009	66,909	240,106,998

Ryhmä.	Luokka.	Teollisuuslaji ja Teollisuuslajitoksia.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			Maaseudulla.			Summa koko maassa.		
			Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotannon arvo. Smc.
		Siirto	1,584	28,667	121,243,534	3,425	38,242	118,863,464	5,009	66,909	240,106,998
XI	30	Makkaralaitoksia	38	168	920,193	—	—	—	38	168	920,193
»	»	Konservitehtaita	2	8	26,500	1	6	19,800	3	14	46,300
»	»	Mallasteht.	1	1	14,000	1	2	9,000	2	3	23,000
»	31	Olutpanimoita	51	1,128	6,085,615	35	425	1,892,436	86	1,553	7,978,051
»	»	Portteripanimo	1	6	25,000	—	—	—	1	6	25,000
»	»	Kaljapanimo	1	2	2,250	—	—	—	1	2	2,250
»	»	Viinapolttimoita	19	332	1,975,517	10	213	1,459,677	29	545	3,435,194
»	»	Spriitehtaita	37	150	1,018,190	—	—	—	37	150	1,018,190
»	»	Painohiivateht.	—	—	—	3	—	665,030	3	—	665,030
»	»	Puussi- ja viiniteht.	14	69	1,986,127	—	—	—	14	69	1,986,127
»	»	Etikkatehtaita	5	8	70,500	1	—	32,010	6	8	102,510
»	»	Kivennäisvesiteht.	75	301	796,601	34	97	158,410	109	398	955,011
»	32	Tupakkateht.	30	2,885	13,514,533	4	109	153,729	34	2,994	13,668,262
XII	33	Paitatehtaita	6	212	314,660	—	—	—	6	212	314,660
»	»	Riätäliverst.	458	2,069	4,359,912	—	—	—	458	2,069	4,359,912
»	»	Korsettilaitoksia	3	15	10,525	—	—	—	3	15	10,525
»	»	Hansikkalaitoksia	3	34	87,650	—	—	—	3	34	87,650
»	»	Hattutehtaita	7	225	1,028,070	—	—	—	7	225	1,028,070
»	»	Hattu- ja lakkinverst.	16	149	291,554	2	16	32,300	18	165	323,854
»	»	Kravattitehdas	2	21	76,890	—	—	—	2	21	76,890
»	»	Sateenvarjoteht.	4	21	72,800	—	—	—	4	21	72,800
»	»	Silkkihuivien ripsulaitos	1	14	52,924	—	—	—	1	14	52,924
»	»	Turkkuriverst.	17	108	388,367	—	—	—	17	108	388,367
»	»	Huopalaiteksia	4	6	2,679	6	74	102,860	10	80	105,539
»	»	Jalkineht.	1	45	136,268	1	93	405,000	2	138	541,268
»	»	Suutariverst.	496	1,457	2,105,587	—	—	—	496	1,457	2,105,587
»	»	Puukenkätehdas	—	—	—	1	66	48,000	1	66	48,000
»	34	Tukanleikkauslait.	58	131	164,255	—	—	—	58	131	164,255
»	35	Kylpylaitoksia	78	444	326,145	—	—	—	78	444	326,145
»	»	Pesulalaitoksia	13	40	28,541	—	—	—	13	40	28,541
XIII	36	Kirjapainoja	75	1,968	4,671,578	—	—	—	75	1,968	4,671,578
»	»	Kivipainoja	7	350	959,740	—	—	—	7	350	959,740
»	»	Puunpiirroslaitoksia	2	2	2,000	—	—	—	2	2	2,000
»	»	Valokuvauslaitoksia	44	177	475,757	—	—	—	44	177	475,757
Summa			3,153	41,213	163,234,462	3,524	39,343	123,841,716	6,677	80,556	287,076,178

II. Yleinen katsaus Tehdas- ja Käsityöteollisuuteen jokaisessa Suomen läänissä vuonna 1900.

L ä ä n i.	Kaupungeissa ja kauppaloissa.			M a a s e u d u l l a.			S u m m a.		
	Työpökkain luku. (Teht. ja vorst.)	Työntekijäin luku.	Tuotannon brutto-arvo. <i>Smk.</i>	Työpökkain luku. (Teht. ja vorst.)	Työntekijäin luku.	Tuotannon brutto-arvo. <i>Smk.</i>	Työpökkain luku. (Teht. ja vorst.)	Työntekijäin luku.	Tuotannon brutto-arvo. <i>Smk.</i>
Uudenmaan läänissä	786	10,020	46,084,257	346	4,147	13,651,220	1,132	14,167	59,735,477
Turun ja Porin läänissä	686	7,724	33,087,682	540	5,543	14,119,849	1,226	13,267	47,207,531
Hämeen läänissä . . .	340	9,786	28,010,052	447	7,394	25,370,281	787	17,180	53,380,333
Viipurin » . . .	390	5,043	15,570,216	599	11,603	39,699,801	989	16,646	55,270,017
Mikkelin » . . .	147	652	1,853,764	281	1,456	3,373,737	428	2,108	5,227,501
Kuopion » . . .	253	1,209	4,421,293	369	2,404	6,725,023	622	3,613	11,146,316
Vaasan » . . .	351	4,414	23,135,757	767	4,394	13,161,758	1,118	8,808	36,297,515
Oulun » . . .	200	2,365	11,071,441	175	2,402	7,740,047	375	4,767	18,811,488
Summa	3,153	41,213	163,234,462	3,524	39,343	123,841,716	6,677	80,556	287,076,178

III. Yleinen katsaus Tehdas- ja Käsityöteollisuuteen vuonna 1900 Suomen kaupungeissa ja kauppaloissa, järjestettyinä näiden tuotannon brutto-arvon mukaan.

Kaupunki tahi kauppala.	Tuotannon brutto-arvo. <i>Imp.</i>	Työpaikkain luku. (Teht. ja verst.)	T y ö v ä e s t ö.								Käytett. höy- rymotooreja.	
			Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuo- den välillä.		Yli 18 v.		Summa.		Luku.	Hevosvoimia.
			Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.		
Helsinki	42,029,413	587	44	22	398	383	5,261	2,432	5,703	2,837	80	2,415
Tampere	25,927,626	248	221	195	388	551	3,448	4,352	4,057	5,098	51	6,409
Turku	20,597,885	388	17	15	265	230	2,073	1,493	2,355	1,738	36	1,411
Nikolainkaupunki .	14,843,940	157	29	36	134	134	1,204	1,008	1,367	1,178	26	2,806
Pori	9,456,801	157	19	20	134	119	1,949	514	2,102	653	21	1,683
Viipuri	7,899,110	193	25	5	169	113	1,594	638	1,788	756	23	309
Oulu	7,617,294	127	6	—	116	12	1,274	301	1,396	313	20	452
Pietarsaari	6,591,204	35	17	13	76	105	304	691	397	809	9	174
Kotka	5,897,588	53	11	—	100	17	1,532	202	1,643	219	12	847
Kuopio	3,352,028	155	6	—	67	29	509	167	582	196	10	214
Kemi	2,410,315	19	20	2	56	21	302	60	378	83	4	140
Hämeenlinna . . .	1,764,888	61	2	2	31	6	273	206	306	214	4	74
Rauma	1,512,534	38	2	—	34	4	265	40	301	44	6	120
Porvoo	1,245,696	71	9	—	49	44	307	170	365	214	5	92
Loviisa	1,108,246	47	9	—	18	—	165	46	192	46	7	68
Hanko	1,052,316	41	8	—	13	—	353	70	374	70	5	77
Lappeenranta . . .	1,012,317	27	3	—	21	4	149	27	173	31	6	95
Mikkeli	798,457	58	1	—	28	6	181	34	210	40	6	58
Uusikaupunki . . .	724,502	44	8	—	25	2	199	28	232	30	3	139
Raabe	661,346	15	5	—	4	—	37	12	46	12	2	76
Tammisaari	648,586	40	1	—	18	4	162	34	181	38	3	42
Kokkola	629,693	43	2	—	13	9	116	26	131	35	3	61
Jyväskylä	608,194	51	3	—	33	11	153	93	189	104	2	20
Savonlinna	574,848	45	—	—	26	1	170	12	196	13	2	42
Iisalmi	525,365	37	1	1	21	—	118	15	140	16	2	80
Joensuu	506,008	55	1	—	42	3	197	13	240	16	—	—
Heinola	480,459	44	8	—	13	2	160	10	181	12	2	30
Naantali	421,462	14	2	—	—	—	92	8	94	8	2	40
Kristiinankaup. . .	346,339	35	2	—	9	1	94	8	105	9	2	28
Hamina	345,374	48	1	—	12	2	122	12	135	14	—	—
Siirto	161,589,834	2,933	483	311	2,313	1,813	22,763	12,722	25,559	14,846	354	18,002

Kaupunki tahi kauppala.	Tuotannon brutto-arvo. <i>Smc.</i>	Työpaikkain luku. (Teht. ja verst.)	T y ö v ä e s t ö.								Käytett. höy- rymotooreja.	
			Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vu- oden välillä.		Yli 18 v.		Summa.		Lukn.	Hevosvoimia.
			Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.		
Siirto	161,589,834	2,933	483	311	2,313	1,813	22,763	12,722	25,559	14,846	354	18,002
Sortavala	334,008	40	1	—	23	2	180	3	204	5	1	10
Lahden kaupp.	317,538	31	—	—	9	4	82	16	91	20	—	—
Tornio	212,885	17	—	—	5	1	49	5	54	6	2	25
Maarianhamina	190,452	17	3	—	6	1	50	14	59	15	—	—
Kajaani	169,601	22	2	—	11	3	43	18	56	21	1	4
Salon kaupp.	152,969	23	2	—	8	3	68	2	78	5	1	?
Uusikaarlepyy	83,020	22	2	2	17	3	46	6	65	11	—	—
Käkisalmi	81,819	29	4	—	10	—	57	4	71	4	—	—
Nurmeksens kaupp. . . .	37,892	6	—	—	2	—	13	4	15	4	—	—
Kaskinen	33,367	8	—	—	1	1	12	—	13	1	—	—
Ikaalisten kaupp.	31,077	5	—	—	—	—	10	—	10	—	—	—
Summa	163,234,462	3,153	497	313	2,405	1,831	23,373	12,794	26,275	14,938	359	18,041
Maaseuduilla	123,841,716	3,524	554	174	1,697	967	29,893	6,058	32,144	7,199	596	18,582
Summa	287,076,178	6,677	1,051	487	4,102	2,798	53,266	18,852	58,419	22,137	955	36,623
V. 1899	258,572,490	6,581	1,131	684	4,423	2,802	55,385	19,419	60,939	22,905	914	30,025
» 1898	239,028,315	6,331	1,043	516	3,717	2,416	49,844	16,321	54,604	19,253	817	24,642
» 1897	214,298,440	6,165	910	458	3,671	2,191	43,342	14,355	47,923	17,004	764	20,800
» 1896	187,457,902	6,054	821	445	3,172	1,839	39,831	13,074	43,824	15,358	700	18,125
» 1895	162,499,857	6,012	632	334	2,851	1,633	36,125	11,610	39,608	13,577	649	17,082
» 1894	147,083,806	5,825	525	228	2,647	1,447	32,593	10,343	35,765	12,019	620	15,892 1/2
» 1893	136,973,967	5,580	614	261	2,640	1,430	31,608	9,532	34,862	11,223	591	15,276 1/2
» 1892	139,388,324	5,623	836	398	2,818	1,721	32,241	9,236	35,895	11,355	610	15,079 1/2
» 1891	143,522,466	5,478	1,168	691	2,992	1,761	33,308	9,547	37,468	11,999	582	14,315 1/2
Keskiluku v. 1891—												
1895	145,893,684	5,703	755	382	2,790	1,598	33,175	10,054	36,720	12,034	610	15,529
Keskiluku v. 1886—												
1890	112,869,872	4,924	1,064	548	2,564	1,334	27,195	7,340	30,823	9,222	447	9,232

IV. Yleinen katsaus teollisuuteen Suomen kihlakunnissa vuonna 1900.

Lähi.	Kihlakunta.	Tuotannon brutto-arvo. <i>Smc.</i>	Työpaikkain luku. (Teht. ja veist.)	T y ö v ä e s t ö.								Käytett. höyry- mootoreja.	
				Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vu- oden välillä.		Yli 18 v.		Summa.		Luku.	Hevosvoimia.
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.		
Uudenm.	Helsingin kihl.	7,188,229	93	36	19	98	130	1,430	400	1,564	549	42	1,155
	Pernajan »	2,793,623	121	12	5	30	13	758	127	800	145	14	383
	Lohjan »	2,029,753	87	24	—	57	6	552	56	633	62	14	360
	Raaseporin »	1,639,615	45	4	4	4	8	330	44	338	56	4	120
	Ulvilan »	4,506,218	92	11	2	74	28	1,194	305	1,279	335	23	513
Turun ja Porin	Maskun »	2,396,087	65	21	13	18	60	634	222	673	295	25	977
	Halikon »	1,775,151	97	20	4	28	7	556	38	604	49	19	268
	Piikkiön »	1,547,755	45	23	5	34	10	518	68	575	83	13	199
	Loimaan »	1,504,829	84	6	1	15	7	423	90	444	98	5	116
	Ikaalisten »	835,441	52	5	—	12	13	286	22	303	35	6	62
	Tyrvään »	800,835	54	3	—	15	2	300	11	318	13	5	73
	Ahvenanm. »	374,516	9	—	—	4	5	137	25	141	30	3	95
	Mynämäen »	233,828	22	5	—	8	—	139	11	152	11	7	116
	Wehmaan »	145,189	20	1	—	2	1	98	3	101	4	3	50
	Tammelan »	11,569,514	92	119	63	166	144	1,708	805	1,993	1,012	41	2,705
Hämeen	Hauhon »	3,896,169	85	20	1	53	44	740	429	813	474	21	605
	Birkkalan »	3,054,279	66	15	3	78	18	799	157	892	178	27	532
	Ruoveden »	2,583,451	60	1	—	16	6	540	33	557	39	12	179
	Hollolan »	2,342,413	77	12	1	47	27	626	224	685	252	24	878
	Jämssän »	1,924,455	67	—	—	19	3	383	94	402	97	17	394
Viipurin	Kymin »	12,242,850	74	42	7	77	41	2,686	481	2,805	529	21	679
	Lappeen »	11,291,888	94	—	1	70	111	1,893	586	1,963	698	17	1,433
	Rannan »	4,251,408	97	9	9	69	43	1,168	287	1,246	339	33	1,206
	Jääskén »	3,507,881	40	3	—	52	56	1,039	260	1,094	316	4	100
	Äyräpään »	3,180,157	58	8	—	35	9	684	41	727	50	7	295
	Käkisalmen »	1,744,945	38	—	—	19	—	374	59	393	59	5	422
	Sortavalan »	1,645,618	45	4	—	29	6	666	65	699	71	8	339
	Salmen »	1,484,671	86	—	—	22	—	367	11	389	11	3	56
	Kurkijoen »	350,383	67	5	2	14	6	170	17	189	25	1	4
	Rantasalmen »	1,240,093	86	3	1	24	1	486	20	513	22	4	89
Mikkelin	Mikkelin »	1,013,006	70	1	—	11	1	438	31	450	32	6	201
	Heinolan »	756,032	65	—	—	7	—	231	6	238	6	5	71
	Juvan »	364,606	60	1	—	7	2	169	16	177	18	3	52
Siirto		96,214,888	2,213	414	141	1,214	808	22,522	5,044	23,950	5,993	444	14,727

Lääni.	Kihlakunta.	Tutannon brutto-arvo. <i>Smc.</i>	Työpaikkain luku. (Teht. ja verst.)	T y ö v ä e s t ö.								Käytett. höyry- motooreja.	
				Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuo- den välillä.		Yli 18 v.		Summa.		Luku.	Hevosvoimitt.
				Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.		
Kuopion	Siirto	96,214,888	2,213	414	141	1,214	808	22,522	5,044	23,950	5,993	444	14,727
	Liperin kuhl.	3,579,265	70	6	6	31	4	687	68	724	78	8	315
	Rautalammin »	1,583,479	54	1	—	19	1	486	5	506	6	4	56
	Kuopion »	748,124	76	6	—	37	—	416	15	459	15	7	225
	Iisalmen »	418,868	50	—	—	2	—	130	3	132	3	2	14
	Honantsin »	326,824	76	—	—	9	3	167	25	176	28	2	32
Vaasan	Pielisjärven »	68,463	43	1	—	5	—	268	3	274	3	2	16
	Laukkaan »	4,205,896	124	24	9	43	22	903	163	970	194	21	826
	Kuortaneen »	3,349,432	119	38	13	71	64	701	181	810	258	17	541
	Korsholman »	1,792,897	93	13	—	41	—	391	80	445	80	15	250
	Ilmajoen »	1,463,582	193	7	—	57	2	608	18	672	20	36	386
	Lapuan »	1,398,754	114	2	2	16	22	351	148	369	172	8	216
Oulun	Pietarsaaren »	951,197	124	6	1	29	4	316	48	351	53	6	185
	Kemin »	4,838,510	25	26	—	73	26	1,042	152	1,141	178	10	324
	Oulun »	1,949,775	27	4	1	27	5	556	81	587	87	12	424
	Saloisten »	805,463	84	6	1	22	6	287	22	315	29	3	39
	Haapajärven »	107,072	30	—	—	—	—	48	2	48	2	1	6
	Kajaanin »	28,917	7	—	—	1	—	12	—	13	—	—	—
	Lapin »	10,310	2	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
	Summa	123,841,716	3,524	554	174	1,697	967	29,893	6,058	32,144	7,199	596	18,582

V. Katsahdus

Suomen Tehdas- ja Käsityöteollisuuteen

1900.

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Imp.</i>	Valmistetun tavarun paljous ja laji.
IV	8		Kiviteollisuus. <i>Kaupungeissa.</i>		
		11	Uudenmaan lääni	1,027,582	— —
		4	Turun ja Porin lääni . . .	44,707	— —
		1	Hämeen lääni	3,575	— —
		2	Viipurin lääni	223,560	75 hautakiveä, 2,120 m ³ hakattua kiveä y. m.
		1	Mikkelin lääni	2,000	— —
		1	Kuopion lääni	7,824	— —
		1	Vasan lääni	2,000	15 hautakiveä.
		6	Oulun lääni	32,049	— —
		27		1,343,297	
			<i>Maaseuduilla.</i>		
		3	Turun ja Porin lääni . . .	136,208	8,421 tonnia kalkkikiveä, 592 tonnia marmorijauhoja, 165 tonnia marmori-murtojauhoja.
		4	Viipurin lääni	145,250	— —
		1	Kuopion lääni	*)	— —
		8		281,458	
	9		Kalkkipolttimoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	79,990	62,073 hl kalkkia, 20,100 kg kipsiä, 114,360 kg jauh. kalkkikiveä, 3,284 kuormaa muurisavea.
		1	Viipurin lääni	51,100	1,170,960 kg kalkkia.
		2		131,090	62,073 hl ja 1,170,960 kg kalkkia, 20,100 kg kipsiä, 114,360 kg jauh. kalkkikiveä, 3,284 kuorm. muurisavea.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
3 höyryk. 38 hv.	7	—	7	—	339	96	353	96	— —
— —	—	—	2	—	26	—	28	—	— —
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	— —
— —	—	—	—	—	344	—	344	—	— —
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	— —
— —	—	—	—	—	5	—	5	—	— —
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	— —
— —	—	—	—	—	24	—	24	—	— —
3 höyryk. 38 hv.	7	—	9	—	746	96	762	96	— —
3 höyryk. 16 hv.	—	—	4	—	71	—	75	—	— —
— —	—	—	8	—	166	—	174	—	— —
1 höyryk. 10 hv.	—	—	4	—	196	—	200	—	— —
4 höyryk. 26 hv.	—	—	16	—	433	—	449	—	— —
1 höyryk. 5 hv.	—	—	—	—	27	1	27	1	— —
— —	—	—	—	—	12	—	12	—	— —
1 höyryk. 5 hv.	—	—	—	—	39	1	39	1	— —

*) Kivilouhos yhdistettynä kivenhakuulaitoksen kanssa Helsingissä; arvo sisältyy Uudenmaan läänin kaupunkien arvosummassa.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.	Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.	
							Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.			
							Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.		
IV	9		<i>Maaseudulla.</i>													
		2	Uudenmaan lääni	94,000	— —	1 höyryk. 3 hv.	—	—	3	—	36	—	39	—	—	—
		15	Turun ja Porin lääni . . .	239,105	— —	— —	—	—	1	—	138	—	139	—	—	—
		3	Viipurin lääni	122,512	1,973,753 kg kalkkia.	1 höyryk. 6 hv.	2	—	—	—	48	3	50	3	—	—
		5	Mikkelin	9,150	4,638 hl »	— —	—	—	—	—	32	6	32	6	—	—
		2	Kuopion lääni	19,337	16,490 »	— —	—	—	—	—	19	—	19	—	—	—
		27		484,104	21,128 hl ja 1,973,753 kg kalkkia.	2 höyryk. 9 hv.	2	—	4	—	273	9	279	9		
			<i>Tiilitehtaita.</i>													
			<i>Kaupungeissa.</i>													
			5	Turun ja Porin lääni . . .	98,400	1,952,000 tiiltä.	1 höyryk. 18 hv.	2	—	—	—	88	14	90	14	—
	3	Hämeen lääni	101,530	2,117,000 »	— —	—	—	6	—	61	12	67	12	—	—	
	1	Mikkelin lääni	18,000	300,000 »	— —	5	—	—	—	12	5	17	5	—	—	
	9		217,930	4,369,000 tiiltä.	1 höyryk. 18 hv.	7	—	6	—	161	31	174	31			
		<i>Maaseudulla.</i>														
	31	Uudenmaan lääni	543,628	13,257,323 tiiltä, 50,000 tiilitorven.	4 höyryk. 53 hv.	24	3	33	7	481	110	538	120	—	—	
	34	Turun ja Porin lääni . . .	357,383	7,645,450 »	14 » 313 »	36	7	31	14	326	107	393	128	—	—	
	27	Hämeen lääni	423,819	8,118,495 »	4 » 105 »	26	2	36	18	408	138	470	158	—	—	
	39	Viipurin lääni	594,738	20,923,825 »	7 » 77 »	—	—	44	6	673	81	717	87	—	—	
	5	Mikkelin lääni	38,555	859,000 »	— —	3	1	4	—	55	7	62	8	—	—	
	14	Kuopion lääni	91,150	1,973,190 »	— —	7	—	19	—	145	16	171	16	—	—	
	8	Vaasan lääni	181,415	3,778,300 »	4 höyryk. 135 hv.	2	3	18	6	142	45	162	54	—	—	
	6	Oulun lääni	119,100	1,905,000 »	2 » 51 »	3	—	5	6	117	35	125	41	—	—	
	164		2,349,788	58,460,583 tiiltä, 50,000 tiilitorven.	15 höyryk. 734 hv.	101	16	190	57	2,347	539	2,638	612			
		<i>Savenvalajanverstaita.</i>														
		<i>Kaupungeissa.</i>														
	2	Uudenmaan lääni	2,960	— —	— —	—	—	1	—	4	—	5	—	—	—	
	5	Turun ja Porin lääni . . .	6,612	— —	— —	—	—	—	—	9	1	9	1	—	—	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
IV	9	1	Hämeen lääni	2,500	— —
		1	Vaasan lääni	1,210	— —
		1	Oulun lääni	2,400	12,000 ruukkua y. m.
	10			15,682	
			<i>Maaseudulla.</i>		
»	»	5	Uudenmaan lääni	6,850	59,500 kukkaruukkua, 10,000 vatia.
		7	Turun ja Porin lääni	9,222	— —
		4	Hämeen lääni	5,730	— —
		4	Vaasan lääni	2,572	— —
	20			24,374	
			Kaakeli-, fajansi- ja posliini- tehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
»	»	2	Uudenmaan lääni	413,213	275,621 kpl. kaakeleita.
		3	Turun ja Porin lääni	416,000	44,150 » » 5,800 kaakeli- uunia, 50,000 kg kiillosta, 18,000 kukkaruukkua; kaakelimalleja. 60,000 kpl. kaakeleita, y. m.
		1	Hämeen lääni	56,840	165,820 kpl. »
		1	Viipurin lääni	71,426	
	7			957,479	545,591 kpl. kaak., 5,800 kpl. kaakeli- uunia, 50,000 kg kiillosta, 18,000 kukkaruukk.; kaakelimall. y. m.
			<i>Maaseudulla.</i>		
»	»	2	Uudenmaan lääni	669,592	Fajansia, posl., kaakel., kips., kivim.
		1	Viipurin lääni	236,700	263,000 kpl. kaakeleita.
		1	Vaasan lääni	480	600 » »
	4			906,772	
			Sementtivalimoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
»	»	3	Uudenmaan lääni	282,000	Lattia- porras- y. m. töitä.
		1	Hämeen lääni	168,603	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	1	—	1	—	2	—	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
— —	—	—	1	—	2	—	3	—	— —
	—	—	3	—	17	1	20	1	
— —	—	1	1	—	9	—	10	1	— —
— —	—	—	1	—	13	—	14	—	— —
— —	—	—	2	—	10	—	12	—	— —
— —	—	—	—	—	4	—	4	—	— —
	—	1	4	—	36	—	40	1	
— —	1	—	—	—	91	17	92	17	Käyt. ulk. aineita 26,747 m. arv.
2 höyryk. 28 hv.	1	—	18	7	154	44	173	51	» sam. 75,000 » »
— —	—	—	1	—	23	2	24	2	» sam. 11,817 » »
— —	—	—	—	—	36	4	36	4	» sam. 12,800 » »
2 höyryk. 28 hv.	2	—	19	7	304	67	325	74	Käyt. ulk. aineita 126,364 m arv.
3 höyryk. 225 hv.	—	1	16	15	130	92	146	108	Käyt. kot. aineita 165,150 m. arv.
2 » 8 »	—	—	7	—	73	14	80	14	» sam. 95,310 » »
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	— —
5 höyryk. 233 hv.	—	1	23	15	205	106	228	122	
— —	—	—	—	—	81	12	81	12	(Käyt. kot. r.-ain. 28,259 m. arv., ulk. » 61,485 » »
1 höyryk. 8 hv.	—	—	—	—	154	5	154	5	Käyt. ulk. » 82,120 » »

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
IV	9	1	Viipurin lääni	16,325	5,000 sementti-porrasaskeletta y. m.
		1	Vasan lääni	9,491	— —
		6		476,419	
	»		Kipsivalimoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		4	Uudenmaan lääni	16,000	— —
	»		Marmoriittitehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	11,660	157 m ² marmoriittia y. m.
	»		Muurisaventehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	52,000	52,000 hl muurisavea.
	10		Lasitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Viipurin lääni	150,000	8,000 laat. ikkunälaseja.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	107,270	1,079,250 pulloa ja purkkia.
		2	Turun ja Porin lääni . . .	470,000	1,100,000 » » » 11,975 laat. ikkunalaseja.
		3	Hämeen lääni	570,000	6,656 laat. ikkunälaseja, talous- ja ap- teekkilaseja.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miepp.	Naisp.	Miepp.	Naisp.	Miepp.	Naisp.	Miepp.	Naisp.	
— —	—	—	—	—	5	—	5	—	{ Käyt. kot. raaka-ain. 432 m. arv. » ulk. » 220 » »
— —	1	—	—	—	3	2	4	2	
1 höyryk. 8 hv.	1	—	—	—	243	19	244	19	
— —	—	—	—	—	10	—	10	—	— —
— —	—	—	1	—	6	—	7	—	— —
1 höyryk. 12 hv.	—	—	—	—	6	2	6	2	Käyt. 6,000 hl kalkkia.
— —	—	—	—	—	50	—	50	—	Käyt. ulk. raakatav. 24900 m. arv.
1 höyryk. 3 hv.	9	—	5	—	33	—	47	—	Käyt. ulk. raakatav. 4,680 m. arv.
— —	6	—	8	2	103	—	117	2	» sam. 49,175 » »
2 höyryk. 30 hv.	23	—	44	2	170	13	237	15	» sam. 63,000 » »

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
IV	10	4	Viipurin lääni	2,015,085	3,229,775 pulloa, 30,825 laat. ikkuna- laseja, 109,769 m ² sekalaisia laseja.
		1	Mikkelin lääni	65,970	3,665 laat. ikkunallaseja.
		1	Kuopion lääni	123,277	8,934 » »
		1	Vaasan lääni	500,000	Ikkunallaseja.
V	11	13		3,851,602	5,409,025 pulloa ja purkkia, 109,769 m ² sekalaisia laseja; ikkuna-, ta- lous- ja apteekkilaseja.
			Kemisk, Industri.		
			Kalsiumkarbiiditehdas.		
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Viipurin lääni	270,000	Kalsium karbiidia.
			Väritehdas.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	93,000	86,000 kg värejä ja vernisseja.
			Kimröökitehtaita.		
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	11,800	127,700 kg kimröökkia.
		3	Viipurin lääni	95,900	680,700 » sam.
		4		107,700	808,400 kg kimröökkia.
			Värijäystehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Oulun lääni	19,000	— — —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miepp.	Naisp.	Miepp.	Naisp.	Miepp.	Naisp.	Miepp.	Naisp.	
5 höyryk. 565 hv.	37	4	28	10	628	63	693	77	Käyt. ulk. raakat. 532,247 m. arv.
— —	—	—	2	—	21	—	23	—	» sam. 17,848 » »
— —	—	—	—	—	60	—	60	—	— —
1 höyryk. 6 hv.	5	—	12	—	43	8	60	8	Käyt. ulk. raakat. 25,000 m. arv.
9 höyryk. 604 hv.	80	4	99	14	1,058	84	1,237	102	
2 höyryk. 2 turb. 1,190 hv.	2	—	7	—	126	—	135	—	Käyt. ulk. raakat. 75,000 m. arv.
1 höyryk. 8 hv.	—	—	—	—	12	6	12	6	Käyt. ulk. raakat. 60,000 m. arv.
Vesivoima.	—	—	—	—	7	—	7	—	— —
Sam.	—	—	—	—	9	5	9	5	Käyt. 3,170 m³ puita.
	—	—	—	—	16	5	16	5	
2 höyryk. 60 hv.	—	—	—	—	6	1	6	1	Käyt. väriain. 8,000 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
V	11	2	<i>På landsbygden.</i> Vaasan lääni	102,000	-- --
			Värjäyslaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
»	»	6	Uudenmaan lääni	60,615	-- --
		7	Turun ja Porin lääni . . .	25,539	-- --
		4	Hämeen lääni	22,638	-- --
		2	Viipurin lääni	5,635	-- --
		3	Mikkelin	12,060	-- --
		8	Kuopion lääni	94,253	-- --
		8	Vaasan lääni	52,401	-- --
		4	Oulun lääni	23,275	-- --
		42		296,416	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		9	Uudenmaan lääni	16,242	-- --
		13	Turun ja Porin lääni . . .	132,650	-- --
		9	Hämeen lääni	14,107	-- --
		7	Viipurin lääni	26,068	-- --
		6	Mikkelin lääni	42,000	-- --
		2	Kuopion lääni	2,758	-- --
		28	Vaasan lääni	71,259	-- --
		7	Oulun lääni	38,660	-- --
		81		343,744	
			Lyijykynätehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Vaasan lääni	700	-- --

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrö.	Työväestö, mestarit ja konttoiriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
2 höyryk. 12 hv.	—	—	1	—	5	1	6	1	Käyt. väriain. 3,650 m. arv.
— —	—	—	—	—	15	9	15	9	Käyt. väriain. 10,015 m. arv.
— —	—	—	—	—	13	3	13	3	» sam. 5,826 » »
— —	—	—	1	—	11	—	12	—	» sam. 1,700 » »
— —	—	—	—	—	3	1	3	1	» sam. 1,005 » »
— —	—	—	—	—	5	—	5	—	» sam. 6,975 » »
— —	—	—	1	—	24	3	25	3	» sam. 61,388 » »
— —	—	—	—	—	20	4	20	4	» sam. 20,592 » »
— —	—	—	1	—	7	—	8	—	» sam. 6,680 » »
— —	—	—	3	—	98	20	101	20	Käyt. väriain. 114,181 m. arv.
1 höyryk. 2 hv.	—	—	—	—	8	1	8	1	Käyt. väriain. 4,668 m. arv.
— —	—	—	1	—	18	—	19	—	» sam. 10,875 » »
— —	—	—	—	—	11	—	11	—	» sam. 3,573 » »
— —	—	—	1	—	14	1	15	1	» sam. 5,344 » »
— —	1	—	1	—	9	—	11	—	» sam. 6,200 » »
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	» sam. 2,154 » »
— —	—	—	1	—	37	2	38	2	» sam. 21,412 » »
— —	—	—	—	—	11	—	11	—	» sam. 8,248 » »
1 höyryk. 2 hv.	1	—	4	—	110	4	115	4	Käyt. väriain. 62,474 m. arv.
1 höyryk. 6 hv.	—	—	—	—	5	—	5	—	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuskaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
V	12		Öljykeittöitä. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	7,300	5,428 kg liinaöljyä, 11,790 kg pellav. siem. jauhoa.
		1	Hämeen lääni	10,960	6,727 kg sam., 23,288 kg. sam. sam.
		2		18,260	12,155 kg sam., 35,078 kg sam. sam.
	»		Kynttilätehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Viipurin lääni	125,000	106,126 kg tiariinikynttilöitä.
		1	Vaasan lääni	275,000	220,000 » sam.
		2		400,000	326,126 kg tiariinikynttilöitä.
	»		Saippuatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	255,720	449,005 kg saippuaa, 23,700 kg suopa- saippuaa pesulipiää.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	66,350	60,000 kg saippuaa, 9,000 kg ja 2,000 kpl. hienompia saippuuita, 5,000 kg suopaa, pöytäsuolaa, hajua- neita y. m.
		1	Viipurin lääni	377,000	694,787 kg saippuaa, 13,575 kg suo- paa, 11,197 kg raakaa glyseriiniä.
		2	Vaasan lääni	520,900	860,000 kg saippuaa.
		6		1,219,970	2,063,792 kg saippuaa, 23,700 kg suo- pasaippuaa, 18,575 kg suopaa, 11,197 kg raakaa glyseriiniä; hie- nompia saippuuita, pesulip., pesu- pult., pöytäsuol., hajua- y. m.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— — —	—	—	—	—	3	—	3	—	Käyt. 26790 kg kot. pellavansiem.
— — —	—	—	—	—	2	—	2	—	» 38353 » » »
	—	—	—	—	5	—	5	—	Käyt. 65143 kg kot. pellavansiem.
— — —	—	—	1	—	8	4	9	4	Käyt. 99,984 kg steariiniä 99,984 m. arv.
	saippuatehtaan yhteydessä.								Käyt. 220,000 kg steariiniä 202,400 m. arv.
	—	—	1	—	8	4	9	4	Käyt. 319,984 kg steariiniä 302,384 m. arv.
— — —	—	—	—	—	10	—	10	—	Käyt. 174,455 kg talia ja luuravaa, 1,733 kg oleiinia, 64,471 kg palmuöljyä, 54,288 kg hartsia, 55,218 kg suodaa.
— — —	—	—	1	—	5	2	6	2	Käyt. ulk. raakatav. 37,665 m. arv.
1 höyryk. 20 hv.	—	—	1	—	19	—	20	—	» sam. 302,498 » »
2 » 48 »	—	1	3	7	31	5	34	13	» sam. 418,600 » »
3 höyryk. 68 hv.	—	1	5	7	65	7	70	15	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Imp.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
V	12		Maaseudulla.		
		1	Viipurin lääni	83,000	2,979 laat. pyykkisaippuaa.
		1	Vasan lääni	120,000	4,600 » sam.
	2			203,000	7,579 laat. pyykkisaippuaa.
	13		Teknokemiall. tehtaita.		
			Kaupungeissa.		
		2	Uudenmaan lääni	65,000	Teknillisiä valmistuksia.
		4	Turun ja Porin lääni . . .	50,540	35,000 pak. terveyssuolaa, 14,800 kg kem. valmistuksia.
		1	Viipurin lääni	3,000	— —
		7		118,540	
			Maaseudulla.		
		3	Uudenmaan lääni	142,000	60,000 l. juoks. hiilihappoa, 125,900 kg tärkkelystä, 104,000 kg raak. tärkkelystä *); suudaa.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	86,500	Saippuan, hajuain., kirj. -mustetta.
		4		228,500	
			Kuivattislauslaitoksia.		
			Kaupungeissa.		
		1	Viipurin lääni	429,746	667,500 kg etikkahappoista kalkkia, 726,000 kg tervaa, 140,082 l. spritiä, 14,185 m³ sysiä.
			Maaseudulla.		
		1	Uudenmaan lääni	975	25 hl tervaa, 600 l. tärpähtiä, 144 hl sysiä.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	—	—	4	—	4	—	Käyt. ulk. raakatav. 69,000 m. arv.
— —	—	—	—	—	4	—	4	—	» sam. 100,000 » »
	—	—	—	—	8	—	8	—	Käyt. ulk. raakatav. 169,000 m. arv.
	—	—	—	—					
— —	—	—	—	—	6	15	6	15	Käyt. ulk. raakatav. 27,000 m. arv.
— —	—	—	2	3	4	8	6	11	» sam. 19,485 » »
— —	—	—	1	—	1	—	2	—	» sam. 150 » »
	—	—	3	3	11	23	14	26	Käyt. ulk. raakatav. 46,635 m. arv.
	—	—	—	—					
2 höyryk. 90 hv.	—	—	—	—	17	3	17	3	Käyt. ulk. raakatav. 73,960 m. arv.
— —	—	—	—	3	4	2	4	5	» sam. 52,400 » »
2 höyryk. 90 hv.	—	—	—	3	21	5	21	8	Käyt. ulk. raakatav. 126,360 m. arv.
	—	—	—	—					
	—	—	—	—					
1 höyryk. 250 hv.	—	—	5	—	97	11	102	11	{ Käyt. kot. kalkkia 8,300 m. arv. ulk. aineita 13,000 » »
	—	—	—	—					
— —	—	—	1	—	1	1	2	1	Käyt. 112 m³ tervaspuita.

*) Tärkkelystä on myös valmistettu yhdessä siirappitehtaassa Hämeen läänissä (katso ryhmä XI luokka 29).

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smf.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
V	13	3	Turun ja Porin lääni . . .	10,500	2,022 hl tervaa, 5,500 l. tärpähtiä 7,297 hl sysiä, 100 vatia puuhappoa.
		3	Hämeen lääni	23,862	964 hl tervaa, 29,301 kg tärpähtiä, 11,192 hl sysiä, y.m.
		4	Viipurin lääni	10,200	3,234 hl ja 13,000 kg tervaa, 127,400 l. ja 1,000 kg tärp., 3,100 l. ja 31,000 kg tervavettä, 2,000 kg tuohentervaa; sysiä.
		4	Vaasan lääni	65,604	1,660 hl tervaa, 56,480 l. tärp., 7,098 hl sysiä, 5,080 l. pikiöljyä.
		1	Oulun lääni	96	3 hl tervaa, 20 l. tärp., 35 hl sysiä, 10 l. pikiöljyä.
		16		111,237	7,908 hl ja 13,000 kg tervaa, 190,000 l. ja 30,301 kg tärp., 100 ast. puuhappoa, 3,100 l. ja 31,000 kg tervavettä, 2,000 kg tuohentervaa, 5,090 l. pikiöljyä, enemmän kuin 25,766 hl sysiä.
			Pikitehtaita.		
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Vaasan lääni	128,588	3,161 hl pikiä, 350 ast. tervaöljyä, 150 ast. tervavettä.
		1	Oulun lääni	34,900	1,005 hl pikiä, 62 hl pikiöljyä.
»	»	2		163,488	4,166 hl pikiä, 62 hl pikiöljyä, 350 ast. tervaöljyä, 150 ast. tervavettä.
			Asfalttitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	1,641,000	181,100 käär. asfalttihuopaa, 27,000 käär. asfalttipeitekaistaleita, 4,846 ast. asfalttilakkaa, 523 ast.öljyä, 2,369 kg lysoolia, 68,000 m ² asfalttitoita, katonpanoksia ja katontervaam.
		1	Vaasan lääni	25,346	— —
		4		1,666,346	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— — —	—	—	—	—	6	1	6	1	Käyt. 678 m ³ tervaspuita.
2 höyryk. 5 hv.	—	—	—	—	10	—	10	—	» 3,142 » »
— — —	—	—	—	—	19	—	19	—	» 680 » »
2 höyryk. 10 hv.	—	—	—	—	17	—	17	—	» 2,700 » »
— — —	—	—	—	—	1	—	1	—	— — —
4 höyryk. 15 hv.	—	—	1	—	54	2	55	2	Käyt. 7,312 m ³ tervaspuita.
— — —	—	—	—	—	4	—	4	—	Käyt. 4,931 hl tervaa.
— — —	—	—	—	—	3	4	3	4	» 1,575 » »
— — —	—	—	—	—	7	4	7	4	Käyt. 6,506 hl tervaa.
2 höyryk. 42 hv.	—	—	—	—	152	6	152	6	Käyt. ulk. aineita 660,700 m. arv.
— — —	—	—	—	—	53	—	53	—	Käyt. asfalttia ja sementtiä 11,496 m. arv.
2 höyryk. 42 hv.	—	—	—	—	205	6	205	6	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
V	13		Lakka- ja polityyritehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		4	Uudenmaan lääni	86,745	12,676 kg ja 200 l. lakkaa, 7,300 kg ja 4,775 l. polityyriä, 557 l. haju- aineita (tiedonan. 1 teht. puuttuu.)
»	»		Kaasutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	310,000	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	225,000	— —
		1	Viipurin lääni	132,102	394,298 m³ kaasua.
		3		667,102	— —
»	»		Sysien valmistuslaitoksia. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	29,845	57,620 hl sysiä.
		1	Kuopion lääni	48,000	120,000 » »
		2	Oulun lääni	105,610	251,280 » »
		4		183,455	428,900 hl sysiä.
»	»		Sähkövalotehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	290,000	Sähkövirtaa.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	46,574	— —
		1	Hämeen lääni	25,000	— —
		1	Kuopion lääni	46,000	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	1	—	1	1	2	2	4	3	Käyt. ulk. aineita 18,896 m. arv.
1 höyryk. 6 hv.	—	—	1	—	79	—	80	—	Käyt. noin 4,600,000 kg kivihiil.
1 » 6 »	—	—	—	—	30	1	30	1	{ » 2,222,330 kg kaasuhiiliä
2 » 42 »	—	—	2	—	35	2	37	2	{ » 63,380 m. arv.
									{ » 8,667 hl kivihiil. } 45,350 m.
									{ » 690 » koksia } arv.
4 höyryk. 54 hv.	—	—	3	—	144	3	147	3	— —
— —	—	—	1	—	12	1	13	1	Käyt. sahajätteitä 8,000 m. arv.
— —	4	6	—	—	18	24	22	30	» 24,000 m³ sälepuita.
— —	—	—	—	—	137	27	137	27	» 76,000 » sahajätteitä.
	4	6	1	—	167	52	172	58	
5 höyryk. 512 hv.	—	—	—	—	58	2	58	2	{ Käyt. 3,700 tonnia kivihiiliä
2 » 75 »	—	—	1	—	10	—	11	—	{ 103,000 m. arv.
— —	—	—	1	—	14	—	15	—	— —
— —	—	—	—	—	7	—	7	—	— —

Ryhmä	Luokka	Lukumäärä	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
V	13	1	Vaasan lääni	169,644	Valoa 127,059 m. arv.
		1	Oulun lääni	?	— —
		7		577,218	
	»	Turvepehktehtaita.			
		<i>Maaseudulla.</i>			
		1	Hämeen lääni	15,393	5,579 pakkaa turvepehkuu.
	»	1	Viipurin lääni	24,424	8,020 säkkiä turvepehkuu.
		2		39,817	
		Tulitikkutehtaita.			
	»	<i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	146,802	7,152 laat. paraffineerattuja, 7,548 laat. rikitettyjä tulitikkuja.
		1	Hämeen lääni	232,069	22,475 laat. tulitikkuja.
		1	Kuopion lääni	65,000	Rikitettyjä ja paraff. tulitikkuja.
»	»	1	Vaasan lääni	10,560	— —
		4		454,431	
		<i>Maaseudulla.</i>			
	»	4	Uudenmaan lääni	93,614	9,260 laat. tulitikkuja.
		2	Turun ja Porin lääni . . .	272,300	37,350 » »
		2	Viipurin lääni	154,445	22,335 » »
	»	1	Vaasan lääni	34,000	3,780 » »
		9		554,359	72,725 laat. tulitikkuja.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Allo 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
1 höyryk. 600 hv.	—	—	1	—	17	1	18	1	Käyt. ulk. aineita 38,783 m. arv. — — —
1 » 59 »	—	—	—	—	4	—	4	—	
12 höyryk. 1,246 hv.	—	—	3	—	110	3	113	3	
1 höyryk. 13 hv.	—	—	1	1	3	3	4	4	Käyt. 2,231,600 turv. 2,231 m. arv.
1 » 5 »	3	7	5	18	12	19	20	44	Käyt. 5,203,200 turv. 3,720 m. arv.
2 höyryk. 18 hv.	3	7	6	19	15	22	24	48	Käyt. 7,434,800 turv. 5,951 m. arv.
1 höyryk. 6 hv.	3	3	7	14	14	24	24	41	Käyt. ulk. aineita 55,000 m. arv.
1 » 12 »	5	2	2	10	17	49	24	61	» sam. 52,074 » »
1 » 8 »	—	—	6	9	8	30	14	39	» sam. 14,500 » »
— —	2	2	3	3	6	5	11	10	» sam. 3,945 » »
3 höyryk. 26 hv.	10	7	18	36	45	108	73	151	Käyt. ulk. aineita 125,519 m. arv.
— —	1	1	6	15	20	24	27	40	Käyt. ulk. aineita 21,649 m. arv.
3 höyryk. 55 hv.	1	1	6	44	33	60	40	105	» sam. 67,100 » »
1 » 5 »	2	2	1	11	45	111	48	124	» sam. 37,750 « »
1 » 3 »	—	—	2	—	6	17	8	17	» sam. 9,000 » »
5 höyryk. 63 hv.	4	4	15	70	104	212	123	286	Käyt. ulk. aineita 135,499 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Luokanäärik.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Arv.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
V	14		Pyroteknillinen laboratorio. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	15,000	— —
	»		Dynamiittitehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	77,719	42,203 kg dynamiittia.
	16		Luujautehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	—	— —
		1	Viipurin lääni	36,300	138,295 kg luujauhoja, 16,500 kg liimaa, 6,222 kg luurasvaa.
		1	Mikkelin lääni	27,099	— —
		3		63,399	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	1,470	12,060 kg luujauhoja
		2	Turun ja Porin lääni . . .	4,000	68,350 » sam.
		1	Hämeen lääni	59,000	250,000 » sam., 9,000 kg luuras- vaa, 45,000 kg liimaa.
		1	Viipurin lääni	20,425	122,100 kg luujauhoja, 1,914 kg luu- rasvaa, 7,796 kg liimaa.
		1	Kuopion lääni	5,800	40,000 kg luujauhoja, 2,000 kg liimaa.
		8	Vaasan lääni	19,339	49,655 kg ja 1,000 säkkiä luujauhoja, 200 säkkiä liimaa.
	14			110,034	542,165 kg ja 1,000 säkkiä luujauhoja, 54,796 kg ja 200 säkkiä liimaa, 10,914 kg luurasvaa.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	—	—	5	—	5	—	— —
1 höyryk. 15 hv.	—	1	—	5	12	8	12	14	Käyt. ulk. rakatav. 65,555 m. arv.
Nahkatehtaan yhteydessä.									
2 höyryk. 16 hv.	—	—	—	—	10	4	10	4	Käyt. 223,200 kg ulk. luita 15,624 m. arv.
2 » 19 »	—	—	—	—	5	—	5	—	— —
4 höyryk. 35 hv.	—	—	—	—	15	4	15	4	
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	Käyt. 15,050 kg kotim. luita.
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	» 4,000 » » sam. *)
1 höyryk. 20 hv.	—	—	—	—	8	6	8	6	» 440,000 » » sam.
1 » 2 »	—	—	—	—	8	—	8	—	{ » 77,430 » » sam. » 46,260 » » ulk. sam. » 50,000 » kotim. sam.
— —	—	—	1	—	10	2	11	2	» 183,051 » » sam.
2 höyryk. 22 hv.	—	—	1	—	31	8	32	8	Käyt. 815,791 kg kotim. ja ulk. luita.

*) Tieto puuttuu yhdeltä tehtaalta.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>lup.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.				
						Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.					
							Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.		Naisp.			
VI	17		Nahkateollisuutta.															
			Nahkatehtaita.															
			<i>Kaupungeissa.</i>															
		2	Uudenmaan lääni	344,120	Muok. 2,531 vuotta, 5,073 nahkaa.	3	höyryk. 60 hv.	4	4	—	—	112	13	116	17	Vuod. oli 1,200 ulk. 45,378 m. arv.		
		3	Turun ja Porin lääni . . .	1,386,734	Ant. ja juhtinahkaa, päällysnahkaa, remeleitä y. m.	5	» 104 »	—	—	24	—	164	15	188	15	san. 2,954 » 645,074 » »		
		1	Hämeen lääni	70,929	Muok. 3,158 vuotta, 1,259 nahka.	1	» 16 »	—	—	—	—	13	—	13	—	san. 2,417 » 34,934 » »		
		2	Mikkelin lääni	251,078	— —	3	» 23 »	—	—	—	—	24	—	24	—	— —		
		2	Oulun lääni	3,281,800	Anturanahkaa, remeleitä, voilokkia, liimaa.	9	» 116 »	—	—	—	—	283	26	283	26	Vuod. oli 5,797 kotim. ja 45,940 ulk.		
		10		5,334,661		21	höyryk. 319 hv.	4	4	24	—	596	54	624	58			
			<i>Mausendulla.</i>															
		1	Uudenmaan lääni	38,751	Muok. 1,102 vuotta, 2,962 nahkaa.	1	höyryk. 6 hv.	—	—	—	—	9	—	9	—	Vuod. oli 50 ulk. 2,000 m. arv.		
		1	Hämeen lääni	354,300	» 8,694 » 18,850 »		Vesivoima 100 hv.	—	—	—	—	37	—	37	—	san. 4,278 » 144,300 » »		
		1	Viipurin lääni	143,400	» 3,600 » 8,400 »	1	höyryk. 30 hv.	—	—	—	—	22	—	22	—	san. 600 » 18,000 » »		
		1	Vaasan lääni	102,000	» 2,000 » 1,500 »	1	» 16 »	—	—	1	—	20	—	21	—	— —		
		1	Oulun lääni	115,000	— —	2	» 38 »	—	—	—	—	10	—	10	—	Vuod. oli 4,200 ulk. 83,950 m. arv.		
		5		753,451		5	höyryk. 90 hv.	—	—	1	—	98	—	99	—			
			Karvuuverstaita.															
		5	Uudenmaan lääni	136,560	Muok. 3,750 vuotta, 8,900 nahkaa.	—	—	—	—	—	—	35	1	35	1	Vuod. oli 1,150 ulk. 22,140 m. arv.		
		13	Turun ja Porin lääni . . .	466,910	» 9,810 » 17,513 »	—	—	—	6	—	—	74	—	80	—	» » 8,575 » 82,769 » »		
		11	Hämeen lääni	275,339	» 8,659 » 14,187 »	—	—	—	—	—	—	57	2	57	2	» » 1,594 » 38,243 » »		
7	Viipurin lääni	177,164	» 7,275 » 10,281 »	—	—	—	—	—	—	42	—	42	—	» » 1,250 » 28,200 » »				
5	Mikkelin lääni	97,309	» 2,507 » 13,010 »	—	—	1	—	1	—	19	—	21	—	» » 580 » 8,100 » »				
13	Kuopion lääni	128,426	» 9,680 » 9,293 »	—	—	—	—	—	—	50	2	50	2	— —				
10	Vaasan lääni	167,988	» 4,914 » 2,560 »	—	—	—	—	—	—	32	—	32	—	Vuod. oli 1,915 ulk. 36,072 m. arv.				
12	Oulun lääni	319,463	» 10,642 » 12,379 »	—	—	—	—	1	—	46	1	47	1	» » 4,295 » 89,902 » »				
76		1,769,159	Muok. 57,237 vuotta, 88,123 nahkaa.	1	—	—	8	—	—	355	6	364	6					

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>lmp.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
VI	17		Maaseudulla.		
		54	Uudenmaan lääni	487,976	Muok. 19,519 vuotaa, 57,424 nahkaa.
		139	Turun ja Porin lääni . . .	947,774	» 42,058 » 83,267 »
		75	Hämeen lääni	760,157	» 29,674 » 69,782 »
		92	Viipurin lääni	774,098	» 32,036 » 92,881 »
		69	Mikkelin lääni	502,575	» 26,960 » 69,828 »
		80	Kuopion lääni	656,871	» 31,576 » 68,493 »
		132	Vaasan lääni	976,539	» 35,370 » 91,843 » sekä sitäpäitse 14,125 kg ja 51,403 kpl. vuotia ja nahkoja.
		35	Oulun lääni	308,852	» 20,776 vuotaa, 27,647 nahkaa.
		676		5,414,842	Muok. 237,969 vuotaa, 561,165 nahkaa sekä sitäpäitse 14,125 kg ja 51,403 kpl. vuotia ja nahkoja.
	»		Satulasepäntehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	46,000	— — —
		1	Oulun lääni	870,300	Mänttinahkaa, ajokaluja, salkkujay. m.
	2			916,300	
	»		Satulasepänverstaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		11	Uudenmaan lääni	55,050	— — —
		12	Turun ja Porin lääni . . .	70,600	— — —
		10	Hämeen lääni	74,431	— — —
		10	Viipurin lääni	50,779	— — —
		6	Mikkelin lääni	31,692	— — —
		9	Kuopion lääni	29,835	— — —
		9	Vaasan lääni	31,749	— — —
		9	Oulun lääni	106,638	— — —
	76			450,774	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— — —	—	—	4	—	135	—	139	—	Vuod. oli 4,496 ulk. 93,909 m. arv.
3 höyryk. 20 hv.	2	—	11	1	292	7	305	8	» » 8,918 » 173,886 » »
— — —	1	1	8	1	208	6	217	8	» » 6,831 » 136,031 » »
— — —	—	—	8	—	217	2	225	2	» » 2,761 » 42,580 » »
— — —	—	—	5	—	161	—	166	—	» » 1,704 » 23,202 » »
— — —	1	—	2	—	179	1	182	1	» » 580 » 11,550 » »
— — —	—	—	4	3	272	20	276	23	» » 14,787 » 161,508 » »
— — —	—	—	5	—	73	2	78	2	» » 2,225 » 34,045 » »
3 höyryk. 20 hv.	4	1	47	5	1,537	38	1,588	44	Vuod. oli 42302 ulk. 676711 m. arv.
1 höyryk. 5 hv.	—	—	1	1	28	—	29	1	Käyt. kotim. aineita 14,700 m. arv.
— — —	—	—	20	3	176	82	196	85	ulk. » 3,650 » » » 1,989 kotim. ja 7,573 ulk. vuotaa, 9,654 kotim. ja 22,535 ulk. nahkaa.
1 höyryk. 5 hv.	—	—	21	4	204	82	225	86	
— — —	1	—	5	—	23	—	29	—	— — —
— — —	1	—	9	1	23	1	33	2	— — —
— — —	1	—	12	—	26	—	39	—	— — —
— — —	1	—	2	—	21	—	24	—	— — —
— — —	—	—	1	—	12	—	13	—	— — —
— — —	2	—	7	—	17	—	26	—	— — —
— — —	2	—	3	—	10	1	15	1	— — —
— — —	2	—	7	—	24	—	33	—	— — —
	10	—	46	1	156	2	212	3	

Ryhmä	Luokka	Lukumäärä	Teollisuuslaji	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
VI	17		Turkkitarantehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Oulun lääni	54,000	— —
	»		Harjansitomatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	167,300	9,500 tus. harjoja, 8,320 tus. siveltemiä.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	280,000	13,000 kg sam., 50,000 kg sam.
		2		447,300	
	»		Harjansitomaverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	12,500	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	1,000	— —
		1	Hämeen lääni	6,000	5,000 harjoja ja siveltemiä.
		1	Viipurin lääni	16,895	— —
		1	Kuopion lääni	6,000	— —
		5		42,395	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Viipurin lääni	18,000	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoiriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
1 höyryk. 4 hv.	—	—	—	—	5	12	5	12	— —
1 petr. moottori 8 hv.	—	—	1	1	15	15	16	16	Käyt. ulk. aineita 29,340 m. arv.
2 höyryk. 37 hv.	—	—	21	1	34	66	55	67	» sam. 60,000 » »
2 höyryk. 37 hv.	—	—	22	2	49	81	71	83	Käyt. ulk. aineita 89,340 m. arv.
— —	—	—	—	3	3	—	3	3	— —
— —	—	—	—	—	1	1	1	1	— —
— —	—	—	—	—	3	1	3	1	— —
— —	—	—	1	1	2	—	3	1	— —
— —	—	—	—	—	5	—	5	—	— —
	—	—	1	4	14	2	15	6	
— —	3	—	—	—	10	—	13	—	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Soy.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
VII	18		Tekstiiliteollisuutta. Villateollisuuslaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	1,582,096	Lankaa ja kudoksia.
		3	Turun ja Porin lääni . . .	580,560	108,500 mtr kankaita, 16,200 kg lankaa, silitetty 1,400 m. kankaita.
		6	Hämeen lääni	2,193,435	157,100 kg ja 14,000 mtr kudoksia, 89,630 kg lankaa, värjätty 20,000 mtr kankaita ja 17,000 kg lankaa (tiedonantoja puuttuu yhdeltä tehtaalta).
		2	Oulun lääni	89,553	14,000 kg villalankaa, 7,050 paria suk- kia y. m.
	13			4,445,644	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		4	Uudenmaan lääni	1,666,800	531,000 mtr kankaita, 16,300 kg lankaa.
		4	Turun ja Porin lääni . . .	1,446,586	166,009 » sam. 64,774 » sam. 1,200 kpl. sänkyhuopia y. m.
		2	Hämeen lääni	665,040	15,270 m. kankaita, 1,000 kg lankaa, 100 kpl. sänkyhuopia jasaaleja (tiedon- annot ainoast. yhdeltä tehtaalta).
		2	Viipurin lääni	265,000	60,000 kg villalankaa, 30,000 kg nukka- villaa.
		1	Kuopion lääni	102,000	21,700 m. kankaita, 6,800 kg lankaa.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 höyryk. 150 hv.	---	---	3	16	25	107	28	123	Käyt. 29,700 kg. kotim. villoja, 343,650 kg ulk. vill., 1,025,395 m. arv., väriain. 6,350 m. arv.
2 » 110 »	---	---	---	3	53	114	53	117	Käyt. 19,500 kg kotim. villoja, 63,100 kg ulk. vill., 10,000 kg ulk. lankoja 7,600 kg väriain.
4 » 116 »	---	1	12	35	159	381	171	417	Käyt. 105,383 kg kotim. villoja, 5,800 kg kotim. lankoja, 280,257 kg ulk. villoja ja lankoja sekä sam. 161,153 m. arv., 30,967 kg väriaineita.
2 » 60 »	---	---	---	---	6	12	6	12	Käyt. 15,000 kg kotim. villoja, 1,000 kg ulk. vill. 3,000 m. arv.
9 höyryk. 436 hv.	---	1	15	54	243	614	258	669	
13 höyryk. 288 hv.	---	2	20	86	63	137	83	225	Käyt. 27,750 kg kotim. villoja, 155,000 kg ulk. villoja 625,000 m. arv., 161,000, kg ulk. lan- koja 765,000 m. arv.
9 » 282 »	6	10	5	30	90	216	101	256	Käyt. 77,000 kg. kotim. villoja, 238,034 kg ulk. villoja 127,862 m. arv., 1,477 kg ulk. lan- koja 8,900 m. arv., väri- aineita 14,077 m. arv.
1 » 40 »	---	1	3	30	80	204	83	235	Käyt. 79,000 kg kot. villoja, ulk. vill. ja lankoja 854,375 m. arv., väriaineita 12,760 m. arv.
Vesivoima.	---	1	---	10	17	33	17	44	Käyt. 50,000 kg. kotim. rättejä, 19,000 kg kotim. villoja, 2,900 kg ulk. villoja 8,700 m. arv.
2 turb. 80 hv.	---	---	1	4	14	17	15	21	Käyt. kotim. villoja 6,000 m. arv., ulk. villoja 65,000 » » » lankoja 8,000 » » väriaineita 2,000 m. arv.,

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
VII	18	5	Vaasan lääni	1,074,630	28,531 m ja 76,269 kg kankaita, 97,368 kg lankaa, 3,550 m. sarkaa, värjätty 55,818 m kankaita ja villoja, 13,992 kg lankoja.
		18		5,220,056	
			Vanutustehtaita.		
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Viipurin lääni	500	— —
		2	Kuopion lääni	20,289	— —
		3	Vaasan lääni	*) 380	6,900 m. sarkaa.
		6		21,169	
	19		Pumpuliteollis-laitoksia.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Turun ja Porin lääni . . .	1,244,283	178,023 kg pumpulilankaa, 102,599 kg sam. omaksi tarpeeksi, 31,601 kp. ja 21,000 m. kankaita, 7,300 kg liinatuotteita, 9,490 kg vanua.
		2	Hämeen lääni	8,983,900	533,780 kp. ja 71,900 kg kankaita, 3,161,600 kg lank., 242,800 kg vanua.
		1	Vaasan lääni	3,034,122	845,385 kg lankaa, 555,292 kg kankaita, 54,571 kg vanua, 694 kg kalaverkkoja. Värjätty 8,140 kg pumpulia, 64,485 kimp. lankaa, 112,907 kpl. kankaita.
		5		13,262,305	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	5,400,000	1,255,000 kg lankaa, josta osaksi valmist. 220,409 kp. kankaita.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
1 höyryk. 125 hv. 32 turb. 145 hv.	—	4	5	27	51	143	56	174	Käyt. 53,037 kg kotim. villoja ja 9,173 kg kot. lankoja, 145,217 kg ulk. villoja, nukkevilloja ja lumpuja, 11,263 kg ulk. lankoja, väriaineita 24,001 m. arv.
24 höyryk. 735 hv.	6	18	34	187	315	750	355	955	
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	
— —	—	—	—	—	2	1	2	1	
	—	—	—	—	5	1	**) 5	**) 1	
4 höyryk. 1,460 hv.	1	9	7	107	73	214	81	330	Käyt. 313,422 kg pumpulia 410,021 m. arv.; 7,465 kg kotim. ja 19,042 kg ulk. lankoja; väriaineita 27,641 m. arv. { Käyt. 3,647,000 kg pumpulia 1,175,000 m. arv.; väriaineita 301,500 m. arv. Käyt. 92,654 kg amerikk. pumpulia, 18,715 kg egyptil. pumpulia, 3,143 kg pumpulilankoja; väriaineita 242,620 m. arv.
9 » 4,760 » 5 turb. 1,500 hv.	107	73	190	299	915	2142	1212	2514	
5 höyryk. 1,005 hv.	19	31	33	113	294	763	346	907	
18 höyryk. 7,225 hv.	127	113	230	519	1282	3119	1639	3751	Käyt. 4,071,791 kg pumpulia, 29,650 kg lankoja; väriaineita 571,761 m. arv.
12 höyryk. 2,000 hv. 3 turb. 420 hv.	88	62	100	136	386	647	574	845	Käyt. 1,400,000 kg pumpulia.

*) Ainoastaan yhdeltä tehtaalta. — **) Yhdellä tehtaalla on työväestö yhteisenä myllyn työväen kanssa.

Ryhmä.	Luokka.	Luokan määrä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
VII	19		Pellavanloukutuslaitos. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	29,336	Puhdistettu 30,880 kg pellavia.
	»	»	Liinateollisuuslaitos. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Hämeen lääni	3,600,000	723,801 kg kankaita, 1,467,446 kg lankaa.
	»	»	Trikootavaraintehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Hämeen lääni	2,516,217	375,372 m ja 56,675 kg kankaita, 29,000 kg trikootavaroita, 17,000 kg ja 2,313 tus. huivia, 7,000 kg paidanrintoja, 500 kg ovenverhoja, 9,500 kg kaikenlaista.
		1	Vaasan lääni	140,000	Trikootavaroita.
		4		2,656,217	
	»	»	Matonkutomo. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	7,500	— —
	»	»	Villakutomalaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Turun ja Porin lääni . . .	58,700	— —
		4	Hämeen lääni	20,477	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 turb. 20 hv.	—	—	1	—	8	3	9	3	Käyt. 173,500 kg pellavankuituja 21,685 m. arv.
1 höyryk. 675 hv. 9 turb. 830 hv.	75	97	28	30	467	915	570	1042	Käyt. 966,464 kg kotim. pellavia, 5,849 kg kotim. hamppuja, 1,114,612 kg ulk. pellavia 938,572 m. arv., 46,234 kg ulk. hamppuja 23,111 m. arv.
10 höyryk. 280 hv. — —	3	7	3	89	170	365	176	461	Käyt. 271,713 kg villalankaa 1,161,713 m. arv.; 51,588 kg pumpulilankaa 797,561 m. arv.; väriaineita 81,352 m. arv.
10 höyryk. 280 hv.	3	7	3	89	171	405	177	501	Käyt. lankaa 2,034,274 m. arv.; väriaineita 81,352 » »
— —	—	—	—	—	2	76	2	76	— —
— —	—	8	—	11	—	14	—	33	— —
— —	—	—	—	—	—	14	—	14	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smf.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
VII	19	2	Viipurin lääni	33,500	— —
		3	Mikkelin lääni	6,819	— —
		4	Kuopion lääni	33,085	— —
		15		152,581	
	20		Köysitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Turun ja Porin lääni . . .	10,700	— —
	»		Nyöripunojaverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	53,000	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	20,000	— —
		3		73,000	
	»		Nauhatehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Vaasan lääni	25,000	Nauhoja ja nyöriä.
	»		Tilketehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	20,965	120,000 kg seinätilkettä.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Nalop.	Miehp.	Nalop.	Miehp.	Nalop.	Miehp.	Nalop.	
— —	—	—	—	5	—	15	—	20	— —
— —	—	—	—	—	—	5	—	5	— —
— —	—	—	—	4	—	16	—	20	— —
	—	8	—	20	—	64	—	92	
— —	—	—	1	—	5	—	6	—	— —
— —	—	2	2	10	6	14	8	26	— —
— —	—	—	—	—	2	6	2	6	— —
	—	2	2	10	8	20	10	32	
— —	—	1	—	4	2	7	2	12	— —
1 höyryk. 8 hv.	—	—	1	—	3	—	4	—	— —

Teollisuustilasto v:ltä 1900.

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
VII	20		Kalanpyydystimientehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Vaasan lääni	4,350	Kalanpyydystimiä.
»	»		Rullakartiinteidas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	65,900	21,200 kpl. rullakartiinia, 24,000 kpl. kehälistoja.
VIII	21		Paperiteollisuutta. Puuhiomoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Hämeen lääni	270,480	1,932,000 kg puupahvia ja puuvanua. (Yhden hiomon tuote on otettu paperitehtaitten ilmoituksiin).
		3	Uudenmaan lääni	523,547	1,279,632 kg puuvanua, 1,700,000 kg puupahvia, 600,000 kg silitettyä pahvia.
		4	Hämeen lääni	126,780	5,906,956 kg puuvanua, josta oman paperitehtaan tarpeeksi 4,792,435 kg, jonka arvoa 479,243 m. ei ole otettu ilmoitettuun tavarantarvoon.
		12	Viipurin lääni	4,462,203	35,677,822 kg puupahvia ja puuvanua, josta oman paperitehtaan tarpeeksi 6,562,608 kg, jonka arvoa ei ole otettu ilmoitettuun tavarantarvoon.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 turb. 160 hv.	—	—	1	2	1	1	2	3	— —
— —	—	—	3	1	10	5	13	6	Käyt. ulk. aineita 16,500 m. arv.
13 turb. 1,200 hv.			5	5	60	45	65	50	Käyt. 11,700 m³ biomapuita.
Vesivoima 1,094 hv.	4	—	4	4	127	66	135	70	Käyt. 29,540 m³ biomapuita.
7 höyryk. 205 hv., 23 turb. 2,307 hv.	—	—	—	—	225	60	225	60	» 32,011 » sam. ulk. kemikaaleja 2,963 m. arv.
71 turb. 11,110 hv.	—	—	17	44	884	476	901	520	» 173,430 m³ biomapuita; ulk. kemik. 6,000 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Luokan määrä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
VIII	21	1	Kuopion lääni	44,000	220,000 kg puupahvia.
		2	Vaasan lääni	107,659	1,226,590 kg puuvanua.
		22		5,264,189	46,611,000 kg puuvanua ja puupahvia, josta omaksi tarpeeksi 11,375,043 kg, jonka arvoa ei ole otettu ilmoit- tettuun tavarán-arvoon.
»	»		Selluloosatehtaita. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	186,320	1,096,000 kg selluloosaa.
		4	Hämeen lääni	925,037	7,490,237 » d:o , josta omaksi tarpeeksi 3,722,324 kg, jonka arvoa 930,596 m. ei ole otettu ilmoitettui- n tavarán-arvoon.
		4	Viipurin lääni	1,731,223	4,988,096 kg selluloosaa sekä oman paperiteht. tarpeeksi 4,847,634 kg selluloosaa ja 256,000 kg olkivanua, joiden arvoa ei ole otettu ilmoit- tettuun tavarán-arvoon.
		9		2,842,580	13,574,333 kg selluloosaa, josta 8,569,958 kg oman paperitehtaan tarpeeksi.
»	»		Pahvitehtaita. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	25,500	85,000 kg pahvia.
		1	Hämeen lääni	51,200	256,000 » lumpsupaperia.
		2		76,700	
»	»		Asfalttihuopotehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	185,150	47,200 kääröä asfalttihuopaa ja vuo- raushuopaa, 2,100 ast. asfalttilak- kaa, 115 ast. peltivermissaa, 1,500 l. sprillakkaa, 200,000 l. polityyriä, 20 ast. karbolineumia, 30 ast. huopa- ja pärekattoölj., 20 ast. kreosootiölj.
		1	Hämeen lääni	— *)	65,000 kääröä kattokuopaa ja terva- paperia; 1,366 ast. asfalttilakkaa.
		3			

*) Arvo ilmoitettu yhteisenä paperitehtaan arvon kanssa.

[illegible]

Ryhmä.	Luokka.	Tuotannolaji.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smf.</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
VIII	21		<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	44,774	6,500 kääröä huopaa, 457 ast. lakkaa, 24 ast. kattoöljyä.
		1	Viipurin lääni	60,000	18,000 kääröä huopaa, 1,000 ast. lakkaa.
		2		104,774	24,500 kääröä huopaa, 1,457 ast. lakkaa, 24 ast. kattoöljyä.
	»		<i>Paperitehtaita.</i>		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Hämeen lääni	2,574,000	3,295,000 kg erilaatuisia papereita, 2,900,000 kg pahvia, 1,000,000 kg puuvanua, josta omaksi tarpeeksi, 708,000 kg arv. 70,600 m., sekä 75,000 kg olkivanua, arv. 24,600 m. arv.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	620,000	2,000,000 kg puupaperia.
		5	Hämeen lääni	4,289,127	10,146,104 » paperia.
		5	Viipurin lääni	8,126,396	16,906,801 kg erilaatuisia papereita (ainoastaan yhdeltä tehtaalta).
		3	Vaasan lääni	3,680,228	12,858,341 kg paperia.
	14			16,715,751	41,911,246 kg erilaatuisia papereita.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
— —	—	—	—	—	20	—	20	—	Käyt. ulk. aineita 25,000 m. arv.
— —	—	—	1	—	5	—	6	—	» sam. 45,000 » »
	—	—	1	—	25	—	26	—	Käyt. ulk. aineita 70,000 m. arv.
2 höyryk. 80 hv. 14 turb. 1,773 »	—	—	21	15	300	128	321	143	Käyt. 2,413,000 kg lumppeja, 1,441,000 kg selluloosaa, 625,000 kg olkia, 54,209 m ³ hiomapuita, väriaineita ja kemik. 179,400 m. arv., 360,000 ast. kivihiilipikää, 2,300 ast. kivihiilitervaa.
2 höyryk. 18 hv. 10 » 379 » 11 turb. 860 »	—	—	3	9	112	17	115	26	Käyt. 4,800 m ³ hiomapuita.
5 höyryk. 190 hv. 52 turb. 8,043 »	5	1	26	18	204	217	235	236	» 5,780,268 kg puuvanua, 1,125,000 kg selluloosaa, 42,220 m ³ hiomapuita, kemik. 417,599 m. arv.
13 höyryk. 667 hv. 21 turb. 2,882 »	2	—	48	79	1,156	457	1,206	536	Käyt. 12,265,245 kg puuvanua, 12,265,245 kg selluloosaa, 245,000 kg olkivanua, 230,000 kg kot. ja 110,000 kg ulk. lumppeja, kemik. 313,457 m. arv., 23,000 m ³ hiomapuita.
30 höyryk. 1,254 hv.	2	2	15	42	447	193	464	237	Käyt. puuvanua ja selluloosaa 379,835 m. arv., 60,800 m ³ hiomapuita, ulk. rautaa, ja kemik. 414,185 m. arv.
	9	3	92	148	1,919	884	2,020	1035	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Imp.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
VIII	21		Tapettitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	595,000	1,000,000 käärröä tapetteja, 200,000 kg väriä, 110,000 kg vernissaa, 28,000 kg lakkavernissaa.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	4,400	— —
		1	Hämeen lääni	140,000	325,000 käärröä tapetteja ja reunuksia.
		1	Viipurin lääni	94,000	300,000 » sam. » sam.
		4		833,400	1,625,000 käärröä tapetteja ja reunuksia, 200,000 kg väriä, 110,000 kg vernissaa, 28,000 kg lakkavernissaa.
			Pussi- ja kirjekuoritehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	38,500	— —
		1	Turun lääni	145,000	14,500,000 kirjekuorta, 9,000,000 pussia, 300,000 rasiata.
		3		183,500	
			Kartonkitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Viipurin lääni	74,000	40,000,000 paperossihylssyä, 6,000,000 rasiata.
		1	Vaasan lääni	88,562	7,707,400 rasiata.
		2		162,562	40,000,000 kpl. paperossihylssyjä, 13,707,400 kpl. rasioita.
			Kartonkiverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	5,000	Kotelaita.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	3,847	— —
		1	Viipurin lääni	5,000	— —
		3		13,847	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
3 höyryk. 18 hv.	—	—	—	—	38	19	38	19	Käyt. kotim. paperia 85,000 m. arv.; ulk. aineita 233,000 m. arv.
— —	—	—	—	—	1	2	1	2	— —
1 höyryk. 6 hv.	—	—	2	3	7	10	9	13	Käyt. kot. aineita 31,000 m. arv. ulk. sam. 17,000 » »
1 » 4 »	1	—	2	—	10	2	13	2	Käyt. 65,000 kg kot. paperia 21,450 m. arv., 18,000 kg ulk. värejä 20,000 m. arv.
5 höyryk. 28 hv.	1	—	4	3	56	33	61	36	
— —	—	—	—	—	9	15	9	15	Käyt. kot. paperia 9,200 m. arv. » ulk. aineita 2,000 » »
— —	1	1	5	14	10	46	16	61	— —
	1	1	5	14	19	61	25	76	
— —	—	—	6	3	24	5	30	8	— —
— —	—	—	—	7	3	52	3	59	— —
	—	—	6	10	27	57	33	67	
— —	—	—	1	—	1	—	2	—	— —
— —	—	—	1	1	1	4	2	5	— —
— —	—	—	2	—	5	—	7	—	— —
	—	—	4	1	7	4	11	5	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smk.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
VIII	21		Kirjansitomatehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	—	Valmiste sisältyy kirjapainojen ilmoituksiin.
		1	Hämeen lääni	160,000	
		3			
			Kirjansitomaverstaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		15	Uudenmaan lääni	142,525	— —
		11	Turun ja Porin lääni . . .	61,437	— —
		7	Hämeen lääni	113,313	— —
IX	22	9	Viipurin lääni	52,234	— —
		3	Mikkelin lääni	11,600	— —
		4	Kuopion lääni	12,631	— —
		9	Vaasan lääni	59,493	— —
		3	Oulun lääni	10,060	— —
		61		463,293	
			Puun-, luun-, kautsun-, guttaperkan ja samal. ain. tark. teollisuutta.		
			Parkkimyllyjä.		
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Mikkelin lääni	6,440	92,000 kg parkkia.
		2	Kuopion lääni	50,200	136,600 » sam.
		3		56,640	228,600 kg parkkia.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoiriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
— — —	—	—	—	—	—	—	—	—	— — —
1 höyryk. 10 hv.	6	3	9	6	15	9	30	18	Käyt. kot. paperia 36,000 m. arv. » ulk. kemik. ja väriaineita 4,000 m. arv.
— —	2	—	10	8	51	37	63	45	— —
— —	—	2	5	5	23	7	28	14	— —
— —	3	4	10	11	24	19	37	34	— —
— —	2	—	3	5	19	2	24	7	— —
— —	—	—	3	2	3	—	6	2	— —
— —	—	—	4	—	7	—	11	—	— —
— —	1	1	8	5	18	6	27	12	— —
— —	—	—	3	1	6	—	9	1	— —
	8	7	46	37	151	71	205	115	
— —	—	—	—	—	2	7	2	7	— —
2 höyryk. 30 hv.	—	—	—	1	34	—	34	1	— —
2 höyryk. 30 hv.	—	—	—	1	36	7	36	8	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
IX	22		Splinttitehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	75,000	Tulitikkusiroja.
			Sahalaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	1,228,840	30,306 m ³ sahattuja puutav., joista 1,453 m ³ kimpia, 35,919 m ³ rimapuita.
		9	Turun ja Porin lääni . . .	7,993,759	253,982 m ³ sahattuja puutav., joista 8,349 m ³ kimpia sekä pölkkyyä 3,000 m. arv.
»	»	4	Hämeen lääni	984,142	30,839 m ³ sahattuja puutav., joista 467 m ³ kimpia.
		7	Viipurin lääni	4,844,542	169,650 m ³ sahattuja puutav., joista 13,660 m ³ kimpia ja 4,920 m ³ rimapuita.
		2	Mikkolin lääni	289,000	10,981 m ³ sahattuja puutav.
		3	Kuopion lääni	229,570	7,644 m ³ d:o
		5	Vasan lääni	934,430	36,892 m ³ d:o , joista 701 m ³ kimpia.
»	»	5	Oulun lääni	3,654,200	115,637 m ³ sahattuja puutav., joista 2,257 m ³ kimpia, 831 m ³ pärepuita, 3,298 m ³ slatingia ja 7,690 m ³ rimapuita.
		38		20,158,483	655,931 m ³ sahattuja puutav., joista 26,887 m ³ kimpia, 48,529 m ³ rimapuita, 831 m ³ pärepuita, 3,298 m ³ slatingia sekä pölkkyyä 3,000 m. arv.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		65	Uudenmaan lääni	6,981,109	218,253 m ³ sahattuja puutav., joista 7,412 m ³ kimpia, 88 m ³ lehtejä, 3,533 m ³ rimapuita.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
2 höyryk. 70 hv.	—	—	3	3	14	14	17	17	Käyt. kot. puuain. 28,000 m. arv.
4 höyryk. 150 hv. 3 höyryrsahaa.	—	—	4	—	115	15	119	15	Sahattu 258,481 tukkia.
11 höyryk. 456 hv. 9 höyryrsahaa.	8	—	91	14	1,452	320	1,551	334	» 2,104,531 sam.
4 höyryk. 195 hv. 4 höyryrsahaa.	—	—	—	—	138	15	138	15	» 332,924 sam.
10 höyryk. 615 hv. 7 höyryrsahaa.	—	—	76	3	1,249	146	1,325	149	» 1,350,444 sam.
2 höyryk. 45 hv. 2 höyryrsahaa.	—	—	6	—	78	—	84	—	» 118,955 sam.
3 höyryk. 140 hv. 3 höyryrsahaa.	—	—	2	—	80	—	82	—	» 80,475 sam.
8 höyryk. 162 hv. 5 höyryrsahaa.	1	—	13	1	183	9	197	10	» 347,598 sam.
7 höyryk. 251 hv. 4 höyryrsahaa.	19	2	76	20	571	117	666	139	» 586,109 sam.
49 höyryk. 2,014 hv. 37 höyryrsahaa.	28	2	268	38	3,866	622	4,162	662	Sahattu 5,179,517 tukkia.
32 höyryk. 923 hv. 31 höyry-, 34 vesi- sahaa.	33	18	78	16	1,479	111	1,590	145	Sahattu 1,988,890 tukkia.

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
IX	22	100	Turun ja Porin lääni . . .	8,321,222	316,746 m ³ sahattuja puutav., joista 12,778 m ³ kimpia ja pärepuita; 25,676 m ³ puita.
		71	Hämeen lääni	8,262,633	284,895 m ³ sahattuja puutav., joista 2,661 m ³ kimpia.
		65	Viipurin lääni	16,672,842	542,743 m ³ sahattuja puutav., joista 18,492 m ³ kimpia, 887 m ³ lehtejä, 2,851 m ³ rimapuita, 19,003 m ³ päreitä ja 1,300,000 naulalaatikollautoja.
		23	Mikkelin lääni	2,504,920	119,929 m ³ sahattuja puutav., joista 1,757 m ³ kimpia ja 9,920 m ³ päreitä.
		28	Kuopion lääni	4,610,057	187,490 m ³ sahattuja puutav., joista 203 m ³ päreitä.
		168	Vaasan lääni	5,120,707	202,890 m ³ sahattuja puutav., joista 4,626 m ³ kimpia ja koivukeppia sekä 467 m ³ rimapuita.
		46	Oulun lääni	6,917,633	246,801 m ³ sahattuja puutav., joista 3,439 m ³ kimpia, 1,486 m ³ pärepuita, 313 m ³ säleitä, 1,680 m ³ rimapuita.
	»	566		59,391,123	2,119,747 m ³ sahattuja puutav., joista 52,651 m ³ kimpia, koivukeppia ja pärepuita, 975 m ³ lehtejä, 29,439 m ³ päreitä ja säleitä, 8,531 m ³ rima- puita, 1,300,000 naulalaatikollau- toja, 25,676 m ³ puita.
			Puuvillatehtaita.		
			Maaseudulla.		
		4	Viipurin lääni	104,881	713,275 kg puuvillaa, 4,280,000 paketin- kannattimia.
		2	Vaasan lääni	5,500	58,000 kg puuvillaa.
		6		110,381	771,275 kg puuvillaa, 4,280,000 paketin- kannattimia.

*) Ainoastaan yhdeltä tehtaalta.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
55 höyryk. 1,146 hv. 50 höyry-, 50 vesi- sahaa.	35	3	122	23	2,523	344	2,680	370	Sahattu 3,168,889 tukkia.
59 höyryk. 1,534 hv. 52 höyry-, 19 vesi- sahaa.	19	—	112	8	2,073	151	2,204	159	» 3,376,955 sam.
53 höyryk. 2,371 hv. 46 höyry-, 19 vesi- sahaa.	18	3	154	27	3,904	307	4,076	337	» 4,849,652 sam.
12 höyryk. 330 hv. 12 höyry-, 11 vesi- sahaa.	—	—	36	3	831	44	867	47	» 1,158,235 sam.
13 höyryk. 405 hv. 12 höyry-, 16 vesi- sahaa.	—	—	57	2	1,080	30	1,137	32	» 1,939,873 <u>1</u> sam.
72 höyryk. 1,382 hv. 68 höyry-, 100 vesi- sahaa.	78	13	178	29	1,674	127	1,930	169	» 2,359,207 sam.
17 höyryk. 600 hv. 12 höyry-, 34 vesi- sahaa.	32	1	111	31	1,495	189	1,638	221	» 1,297,408 sam.
313 höyryk. 8,691 hv. 283 höyry- ja 283 vesi- sahaa.	215	38	848	139	15059	1303	16122	1480	Sahattu 20,139,109 tukkia.
1 höyryk. 25 hv.	—	—	7	—	44	8	51	8	Käyt. 5,080 m³ puuain.
— —	—	—	—	—	2	—	2*)	—	» 197 sam.
1 höyryk. 25 hv.	—	—	7	—	46	8	53	8	Käyt. 5,277 m³ puuain.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
IX	23		Puunaula- ja lestit tehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	15,055	6,250 kg puunauloja, 20,841 kpl. lestiä.
»	»		Nikkarintehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		6	Uudenmaan lääni	1,840,700	Höylättyjä puutav. ja huonekaluja.
		3	Turun ja Porin lääni . . .	548,455	— —
		1	Hämeen lääni	101,047	— —
		1	Viipurin lääni	15,747	— —
		1	Mikkelin lääni	15,720	— —
		1	Vaasan lääni	265,000	— —
		1	Oulun lääni	32,000	— —
		14		2,818,669	
			Maaseudulla.		
»	»	2	Uudenmaan lääni	190,390	— —
		2	Viipurin lääni	208,650	— —
		4		399,040	
			Nikkarinverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		29	Uudenmaan lääni	182,174	— —
		43	Turun ja Porin lääni . . .	246,800	— —
		24	Hämeen lääni	282,511	— —
		28	Viipurin lääni	135,245	— —
		14	Mikkelin lääni	39,968	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 höyryk. 8 hv.	—	—	—	—	6	6	6	6	— —
9 höyryk. 361 hv.	1	—	14	1	485	7	500	8	Käyt. ulk. aineita 505,800 m. arv.
5 » 121 »	—	—	5	—	130	12	135	12	» sam. 97,650 » »
1 » 25 »	—	—	4	—	41	—	45	—	» sam. 3,860 » »
1 » 15 »	—	—	—	—	9	—	9	—	— —
1 » 12 »	—	—	—	—	6	1	6	1	— —
1 » 45 »	—	—	9	—	86	1	95	1	— —
2 » 30 »	—	—	1	—	10	—	11	—	Käyt. 8,000 sahatukkia.
20 höyryk. 609 hv.	1	—	33	1	767	21	801	22	
1 höyryk. 15 hv.	—	—	2	—	64	1	66	1	Käyt. ulk. aineita 5,000 m. arv.
2 turb. 55 hv.	—	—	—	—	12	—	12	—	» sam. 8,000 » »
1 höyryk. 15 hv.	—	—	2	—	76	1	78	1	Käyt. ulk. aineita 13,000 m. arv.
1 höyryk. 3 hv.	1	—	5	1	108	—	114	1	— —
— —	3	—	17	—	170	1	190	1	— —
— —	1	—	10	—	174	—	185	—	— —
— —	1	—	8	—	96	—	105	—	— —
— —	—	—	5	—	42	—	47	—	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
IX	23	17	Kuopion lääni	54,139	— —
		12	Vaasan lääni	78,999	— —
		12	Oulun lääni	57,277	— —
		179		1,077,113	
	»	<i>Maaseudulla.</i>			
		1	Vaasan lääni	9,660	96,600 sikaarilaatikkoa.
		<i>Ruumisarkkutehtaita.</i>			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		2	Uudenmaan lääni	61,882	— —
		2	Turun ja Porin lääni . . .	20,000	— —
»	»	2	Hämeen lääni	23,500	— —
		1	Oulun lääni	1,940	140 ruumisarkkua.
		7		107,322	
		<i>Sorvarintehtaita.</i>			
	»	<i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Turun ja Porin lääni . . .	92,550	5,000,000 paperossiloppia y. m.
		1	Hämeen lääni	160,000	— —
		2		252,550	
	»	<i>Sorvarinverstaita.</i>			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		7	Uudenmaan lääni	14,250	— —
		7	Turun ja Porin lääni . . .	16,435	— —
	»	3	Hämeen lääni	9,175	— —
		6	Viipurin lääni	8,325	— —
		3	Mikkelin lääni	1,900	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	1	—	60	—	61	—	— —
— —	—	—	8	1	45	2	53	3	— —
— —	—	—	5	—	36	—	41	—	— —
1 höyryk. 3 hv.	6	—	59	2	731	3	796	5	
— —	—	—	8	—	6	—	14	—	— —
— —	—	—	—	—	12	8	12	8	— —
— —	—	—	—	—	7	4	7	4	— —
— —	1	—	1	—	8	1	10	1	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
	1	—	1	—	28	13	30	13	
1 kaasumoottori 6 ³ / ₄ hv.	—	—	18	12	15	15	33	27	Käyt. ulk. aineita 13,000 m. arv.
1 höyryk. 24 hv.	—	—	2	3	28	14	30	17	» sam. 45,000 » »
1 höyryk. 24 h.	—	—	20	15	43	29	63	44	Käyt. ulk. aineita 58,000 m. arv.
— —	1	—	—	—	16	—	17	—	— —
— —	—	—	1	—	12	—	13	—	— —
— —	—	—	—	—	6	—	6	—	— —
— —	—	—	—	—	8	—	8	—	— —
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	— —

Ryhmä.	Luokka.	Luokan määrä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
IX	23	2	Kuopion lääni	2,400	— —
		1	Oulun lääni	500	— —
		29		52,985	
	»	Lankarullatehtaita.			
		<i>Maaseudulla.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	270,000	393,635 kross rullia.
		1	Hämeen lääni	535,500	650,956 » sam.
		2	Viipurin lääni	1,290,000	1,092,333 *) » sam.
		1	Kuopion lääni	244,575	456,129 » sam.
		5		2,340,075	
	»	Kaidetehtas.			
		<i>Maaseudulla.</i>			
		1	Vaasan lääni	6,250	5,000 kaidetta.
	»	Tynnyrinteitä.			
		<i>Kaupungeissa.</i>			
		1	Uudenmaan lääni	62,000	34,500 voidritteliä.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	240,133	111,363 sek. astiata.
		1	Kuopion lääni	6,030	3,015 dritteliä.
		3		308,163	37,515 dritteliä, 111,363 sek. astiata.
		<i>Maaseudulla.</i>			
		1	Turun ja Porin lääni . . .	18,281	1,332 dritteliä, 19,194 kala-astiata.

*) Ainoastaan yhdeltä tehtaalta.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
— — — — — —	—	—	3	—	3	—	6	—	— — — — — —
	—	—	—	—	1	—	1	—	
	1	—	4	—	49	—	54	—	
1 höyryk. 125 hv.	3	—	3	5	71	14	77	19	Käyt. 8,139 m ³ koivupropsia.
5 » 260 »	—	—	12	10	114	78	126	88	» 35,000 » sam.
2 » 502 »	—	—	29	51	287	108	316	159	» 75,768 » sam.
1 » 105 »	—	—	17	—	102	11	119	11	» 24,000 » sam.
9 höyryk. 992 hv.	3	—	61	66	574	211	638	277	Käyt. 142,907 m ³ koivupropsia.
1 höyryk. 3 hv.	—	—	1	—	2	—	3	—	Käyt. ulk. aineita 3,060 m. arv.
— — —	—	—	—	—	20	—	20	—	Käyt. 550,000 drittelikimpä.
1 höyryk. 16 hv.	1	—	1	—	31	—	33	—	» ulk. aineita 180,000 m. arv.
Yhteinen sahalaitoksen kanssa.									
1 höyryk. 16 hv.	1	—	1	—	51	—	53	—	— — —
1 höyryk. 30 hv.	—	—	—	—	12	—	12	—	Käyt. ulk. aineita 4,331 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Imp.</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
IX	23		Tynnyrintek. verstaite.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		4	Uudenmaan lääni	22,528	— —
		2	Turun ja Porin lääni . . .	4,769	— —
		1	Viipurin lääni	1,320	— —
		1	Vaasan lääni	15,700	— —
		8		44,317	
	»		Korkkitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	600,000	86,000,000 korkkia.
		1	Viipurin lääni	42,000	6,000,000 sam.
		2		642,000	92,000,000 korkkia.
»	24		Maaseudulla.		
		1	Viipurin lääni	1,600	100,000 korkkia.
			Koppatehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	17,985	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	4,400	1,200 koppaa.
		2		22,385	
	25		Kampatehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	1,250	780 tus. kampoja y. m.
		2	Turun ja Porin lääni . . .	3,100	1,330 » sam.
		3		4,350	2,110 tus. kampoja y. m.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	2	—	8	—	10	—	— —
— —	—	—	1	—	2	—	3	—	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	— —
	—	—	3	—	13	—	16	—	
1 höyryk. 15 hv.	1	—	6	12	31	48	38	60	Käyt.ulk.raakaain.230000m.arv.
— —	—	—	—	1	6	—	6	1	» sam. 34,100 » »
1 höyryk. 15 hv.	1	—	6	13	37	48	44	61	Käyt.ulk.raakaain.264100m.arv.
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	Käyt. ulk. raakaain. 112 m. arv.
— —	1	—	3	1	2	3	6	4	— —
— —	—	—	1	—	2	—	3	—	— —
	1	—	4	1	4	3	9	4	
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
— —	1	—	—	—	3	—	4	—	— —
	1	—	—	—	4	—	5	—	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>mp.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
IX	25		Gummitavaraintehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	440,000	101,000 paria kalosseja, 10,000 kg sek. gummitavaroita.
			Kautsuleimatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	2,500	— —
	»	1	Vaasan lääni	245	— —
		3		2,745	
	26		Ajokalutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	149,070	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	36,200	— —
		4		185,270	
	»		Vaunuverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	400	— —
		5	Turun ja Porin lääni . . .	8,000	— —
		1	Hämeen lääni	2,600	— —
		1	Viipurin lääni	3,340	— —
		8		14,340	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
3 höyryk. 152 hv.	—	—	4	10	58	23	62	33	Käyt. 32,000 kg kummia 300,000 m. arv., 45,000 kg kemik. 10,000 m. arv.
— — —	—	—	—	—	2	—	2	—	
— — —	—	—	—	—	1	—	1	—	
	—	—	—	—	3	—	3	—	
— — —	—	—	1	—	39	1	40	1	
— — —	—	—	1	1	15	—	16	1	
	—	—	2	1	54	1	56	2	
— — —	—	—	—	—	1	—	1	—	
— — —	—	—	—	—	9	—	9	—	
— — —	—	—	—	—	2	—	2	—	
— — —	—	—	—	—	2	—	2	—	
	—	—	—	—	14	—	14	—	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
IX	26		Pyörätehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni		— —
X	27		Rakenn. teollisuutta. Muurareja ja rakennusurakoitsi- joita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		28	Uudenmaan lääni	2,131,960	— —
		15	Turun ja Porin lääni . . .	480,450	— —
		1	Hämeen lääni	37,167	— —
		16	Viipurin lääni	459,200	— —
		7	Mikkelin lääni	84,305	— —
		3	Kuopion lääni	2,250	— —
		7	Vaasan lääni	15,194	— —
		6	Oulun lääni	326,720	— —
		83		3,537,246	
			Maalareita ja verhoilijoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		60	Uudenmaan lääni	1,014,537	— —
		53	Turun ja Porin lääni . . .	415,106	— —
		23	Hämeen lääni	205,000	— —
		33	Viipurin lääni	403,699	— —
		12	Mikkelin lääni	68,135	— —
		16	Kuopion lääni	129,524	— —
		28	Vaasan lääni	163,000	— —
		16	Oulun lääni	100,203	— —
		241		2,499,204	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	3	—	2	—	18	2	23	2	— —
— —	9	—	61	22	786	173	856	195	— —
— —	—	—	17	3	193	31	210	34	— —
— —	—	—	1	—	20	3	21	3	— —
— —	6	—	29	5	235	51	270	56	— —
— —	—	—	2	—	49	4	51	4	— —
— —	—	—	—	—	5	—	5	—	— —
— —	—	—	2	—	10	6	12	6	— —
— —	—	—	11	—	132	25	143	25	— —
— —	15	—	123	30	1,430	293	1,568	323	— —
— —	2	—	47	3	448	7	497	10	— —
— —	1	—	30	—	211	4	242	4	— —
— —	—	—	15	—	112	1	127	1	— —
— —	4	—	28	—	243	2	275	2	— —
— —	1	—	5	—	63	—	69	—	— —
— —	4	—	13	—	99	2	116	2	— —
— —	2	—	19	—	106	—	127	—	— —
— —	1	—	18	—	53	—	72	—	— —
— —	15	—	175	3	1,335	16	1,525	19	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
X	27		Lasimestareja. <i>Kaupungeissa.</i>		
		5	Uudenmaan lääni	60,100	— —
		9	Turun ja Porin lääni . . .	175,434	— —
		3	Hämeen lääni	15,000	— —
		1	Mikkelin lääni	5,600	— —
		3	Vaasan lääni	4,789	— —
		2	Oulun lääni	30,200	— —
		23		291,123	
			Nuohojia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		9	Uudenmaan lääni	54,467	— —
»	»	4	Turun ja Porin lääni . . .	22,067	— —
		3	Hämeen lääni	7,504	— —
		4	Viipurin lääni	7,200	— —
		3	Mikkelin lääni	2,450	— —
		3	Kuopion lääni	5,900	— —
		5	Vaasan lääni	9,430	— —
		2	Oulun lääni	3,000	— —
		33		112,018	
			Kadunlaskijoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	65,630	— —
»	»	1	Vaasan lääni	43,759	— —
		3		109,389	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
— —	1	—	2	—	11	1	14	1	— —
— —	—	—	2	—	18	—	20	—	— —
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	— —
— —	—	—	1	—	3	—	4	—	— —
	1	—	5	—	39	1	45	1	
— —	—	—	—	—	31	—	31	—	— —
— —	—	—	4	—	16	—	20	—	— —
— —	—	—	3	—	5	—	8	—	— —
— —	—	—	1	—	8	—	9	—	— —
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	— —
— —	—	—	2	—	4	—	6	—	— —
— —	—	—	1	—	10	—	11	—	— —
— —	—	—	—	—	4	—	4	—	— —
	—	—	11	—	81	—	92	—	
— —	—	—	15	—	74	2	89	2	— —
— —	—	—	—	—	72	—	72	—	— —
	—	—	15	—	146	2	161	2	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smf.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XI	28		Ravinto- ja nautintoain. valm. teollisuutta.		
			Kauppajauhomyllyjä.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	189,000	Jauhettu 1,300,000 kg ruisjauhoja.
		2	Hämeen lääni	542,500	» 1,685,600 » viljaa lukematta 28,079 hl viljaa tullijauhatusiin; 22,658 sakkia jauhoja; ryynejä.
		3	Viipurin lääni	1,481,186	Jauhettu 1,382,600 kg jauhoja 143,000 kg rehuja jauhoja, 388,000 kg kaura- ryynejä, 22,150 sakkia riisirynejä, 11,150 sakkia riisileseitä y. m.
		1	Mikkelin lääni	140,089	Jauhettu 11,189 hl viljaa tullijauha- tuksiin.
		4	Kuopion lääni	1,787,700	Jauhettu 914,114 hl viljaa tullijauha- tuksiin ja 828,000 kg ruisjauhoja.
	13	1	Vaasan lääni	2,110,900	Jauhettu 7,701,000 kg jauhoja, 2,400,000 kg riisirynejä, 600,000 kg rehu- aineita.
		1	Oulun lääni.	572,600	Jauhettu 5,888,107 kg jauh., 293,341 kg riisir., 22,100 kg ohrar., 27,850 kg maltaita, 12,300 kg seulottuja ohra- jauh. ja 68,600 kg seulottuja ruisj.
				6,823,975	Jauhettu 18,785,307 kg, 953,382 hl ja 22,658 sakkia viljaa ja jauhoja ynnä 22,150 sakkia ja enemmän kuin 3,103,441 kg ryynejä; 743,000 kg rehuain.; 11,150 sakkia riisileseitä; 27,850 kg maltaita; 12,300 kg seul. ohrajaub. ja 68,600 kg seul. ruisj.
			Maaseudulla.		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	350,000	Jauhettu 38,000 hl viljaa.
		3	Hämeen lääni	936,550	64,600 hl jauhoja, 10,000 hl ryynejä.
		5	Viipurin lääni	1,641,858	1,573,000 kg ruisjauhoja, 4,608,036 hl viljaa tullijauhatusiin.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.		Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
		Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
		Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
1 petr. moottori 12 hv.	—	—	—	—	3	—	3	—	1 höyrymylly. Käyt. 1,320,000 kg venäläis. rukiita.	
1 höyryk. 12 hv.	—	—	—	—	25	—	25	—	1 höyry- ja 1 vesimylly. Käyt. 1,847,110 kg sekä 28,079 hl kot. ja 1,262,935 kg ulk. viljaa.	
2 100	—	—	9	—	24	—	33	—	3 höyrymyllyä. Käyt. 22,985 hl viljaa, 562,300 kg ulk. kauraa 72,800 m. arv., 30,974 sakkia raakariisiä 775,000 m. arv.	
Sahan yhteydessä.										
3 höyryk. 190 hv.	—	—	—	—	20	2	20	2	2 höyry- ja 2 vesimyllyä. Käyt. 914,114 hl ja 830,000 kg viljaa.	
2 » 720	—	—	2	—	30	5	32	5	1 höyrymylly. Käyt. 60,000 kg kot. viljaa, 7,800,000 kg ulk. viljaa, 3,000,000 kg riisiä.	
2 » 76	—	—	—	—	8	8	8	8	1 höyrymylly. Käyt. 14,991 kg kot. ja 2,958,294 kg ulk. vil- jaa, 396,407 kg raakariisiä.	
10 höyryk. 1,098 hv.	—	—	11	—	110	15	121	15	10 höyry- ja 3 vesimyllyä. Käyt. 16,655,630 kg ja 976,367 hl kotimaista sekä 13,903,529 kg ulkomaista viljaa, 30,974 sakkia ja 3,396,407 kg raakariisiä.	
1 höyryk. 25 hv.	—	—	—	—	5	—	5	—	— —	
1 » 20	—	—	—	—	5	1	5	1	1 höyry- ja 2 vesimyllyä. Käyt. 84,600 hl viljaa.	
1 » 16	—	—	—	—	41	—	41	—	2 höyry- ja 3 vesimyllyä. Käyt. 46,318 hl kot. ja 4,605,732 hl ulk. viljaa.	
1 turb. 54 hv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Arvo.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XI	28	4	Kuopion lääni	676,074	15,000 kg ruisjauhoja, 50,746 hl viljaa tullijauhatusiin.
		1	Vaasan lääni	?	17,847 hl jauhoja.
		14		3,604,482	1,588,000 kg ja 4,779,229 hl viljaa ja jauhoja, 10,000 hl ryynejä.
	»		Tullijauhomyllyjä. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	—	Jauhettu 1,419 hl viljaa.
		5	Turun ja Porin lääni . . .	—	» 23,505 » ja 147,000 kg sam.
		2	Viipurin lääni	—	» 16,100 » viljaa.
		1	Mikkelin lääni	—	» 2,884 » sam.
		1	Vaasan lääni	—	» 4,629 » sam.
		1	Oulun lääni	—	» 4,000 » sam.
	11			—	Jauhettu 52,537 hl ja 147,000 kg viljaa.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		137	Uudenmaan lääni	—	Jauhettu 411,779 hl viljaa.
		193	Turun ja Porin lääni . . .	—	» 588,957 » sam.
		205	Hämeen lääni	—	» 539,828 » sam.
		313	Viipurin lääni	—	» 613,563 » sam.
	166		Mikkelin lääni	—	» 323,710 » sam.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 höyryk. 40 hv.	—	—	—	—	16	—	16	—	2 höyry- ja 2 vesimyllyä.
1 » 33 »	—	—	—	—	5	—	5	—	1 »
5 höyryk. 134 hv.	—	—	—	—	72	1	72	1	5 höyry- ja 8 vesimyllyä.
1 moottori yhteinen sahan kanssa.	—	—	—	—	2	—	2	—	1 höyrymylly.
1 höyryk. 16 hv. 1 moott. yhtein. sahan kanssa.	—	—	—	—	10	2	10	2	4 sam. , 1 tuulimylly.
1 höyryk. 25 hv.	—	—	—	—	4	—	4	—	1 sam. , 1 vesimylly.
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	1 sam.
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	1 sam.
1 moott. yht. villateolli- suuslaitoksen kanssa.	—	—	—	—	2	—	2	—	1 sam.
2 höyryk. 41 hv.	—	—	—	—	21	2	21	2	7 höyry-, 3 vesi- ja 1 tuuli- mylly.
3 höyryk. 41 hv. 2 petr. moottoria 16 hv. 11 moottoria yhteis. sa- hujen kanssa.	—	1	1	—	145	4	146	5	16 höyry-, 120 vesi- ja 1 tuuli- mylly.
7 höyryk. 117 hv. 5 moot- toria yhteis. sahujen kanssa.	6	3	10	1	224	5	240	9	12 höyry-, 177 vesi- ja 4 tuuli- myllyä.
16 höyryk. 144 hv. 16 moottoria yhteis. sa- hujen kanssa.	2	—	3	—	236	6	241	6	32 höyry-, 167 vesi- ja 6 tuuli- myllyä.
7 höyryk. 109 hv. 12 moot- toria yhteis. sahujen kanssa.	—	—	7	—	330	7	337	7	19 höyry-, 292 vesi- ja 2 tuuli- myllyä.
5 höyryk. 53 hv. 4 moot- toria yhteis. sahujen kanssa.	1	—	1	—	183	—	185	—	9 höyry-, 156 vesi- ja 1 tuuli- mylly.

Ryhmä.	Luokka.	Luokunnäkö.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Imp.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XI	29	223	Kuopion lääni	—	Jauhettu 292,463 hl viljaa.
		365	Vaasan lääni	—	» 570,501 » sam. sekä 200 sakkia venäl. rukiita.
		74	Oulun lääni	—	» 123,006 hl viljaa.
		1,676		—	Jauhettu 3,463,807 hl viljaa sekä 200 sakkia venäl. rukiita.
	»		Sokeritehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	12,199,585	13,110,898 kg puhdistettua, 356,639 kg rouhesokeria, 250,750 kg fariini- sokeria, 341,324 kg siirappia.
		1	Turun ja Porin lääni . . .	6,000,000	6,788,000 kg puhdistettua ja fariini- sokeria, siirappia.
		1	Vaasan lääni	6,086,588	6,635,480 kg puhdistettua.
		5		24,286,173	26,534,378 kg puhdistettua; 356,639 kg rouhesok; fariinisok. ja siirappia.
			Maaseudulla.		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	115,629	182,200 kg sokeria, 90,000 kg melassia.
	»		Siirappitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Viipurin lääni	36,000	73,190 kg karamellisiirappia.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
7 höyryk. 68 hv. 3 moott. yhteis. sahojen ja parkkimylyn kanssa.	2	—	2	—	237	—	241	—	10 höyry- ja 213 vesimyllyä.
2 höyryk. 16 hv. 11 moott. yhteis. muiden laitos- ten kanssa.	—	—	4	—	371	3	375	3	13 » » 352 »
4 höyryk. 78 hv. 1 moott. yhteis. sahan kanssa.	—	—	2	—	86	—	88	—	5 » » 69 »
51 höyryk. 626 hv. 63 moott. yhteis. muiden laitosten kanssa.	11	4	30	1	1,812	25	1,853	30	116 höyry-, 1,546 vesi- ja 14 tuulimyllyä.
16 höyryk. 402 hv.	2	—	20	1	241	22	263	23	Käyt. ulk. raakasokeria 9,623,843 m. arv.
10 » 680 »	—	—	1	—	176	38	177	38	Käyt. 6,710,000 kg raakasokeria 4,696,000 m. arv.
2 » 284 »	—	—	7	3	205	22	212	25	Käyt. 6,792,109 kg raakasokeria 4,890,318 m. arv.
28 höyryk. 1,366 hv.	2	—	28	4	622	82	652	86	Käyt. ulk. raakaineita 19,210,161 m. arv.
5 höyryk. 410 hv.	—	—	3	—	163	6	166	6	Käyt. 2,600,000 kg valkojuurik- kaita.
1 höyryk. 50 hv.	—	—	—	—	11	—	11	—	Käyt. 25,000 kg ulk. perunajau- hoja 6,250 m. arv., 70,000 kg maissia 17,500 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smf.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XI	29	1	<i>Maaseudulla.</i> Hämeen lääni	355,229	544,720 kg siirappia, 184,909 kg tarkkelystä ja dekstriiniä.
		»	Makaronitehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Vaasan lääni	12,000	Makarooneja.
	»	»	Sikuritehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	70,000	3,000 laat. sikuria.
		1	Hämeen lääni	118,456	410,040 kg »
		1	Vaasan lääni	350,000	— —
		3		538,456	
	»	2	<i>Maaseudulla.</i> Viipurin lääni	45,500	136,773 kg sikuria.
		»	Kakao- ja suklaatitehdas. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	1,000,000	— —
	30	»	Höyryleipomoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	563,700	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 höyryk. 25 hv.	—	—	1	1	99	8	100	9	Käyt. 254,509 kg kot. melassia 25,450 m. arv., 678,554 kg maissia ja tarkkelystä 158,092 m. arv.
— —	1	1	—	—	1	2	2	3	Käyt. ulk. raakaain. 9,000 m. arv.
1 höyryk. 4 hv.	—	—	—	—	4	11	4	11	Käyt. 200,000 kg ulk. sikurijuuria.
1 » 10 »	—	—	—	—	6	9	6	9	» 493,880 » sam.
1 » 14 »	8	11	4	10	17	32	29	53	» 1,200,000 » sam.
3 höyryk. 28 hv.	8	11	4	10	27	52	39	73	Käyt. 1,893,880 kg ulk. sikuri- juuria.
2 höyryk. 14 hv.	—	—	5	—	8	—	13	—	Käyt. 163,307 kg ulk. sikuri- juuria 33,590 m. arv.
2 höyryk. 70 hv.	—	—	18	90	65	30	83	120	— —
5 höyryk. 41 hv.	—	1	9	3	76	38	85	42	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
IX	30		Leipomoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		61	Uudenmaan lääni	1,561,051	— —
		60	Turun ja Porin lääni . . .	854,400	— —
		23	Hämeen lääni	598,025	— —
		24	Viipurin lääni	520,489	— —
		13	Mikkelin lääni	145,630	— —
		18	Kuopion lääni	243,778	— —
		53	Vaasan lääni	816,167	— —
		21	Oulun lääni	178,970	— —
		273		4,918,510	
»	»		Sokerileipomoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		6	Uudenmaan lääni	175,030	— —
		4	Turun ja Porin lääni . . .	138,470	— —
		1	Hämeen lääni	13,700	— —
		1	Viipurin lääni	103,000	— —
		1	Kuopion lääni	9,000	— —
		3	Vaasan lääni	10,250	— —
		2	Oulun lääni	19,000	— —
		18		468,450	
»	»		Karamellitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		5	Uudenmaan lääni	474,500	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	52,905	— —
		1	Viipurin lääni	39,250	— —
		2	Vaasan lääni	6,750	— —
		9		573,405	

(38,000 kg karamelleja, 1,250 kg melaadeja.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.		Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.	
		Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.			
		Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.		
—	—	2	1	28	11	207	127	237	139	—	—
—	—	4	—	23	4	117	83	144	87	—	—
—	—	2	2	18	6	86	21	106	29	—	—
—	—	4	—	16	6	81	19	101	25	—	—
—	—	—	—	10	2	24	3	34	5	—	—
—	—	—	1	12	4	40	16	52	21	—	—
—	—	2	2	28	3	82	60	112	65	—	—
—	—	—	—	3	—	30	15	33	15	—	—
		14	6	138	36	667	344	819	386		
—	—	—	—	7	2	33	11	40	13	—	—
—	—	—	—	6	1	14	8	20	9	—	—
—	—	—	—	2	1	1	3	3	4	—	—
—	—	—	—	—	—	11	7	11	7	—	—
—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	—	—
—	—	—	—	1	—	4	3	5	3	—	—
—	—	—	—	—	—	2	5	2	5	—	—
		—	—	17	4	66	37	83	41		
—	—	—	—	1	15	27	36	28	51	—	—
—	—	—	—	—	—	5	10	5	10	—	—
—	—	—	—	—	—	7	15	7	15	—	—
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—
		—	—	1	15	40	62	41	77		

Ryhmä.	Luoikka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
XI	30		Sianteurastuslaitos. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Vaasan lääni	99,055	— —
»	»		Teurastuslaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		41	Uudenmaan lääni	576,307	— —
		18	Turun ja Porin lääni . . .	137,366	— —
		7	Hämeen lääni	110,505	— —
		7	Viipurin lääni	134,593	— —
		7	Mikkelin lääni	32,658	— —
		8	Kuopion lääni	169,820	— —
		8	Vaasan lääni	134,776	— —
		5	Oulun lääni	100,000	— —
		101		1,396,025	
»	»		Makkaratehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	155,000	— —
		1	Hämeen lääni	76,220	41,200 kg makkaraita.
		3		231,220	
»	»		Makkaralaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		8	Uudenmaan lääni	294,665	— —
		14	Turun ja Porin lääni . . .	204,718	— —
		4	Hämeen lääni	181,035	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoiriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
— —					7	1	7	1	— —
— —	—	—	—	—	65	9	65	9	— —
— —	—	—	1	—	18	5	19	5	— —
— —	—	—	—	—	11	1	11	1	— —
— —	—	—	—	—	15	—	15	—	— —
— —	—	—	—	—	12	—	12	—	— —
— —	—	—	—	—	14	—	14	—	— —
— —	—	—	—	—	19	1	19	1	— —
— —	—	—	—	—	8	2	8	2	— —
	—	—	1	—	162	18	163	18	
2 kaasumoot. 4 hv.	—	—	2	—	11	—	13	—	— —
1 höyryk. 2 hv.	1	—	1	—	7	4	9	4	Käyt. 81,000 kg kot. lihaa.
1 höyryk. 2 hv.	1	—	3	—	18	4	22	4	
— —	—	—	—	—	40	10	40	10	— —
— —	—	—	1	—	38	5	39	5	— —
— —	—	—	3	—	19	4	22	4	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Imp.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XI	30	6	Viipurin lääni	89,500	— —
		1	Mikkelin lääni	4,175	— —
		3	Kuopion lääni	70,000	— —
		2	Oulun lääni	76,100	— —
		38		920,193	
			Säilyketehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	1,500	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	25,000	— —
		2		26,500	
»	»		<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Turun ja Porin lääni . . .	19,800	— —
			Mallastehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Oulun lääni	14,000	43,000 kg ohramaltaita.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	9,000	— —
			Olutpanimoita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		5	Hämeen lääni	2,165,323	50,308,600 l. olutta, 130,000 l. port- teria, 33,100 l. simaa 43,049,900 lit. sahtia.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	4	—	16	5	20	5	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
— —	—	—	4	—	9	2	13	2	— —
— —	—	—	1	—	6	—	7	—	— —
	—	—	13	—	129	26	142	26	
— —	—	—	—	—	1	1	1	1	— —
— —	—	—	—	—	2	4	2	4	Käyt. kot. aineita 10,000 m. arv. ulk. sam. 3,000 » »
	—	—	—	—	3	5	3	5	
1 höyryk. 3 hv.	—	—	1	—	1	4	2	4	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	Käyt. 48,000 kg kot. ohria.
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	Käyt. 40,000 kg ohria.
6 höyryk. 155 hv.	—	—	3	—	260	129	263	129	Käyt. 1,656,200 kg kot. viljaa, 486,979 » ulk. » 25,781 » humaloita 122,912 m. arv.

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XI	31	10	Turun ja Porin lääni . . .	1,070,833	3,347,752 l. olutta, 48,000 l. simaa, 22,000 l. virvoitusjuomia, sahtia, hii-vaa ja mäskiä.
		10	Hämeen lääni	803,106	3,969,149 l. olutta ja portteria, 18,721 l. simaa, 116,200 l. sahtia, 142,602 pulloa virvoitusjuomia.
		6	Viipurin lääni	1,135,169	4,843,837 l. olutta, 86,000 l. sahtia, 75,000 pulloa virvoitusjuomia.
		3	Mikkelin lääni	126,875	519,000 l. olutta.
		5	Kuopion lääni	259,364	2,065,825 l. olutta, 36,600 l. portteria, 37,960 l. simaa, 626,000 l. sahtia.
		6	Vaasan lääni	225,355	943,580 l. olutta, 10,415 l. simaa, 45,330 l. sahtia.
		6	Oulun lääni	299,590	—
	51			6,085,615	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		6	Uudenmaan lääni	509,170	1,605,665 l. olutta ja portteria, 4,000 l. simaa, 608,500 l. sahtia.
		5	Turun ja Porin lääni . . .	218,263	669,900 l. olutta ja portteria, 15,000 l. simaa, 355,000 l. sahtia, 111,515 pulloa virvoitusjuomia.
		5	Hämeen lääni	258,989	955,700 l. olutta, 3,200 l. sahtia, 8,000 l. virvoitusjuomia.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
6 höyryk. 62 hv.	—	—	4	—	126	38	130	38	Käyt. 120,445 kg kot. viljaa, 892,093 » ulk. 11,559 » humaloita 50,183 m. arv.
6 » 116 »	—	—	7	—	146	39	153	39	» 307,850 kg kot. viljaa, 663,540 » ulk. 13,248 » humaloita 58,740 m. arv.
6 » 49 »	—	—	1	1	125	45	126	46	» 30,000 kg kot. viljaa, 1,276,260 » ulk. 14,883 » humaloita 69,757 m. arv.
— —	—	—	—	—	21	7	21	7	» 95,288 kg kot. viljaa, 44,750 » ulk. 1,356 » humaloita 5,681 m. arv.
— —	1	—	1	—	46	16	48	16	» 88,870 kg kot. viljaa, 277,668 » ulk. 3,070 » humaloita 14,695 m. arv.
1 höyryk. 18 hv.	—	—	2	—	47	12	49	12	» 158,625 kg kot. viljaa, 128,025 » ulk. 2,929 » humaloita, 17,637 m. arv.
2 » 16 »	—	—	1	—	35	15	36	15	» 56,808 kg kot. viljaa, 242,721 » ulk. 1,221 » humaloita 6,457 m. arv.
27 höyryk. 416 hv.	1	—	19	1	806	301	826	302	Käyt. 2,514,086 kg kot. ja 4,012,036 kg ulk. viljaa, 74,047 kg humaloita 346,062 m. arv.
3 höyryk. 29 hv.	—	—	—	—	58	30	58	30	Käyt. 69,849 kg kot. viljaa, 316,269 » ulk. 5,159 » humaloita 17,512 m. arv.
2 » 12 »	2	—	1	1	71	15	74	16	» 76,915 kg ulk. viljaa, 2,585 » humaloita 13,172 m. arv.
3 » 16 »	—	—	1	—	42	11	43	11	» 98,796 kg kot. viljaa, 253,200 » ulk. 1,040 » humaloita 4,930 m. arv.

Ryhmä.	Juokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>mpc</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
XI	31	3	Viipurin lääni	108,374	133,174 l. olutta, 11,703 l. sahtia, 6,000 l. virvoitusjuomia.
		2	Mikkelin lääni	45,427	160,900 l. olutta, 1,200 pulloa simaa, 12,700 pulloa virvoitusjuomia.
		2	Kuopion lääni	25,585	— —
		12	Vaasan lääni	726,628	2,525,810 l. olutta, 335,875 l. sahtia, 80,000 pulloa virvoitusjuomia.
		35		1,892,436	
	»		Portteripanimo. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	25,000	500,000 l. portteria, 100,000 l. olutta.
	»		Sahtipanimo. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	2,250	30,000 l. sahtia.
	»		Viinapolttimoita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	215,152	561,877 l. raakaspiitä.
		8	Turun ja Porin lääni . . .	689,551	1,990,245 »

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
2 höyryk. 8 hv.	—	—	—	2	25	4	25	6	Käyt. 35,000 kg ulk. viljaa, 250 » humaloita 6,500 m. arv.
— —	—	—	—	—	9	2	9	2	» 17,900 kg kot. viljaa, 29,109 » ulk. » 495 » humaloita 2,936 m. arv.
— —	—	—	—	—	11	2	11	2	» 23,400 kg kot. viljaa, 15,300 » ulk. » 400 » humaloita 2,000 m. arv.
3 höyryk. 29 hv.	—	—	4	—	104	30	108	30	» 144,000 kg kot. viljaa, 487,000 » ulk. » 6,675 » humaloita 33,373 m. arv. sekä 1 paali humaloita.
13 höyryk. 94 hv.	2	—	6	3	320	94	328	97	Käyt. 353,945 kg kot. ja 1,212,793 kg ulk. viljaa, 16,604 kg humaloita 80,423 m. arv.
— —	—	—	—	—	2	4	2	4	Käyt. 23,000 kg ulk. maltaita 8,000 m. arv.
— —	—	—	—	—	1	1	1	1	— —
2 höyryk. 26 hv.	—	—	—	—	28	1	28	1	Käyt. 109,078 kg kot. viljaa, 855,154 » ulk. » josta 572,400 m. kg maissia
7 » 100 »	—	—	—	—	163	6	163	6	» 1,367,871 kg kot. viljaa, 1,926,792 » ulk. » 633,956 » maissia, 461 hl perunoita.

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XI	31	1	Hämeen lääni	136,385	401,137 l. raakaspriitä.
		1	Viipurin lääni	136,000	400,000 » »
		2	Mikkelin lääni	187,411	555,651 » »
		2	Kuopion lääni	199,682	654,696 » »
		3	Vaasan lääni	411,336	1,209,813 » »
		19		1,975,517	5,773,419 l. raakaspriitä.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	620,056	1,734,052 l. raakaspriitä.
		3	Turun ja Porin lääni . . .	225,642	669,452 » »
		2	Hämeen lääni	376,783	1,571,221 » »
		1	Mikkelin lääni	140,000	400,000 » »
		1	Oulun lääni	97,196	242,990 » »
		10		1,459,677	4,617,715 l. raakaspriitä.
			<i>Spriitehtaita.</i>		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		7	Uudenmaan lääni	318,304	2,643,928 l. tisl. spriijuomia.
		11	Turun ja Porin lääni . . .	271,635	2,254,653 » »

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 höyryk. 12 hv.	—	—	—	—	16	—	16	—	Käyt. 165,200 kg kot. viljaa, 415,200 » maissia.
1 » 18 »	—	—	3	—	14	—	17	—	» 800,000 kg kot. viljaa.
2 » 30 »	—	—	—	—	25	—	25	—	» 662,330 kg kot. viljaa, 211,250 » maissia.
2 » 20 »	—	—	—	—	33	—	33	—	» 955,200 kg kot. viljaa, 24,500 kg maissia.
3 » 62 »	—	—	—	—	41	2	41	2	» 411,035 kg kot. viljaa, 1,506,400 » ulk. » josta 1,416,000 kg maissia ja 13,400 kg raakariisiä.
18 höyryk. 278 hv.	—	—	3	—	320	9	323	9	Käyt. 4,470,714 kg kot. viljaa, 4,941,296 » ulk. josta 3,273,306 kg maissia, 461 hl perunoita, 13,400 kg raakariisiä.
5 höyryk. 102 hv.	1	—	6	4	81	17	88	21	Käyt. 91,662 kg kot. viljaa, 2,106,288 » ulk. » josta 882,340 kg maissia.
2 » 20 »	—	—	—	—	30	1	30	1	» 168,687 kg kot. viljaa, 1,236,909 » utl. » josta 498,182 kg maissia, 385 hl perunoita.
2 » 47 »	—	—	1	—	34	8	35	8	» 198,362 kg kot. viljaa, 2,454,708 » ulk. » josta 1,294,400 kg maissia.
1 » 30 »	—	—	—	—	17	—	17	—	» 250,000 kg kot. viljaa, 350,000 » maissia.
1 » 26 »	—	—	—	—	13	—	13	—	» 25,800 » kot. viljaa, 200,000 » ulk. »
11 höyryk. 225 hv.	1	—	7	4	175	26	183	30	Käyt. 734,511 kg kot. viljaa, 6,347,905 » ulk. » josta 3,024,922 kg maissia.
7 höyryk. 58 hv.	—	—	2	—	37	4	39	4	Käyt. 2,707,879 l. raakaspriitä.
1 » 10 »	—	—	—	—	39	4	39	4	» 1,867,127 » »

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarain paljous ja laji.
XI	31	2	Hämeen lääni	110,700	— —
		6	Viipurin lääni	88,693	757,946 l. tisl. spriijuomia.
		3	Mikkelin lääni	77,170	626,412 » » »
		2	Kuopion lääni	73,400	123,351 » » »
		4	Vaasan lääni	59,988	249,899 » » »
		2	Oulun lääni	18,300	81,653 » » »
		37		1,018,190	
			Painohiivatehtaita.		
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	337,016	280,847 kg painohiivaa.
		2	Hämeen lääni	328,014	256,679 » »
		3		665,030	
			Punssi- ja viinitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		9	Uudenmaan lääni	807,100	348,129 l. punssia, 121,000 l. viinejä, 70,000 l. konjakkia ja rommia, 25,500 l. marjaviinejä y. m.
»	»	4	Turun ja Porin lääni . . .	1,173,027	712,855 l. punssia ja viinejä.
		1	Viipurin lääni	6,000	— —
		14		1,986,127	
			Etikkatehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	38,000	51,133 l. etikkaa.
		3	Turun ja Porin lääni . . .	26,100	77,657 » »
		1	Viipurin lääni	6,400	16,720 » »
		5		70,500	145,510 l. etikkaa.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
1 höyryk. 8 hv.	—	—	—	—	12	1	12	1	Käyt. 830,000 l. raakaspiitä.
1 » 4 »	—	—	—	—	16	5	16	5	— —
1 » 15 »	—	—	—	—	5	2	5	2	Käyt. 534,392 l. raakaspiitä.
— —	—	—	—	—	8	—	8	—	» 550,697 » »
3 höyryk. 18 hv.	—	—	—	—	11	1	11	1	» 174,020 » » ja 276,514 l. paloviinaa.
— —	—	—	—	—	3	—	3	—	» 55,110 l. paloviinaa. *)
14 höyryk. 113 hv.	—	—	2	—	131	17	133	17	
Tiedot annetut yhteisesti viinapolttimon kanssa.									
Tiedot annetut yhteisesti viinapolttimon kanssa.									
— —	—	—	2	—	30	12	1 ¹⁾ 32 ¹⁾ 12	12	Käyt. ulk. raakaain. 179,600 m. arv.
— —	—	—	—	—	18	6	18	6	» 10,388 l. paloviinaa ja ulk. raakaain. 195,443 m. arv.
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	» ulk. raakaain. 1,610 m. arv.
— —	—	—	2	—	49	18	51	18	Käyt. 10,388 l. paloviinaa ja ulk. raakaain. 376,653 m. arv.
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	Käyt. 20,176 l. paloviinaa.
— —	—	—	—	—	1	4	1	4	» 16,650 » spriitavaroita.
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	» 4,181 » paloviinaa.
— —	—	—	—	—	4	4	4	4	Käyt. 41,007 l. spriitavaroita.

*) Ainoastaan yhdeltä tehtaalta. — ¹⁾ Yhden tehtaan työväki yhteinen spriitehtaan työväen kanssa.

Ryhmä.	Luokka.	Lukunäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
XI	31		<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	32,010	612 kg eeteriä, 54,600 l. etikkaa.
			Kivennäisvesitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		17	Uudenmaan lääni	324,967	1,127 silinteriä, 11,106 sifoonia ja 1,809,838 pulloa kivennäisvesiä ja virvoitusjuomia; marjamehuja *)
		14	Turun ja Porin lääni . . .	65,065	491,215 pulloa virvoitusjuomia.
		8	Hämeen lääni	92,058	998,000 » sam. , 1,600 pulloa marjameh., 698 p. amykosv.
		9	Viipurin lääni	107,040	926,657 pulloa virvoitusjuomia.
		5	Mikkelin lääni	21,149	104,891 » »
		7	Kuopion lääni	55,908	190,000 » »
		12	Vaasan lääni	76,987	584,292 » »
		3	Oulun lääni	53,327	384,983 » »
		75		796,501	1,127 silinteriä, 11,106 sifoonia ja 5,489,876 pulloa kivennäisvettä ja virvoitusjuomia, 698 pulloa amykosvettä; marjamehuja.
			<i>Maaseudulla.</i>		
		6	Uudenmaan lääni	24,870	178,700 pulloa virvoitusjuomia.
		5	Turun ja Porin lääni . . .	29,410	184,000 » »
		7	Hämeen lääni	26,810	121,600 » »
		6	Viipurin lääni	27,700	158,500 ²⁾ » »
		1	Mikkelin lääni	1,200	6,000 » »
		1	Kuopion lääni	750	5,000 » »
		7	Vaasan lääni	44,670	327,500 » »
		1	Oulun lääni	3,000	20,000 » »
		34		158,410	1,001,300 pulloa virvoitusjuomia.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
— —									Käyt. 12,506 kg hiivaa, 24 ast. rikkihappoa.
	Työväestö otettu viinapolttimon ilmoituksiin.								
— —	—	—	2	—	70	30	72	30	— —
— —	2	—	1	1	22	17	25	18	— —
— —	1	—	3	1	18	15	22	16	— —
— —	—	—	3	—	27	14	30	14	— —
— —	—	—	1	1	9	8	10	9	— —
— —	—	—	3	—	8	7	11	7	— —
— —	—	—	2	1	15	7 ¹⁾	17 ¹⁾	8	— —
— —	1	—	2	—	6	3 ²⁾	9 ²⁾	3	— —
	4	—	17	4	175	101	196	105	
— —	1	—	3	—	7	4	11	4	— —
— —	1	1	1	5	10	6	12	12	— —
— —	—	1	1	—	8	3	9	4	— —
— —	—	—	1	—	14	5	15	5	— —
— —	—	—	—	1	1	—	1	1	— —
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	— —
— —	2	1	1	—	8	6	11	7	— —
— —	1	1	—	—	1	—	2	1	— —
	5	4	7	6	51	24	63	34	

*) Ilmoituksia puuttuu 2 tehtaalta. — ¹⁾ Neljän tehtaan työväki yhteinen olutpanimon työväen kanssa. — ²⁾ Yhden tehtaan työväki yhteinen olutpanimon työväen kanssa.

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smg.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XI	32		Tupakkatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		7	Uudenmaan lääni	2,278,537	20,278,100 sikaaria, 119,042,000 paperossia, 7,514 kg tupakkaa, 7,436 kg nuuskaa.
		4	Turun ja Porin lääni . . .	3,268,094	2,974,675 sikaaria, 66,286,000 paperossia, 575,770 kg tupakkaa, 10,000 kg nuuskaa.
		4	Hämeen lääni	436,139	15,036,900 sikaaria ja paperossia, 393 laat. tupakkaa, 2,776 laat. nuuskaa y. m.
		7	Viipurin lääni	1,980,426	9,313,700 sikaaria, 77,643,500 paperossia, 2,150 kg piipputupakkaa, 5,835,000 paperossitöitä.
		8	Vaasan lääni	5,551,337	11,292,800 sikaaria, 180,434,000 paperossia, 4,788 laat. ja 171,937 kg karttuositupakkaa, 37,073 kg suututupakkaa, 16,598 kg piipputupakkaa, 203,237 kg nuuskaa sekä käärotup.
	30			13,514,533	502,301,675 sikaaria ja paperossia, 811,042 kg ja 5,181 laat. tupakkaa, 220,673 kg ja 2,776 laat. nuuskaa, 5,835,000 paperossitöitä y. m.
	33		<i>Maaseudulla.</i>		
		3	Viipurin lääni	136,229	7,849,900 sikaaria.
		1	Mikkelin lääni	17,500	— —
		4		153,729	
XII			Vaatetus- ja puhdistus- ainneiden teollisuutta. Paitatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		5	Turun ja Porin lääni . . .	302,060	— —
		1	Hämeen lääni	12,600	— —
		6		314,660	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
2 höyryk. 37 hv.	—	—	5	40	67	575	72	615	Käyt. tupakkaa 962,410 m. arv.
1 » 25 »	3	—	26	24	72	304	101	328	» 18,000 kg tupakkaa ja 716,000 m. arv.
1 » 12 »	—	—	—	3	18	171	18	174	» tupakkaa 174,378 m. arv.
2 » 14 »	—	4	30	72	163	413	193	489	» » 1,168,800 » »
5 » 94 »	8	2	58	93	118	616	184	711	» » 2,004,687 » »
11 höyryk. 182 hv.	11	6	119	232	438	2079	568	2317	Käyt. tupakkaa 5,026,275 m. arv. ja sitäpaitsi 18,000 kg.
— —	—	—	4	2	42	51	46	53	Käyt. tupakkaa 78,607 m. arv.
— —	—	—	—	—	3	7	3	7	— —
	—	—	4	2	45	58	49	60	
1 höyryk. 8 hv.	—	10	1	35	3	155	4	200	— —
— —	—	—	—	—	—	8	—	8	— —
1 höyryk. 8 hv.	—	10	1	35	3	163	4	208	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XII	33		Räätälinverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		104	Uudenmaan lääni	1,500,994	— —
		114	Turun ja Porin lääni . . .	729,787	— —
		44	Hämeen lääni	496,599	— —
		70	Viipurin lääni	732,950	— —
		18	Mikkelin lääni	50,664	— —
		47	Kuopion lääni	213,837	— —
		32	Vaasan lääni	374,195	— —
		29	Oulun lääni	260,886	— —
		458		4,359,912	
»	»		Korsettilaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	2,525	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	8,000	— —
		3		10,525	
»	»		Hansikkalaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Turun ja Porin lääni . . .	42,650	12,000 paria hansikkaita y. m.
		1	Vaasan lääni	45,000	18,000 » »
		3		87,650	30,000 paria hansikkaita y. m.
»	»		Hattu- ja lakkitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		6	Uudenmaan lääni	868,070	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	160,000	48,000 hattua.
		7		1,028,070	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.		Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
		Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
		Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —		6	1	30	8	349	218	385	227	— —
— —		3	—	32	20	218	184	253	204	— —
— —		1	—	12	3	136	62	149	65	— —
— —		4	1	32	9	230	28	266	38	— —
— —		—	—	9	2	26	13	35	15	— —
— —		—	—	22	7	78	49	100	56	— —
— —		4	1	14	7	103	33	121	41	— —
— —		—	—	11	5	61	37	72	42	— —
		18	3	162	61	1,201	624	1,381	688	
— —		—	—	—	—	—	4	—	4	— —
— —		—	1	—	5	—	5	—	11	— —
		—	1	—	5	—	9	—	15	
— —		—	—	1	1	6	11	7	12	Käyt. ulk. aineita 10,000 m. arv.
— —		—	—	—	1	5	9	5	10	— —
		—	—	1	2	11	20	12	22	
3 höyryk. 88 hv.		—	—	2	17	67	115	69	132	— —
1 » 15 »		—	—	1	1	10	12	11	13	Käyt. ulk. aineita 92,950 m. arv.
4 höyryk. 103 hv.		—	—	3	18	77	127	80	145	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavaran paljous ja laji.
XII	33		Hattu- ja lakkiverstaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	37,500	— —
		4	Turun ja Porin lääni . . .	80,700	— —
		4	Hämeen lääni	56,800	— —
		1	Viipurin lääni	1,750	3,000 lakkia.
		1	Kuopion lääni	150	100 olkihattua.
		3	Vaasan lääni	114,654	5,733 lakkia, 1,800 tus. kravatteja.
		16		291,554	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Viipurin lääni	22,000	15,800 lakkia.
		1	Vaasan lääni	10,300	9,325 »
		2		32,300	25,125 lakkia.
»	»		Kravattitehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Viipurin lääni	76,890	3,490 tus. kravatteja y. m. *)
			Sateenvarjotehtaita.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	36,500	— —
		1	Turun ja Porin lääni . . .	32,900	6,883 sateenvarjoa, 297 päivänvarjoa; korjauksia.
		1	Vaasan lääni	3,400	— —
		4		72,800	

*) Ainoastaan yhdeltä tehtaalta.

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	—	—	7	13	7	13	— —
— —	—	—	1	—	3	36	4	36	— —
— —	—	2	—	10	1	4	1	16	— —
— —	—	—	—	1	—	1	—	2	— —
— —	—	—	—	—	1	1	1	1	— —
— —	—	—	—	3	10	55	10	58	— —
	—	2	1	14	22	110	23	126	
— —	—	2	—	6	2	2	2	10	— —
— —	—	—	—	1	1	2	1	3	— —
	—	2	—	7	3	4	3	13	
— —	—	—	—	9	1	11	1	20	— —
— —	—	—	—	4	4	4	4	8	— —
— —	—	—	—	—	1	6	1	6	Käyt. ulk. aineita 22,944 m. arv.
— —	—	—	—	—	1	1	1	1	— —
	—	—	—	4	6	11	6	15	

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Toollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XII	33		Silkkihuivien ripsulaitos. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Uudenmaan lääni	52,924	13,231 ripsutettua huivia.
			Turkkurinverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		4	Uudenmaan lääni	191,000	— —
		4	Turun ja Porin lääni	73,292	— —
		4	Hämeen lääni	58,400	— —
		2	Viipurin lääni	19,985	— —
		1	Vaasan lääni	15,000	— —
		2	Oulun lääni	30,690	— —
		17		388,367	
			Huopavalmisteiden laitos. <i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Kuopion lääni	675	— —
		2	Oulun lääni	2,004	— —
		4		2,679	
			<i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	7,960	— —
		2	Viipurin lääni	60,600	{6,900 paria huopakenkiä, 1,200 huopahattua. — —
		2	Kuopion lääni	4,300	
		1	Vaasan lääni	30,000	
		6		102,860	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	—	—	10	—	4	—	14	— —
— —	—	—	1	2	18	45	19	47	— —
— —	—	—	—	—	6	4	6	4	— —
— —	—	—	1	1	7	5	8	6	— —
— —	—	—	—	—	4	2	4	2	— —
— —	—	—	—	—	2	4	2	4	— —
— —	2	—	—	—	2	2	4	2	— —
	2	—	2	3	39	62	43	65	
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	— —
— —	—	—	1	—	2	1	3	1	— —
	—	—	1	—	4	1	5	1	
— —	—	—	2	—	8	—	10	—	— —
1 höyryk. 6 hv.	2	—	—	—	19	6	21	6	— —
— —	—	—	—	—	10	—	10	—	— —
— —	—	—	—	—	5	22	5	22	— —
1 höyryk. 6 hv.	2	—	2	—	42	28	46	28	

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
XII	33		Jalkinehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		1	Oulun lääni	136,268	22,324 paria jalkineita.
			Maaseudulla.		
		1	Hämeen lääni	405,000	43,500 paria jalkineita, 15,000 paria hansikkaita.
			Suutarinverstaita. <i>Kaupungeissa.</i>		
		132	Uudenmaan lääni	657,351	— —
		110	Turun lääni	405,810	— —
		51	Hämeen lääni	289,493	— —
		57	Viipurin lääni	249,641	— —
		19	Mikkelin lääni	57,546	— —
		49	Kuopion lääni	163,977	— —
		60	Vaasan lääni	152,397	— —
		18	Oulun lääni	129,372	— —
		496		2,105,587	
	»		Puukenkätehdas. <i>Maaseudulla.</i>		
		1	Hämeen lääni	48,000	— —
»	34		Tukanleikkauslaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
		18	Uudenmaan lääni	77,620	— —
		12	Turun ja Porin lääni . . .	24,350	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
Höyryvoima yhteinen nahkatehtaan kanssa.	—	—	—	—	34	11	34	11	Käyt. kot. nahkaa 70,000 m. arv. ulk. sam. 20,000 " " "
Moottori yhteinen nah- katehtaan kanssa.	—	—	8	5	60	20	68	25	— —
— —	4	—	24	—	373	17	401	17	— —
— —	4	—	17	1	256	4	277	5	— —
— —	7	—	9	1	160	8	176	9	— —
— —	9	—	21	1	143	2	173	3	— —
— —	1	—	7	—	34	1	42	1	— —
— —	1	—	24	—	107	—	132	—	— —
— —	1	—	25	—	101	2	127	2	— —
— —	5	—	9	3	67	8	81	11	— —
	32	—	136	6	1,241	42	1,409	48	
1 höyryk. 40 hv.	—	—	3	3	46	14	49	17	— —
— —	—	—	5	—	47	1	52	1	— —
— —	—	—	1	—	20	2	21	2	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lokumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarän paljous ja laji.
XII	34	8	Hämeen lääni	9,000	— —
		7	Viipurin lääni	25,325	— —
		2	Kuopion lääni	—	— —
		7	Vaasan lääni	16,100	— —
		4	Oulun lääni	11,860	— —
		58		164,255	
	» 35		Kylpylaitoksia.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		36	Uudenmaan lääni	167,227	— —
		2	Turun ja Porin lääni . . .	21,934	— —
		15	Hämeen lääni	—	— —
		6	Viipurin lääni	60,851	— —
		1	Mikkelin lääni	10,000	— —
		8	Kuopion lääni	24,702	— —
		9	Vaasan lääni	33,142	— —
		1	Oulun lääni	8,289	— —
		78		326,145	
»	»		Pesulaitoksia.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	8,500	— —
		4	Turun ja Porin lääni . . .	7,490	— —
		1	Hämeen lääni	5,900	— —
		6	Viipurin lääni	6,651	— —
		13		28,541	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.		Työväestö, mestarit ja konttoriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.	
		Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.			
		Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.		
—	—	—	—	3	—	10	1	13	1	—	—
—	—	1	—	1	—	16	—	18	—	—	—
—	—	—	—	2	—	3	—	5	—	—	—
—	—	—	—	2	—	9	2	11	2	—	—
—	—	—	—	—	—	5	—	5	—	—	—
		1	—	14	—	110	6	125	6		
8 höyryk. 77 hv.		1	—	—	—	33	217	34	217	—	—
1 » 12 »		—	—	—	—	3	14	3	14	—	—
1 » 9 »		—	—	—	—	2	29	2	29	—	—
2 » 21 »		—	—	1	1	13	41	14	42	—	—
1 » 5 »		1	—	—	—	1	6	2	6	—	—
1 » 4 »		—	—	1	1	8	31	9	32	—	—
2 » 10 »		—	—	2	—	5	26	7	26	—	—
1 » 25 »		—	—	—	—	1	6	1	6	—	—
17 höyryk. 163 hv.		2	—	4	2	66	370	72	372		
— —		—	—	—	2	—	4	—	6	—	—
— —		—	—	—	1	—	11	—	12	—	—
— —		—	—	—	—	—	10	—	10	—	—
— —		—	—	—	3	1	8	1	11	—	—
		—	—	—	6	1	33	1	39		

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
XIII	36		Kuvaavaa teollisuutta.		
			Kirjapainoja.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		16	Uudenmaan lääni	2,728,616	— —
		10	Turun ja Porin lääni . . .	488,964	— —
		8	Hämeen lääni	318,950	— —
		14	Viipurin lääni	426,522	— —
		4	Mikkelin lääni	33,662	— —
		5	Kuopion lääni	276,500	— —
		12	Vaasan lääni	268,932	— —
		6	Oulun lääni	129,432	— —
		75		4,671,578	
			Kivipainoja.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		3	Uudenmaan lääni	675,000	— —
		3	Turun ja Porin lääni . . .	240,840	— —
		1	Hämeen lääni	43,900	— —
		7		959,740	
			Puupiirroslaitoksia.		
			<i>Kaupungeissa.</i>		
		2	Uudenmaan lääni	2,000	— —

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Töyväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Nälep.	Miehp.	Nälep.	Miehp.	Nälep.	Miehp.	Nälep.	
8 höyryk. 174 hv.	22	11	117	127	497	250	636	388	Käyt. paperia 710,343 m. arv. ulk. aineita 98,585 »
— —	12	1	32	15	137	34	181	50	Käyt. paperia 91,224 » ulk. aineita 16,864 »
4 höyryk. 95 hv.	9	5	22	25	69	30	100	60	Käyt. paperia 82,680 » ulk. aineita 10,210 »
8 » 18 »	12	—	45	12	106	10	163	22	Käyt. paperia 99,026 » ulk. aineita 6,969 »
— —	—	—	17	2	23	1	40	3	Käyt. paperia 11,500 » ulk. aineita 100 »
1 höyryk. 7 hv.	—	—	23	7	84	17	107	24	Käyt. paperia 77,500 » ulk. aineita 27,800 »
2 » 3 »	4	—	27	5	77	26	108	31	Käyt. paperia 85,171 » ulk. aineita 3,000 »
— —	3	—	19	5	27	1	49	6	Käyt. paperia 42,320 » ulk. aineita 2,185 »
23 höyryk. 297 hv.	62	17	302	198	1,020	369	1,384	584	Käyt. paperia 1,199,764 m. arv. ulk. aineita 165,713 »
2 höyryk. 35 hv.	—	—	22	17	98	48	120	65	Käyt. paperia 169,200 m. arv. ulk. aineita 98,585 »
— —	—	—	16	36	48	44	64	80	Käyt. paperia 48,100 » ulk. aineita 24,738 »
— —	—	—	7	1	13	—	20	1	Käyt. paperia 8,690 »
2 höyryk. 35 hv.	—	—	45	54	159	92	204	146	Käyt. paperia 225,990 m. arv. ulk. aineita 123,323 »
— —	—	—	—	—	2	—	2	—	— —

Ryhmä.	Luokka.	Lukumäärä.	Teollisuuslaji.	Tuotannon bruttoarvo. <i>Smc.</i>	Valmistetun tavarán paljous ja laji.
			Valokuvauslaitoksia. <i>Kaupungeissa.</i>		
XIII	36	9	Uudenmaan lääni	200,500	— —
		8	Turun lääni	62,333	— —
		7	Hämeen lääni	60,659	— —
		5	Viipurin lääni	60,421	— —
		1	Mikkelin lääni	2,000	— —
		2	Kuopion lääni	19,933	— —
		8	Vaasan lääni	53,736	— —
		4	Oulun lääni	16,175	— —
		44		475,757	

Käytetyn koneellisen liikutusvoiman määrä.	Työväestö, mestarit ja konttooriväestö siihen luettuina.								Muistutuksia.
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 v. välillä.		Yli 18 v.		Summa.		
	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	Miehp.	Naisp.	
— —	—	2	1	4	13	51	14	57	— —
— —	1	—	1	4	6	15	8	19	— —
— —	—	1	—	3	3	16	3	20	— —
— —	—	—	1	—	4	11	5	11	— —
— —	—	—	—	—	1	—	1	—	— —
— —	—	—	—	—	1	5	1	5	— —
— —	—	—	—	1	7	14	7	15	— —
— —	—	—	—	—	5	6	5	6	— —
	1	3	3	12	40	118	44	133	

VI. Luettelo vuoden 1900 kuluessa perustetuista teollisuuslaitoksista, joista asianomaisten kuvernöörien kautta ilmoituksia on annettu Teollisuushallitukselle.

Lääni.	Kaupunki, kaupala tahi kihlakunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahi liikkeen nimi.
Uudenmaan.	Helsinki.	—	Vuolukivitehdas.	Finska täljstens fabr. aktiebol. Rafael Franck.
	Raaseporin k.	Pohja, Dalkarby.	Tiilitehdas.	bol. Rafael Franck.
	»	» Spakanäs.	»	Sam.
	Helsinki.	—	Teknokem.tehdas.	Fabriksaktiebolaget Strix.
	Raaseporin k.	Bromarvi, Sandöby.	Ruutitehdas.	Gustaf Aschan.
	»	Pohja, Qvarnsjö.	Sähkötehdas.	Qvarnsjö elektriska Central
	Pernajan k.	Lapträskin kirkonkylä.	Karvarinverstas.	W. F. Keinänen.
	Helsinki.	—	Silkkikutomo.	Akt. bol. H. forssidenväveri.
	Tammisaari.	—	Sahalaitos.	William Ruth (filial.)
	Lohjan k.	Wihti, Kaukola.	Höyrysaha.	Parviainen & Reinikainen.
	»	Lohja.	»	Pulli höyrysaha.
	»	Kirkkonummi, Eriksg.	»	C. F. Wahlberg.
	Pernajan k.	Lapträski, Hindersby.	Vesisaha.	A. Husman.
	»	Pernaja, Päfvalsby.	»	G. Holmsten.
	Hanko.	—	Huonekalutehdas.	Lundström & Holmström.
	Pernajan k.	Pernaja.	Turvepolttehd.	Röjsjö brännstoffabr. aktiebolag.
	Raaseporin k.	Bromarvi.	Jauhomylly.	Alfred Nauklér
	Loviisa.	—	Leipomo.	A. R. Roslund.
	Hanko.	—	»	J. O. Sohlman.
	»	—	Teurastus-jamakaravalm. lait.	J. V. Vårdström.
	Helsinki.	—	Säilyketehdas.	G. J. Sundberg.
	Lohjan k.	Kirkkonummi, Porkkala.	»	Porkkala fiskkonserveringsbolag (R. Kallström).
	Helsinki.	—	Kivennäisvesitehdas.	P. J. Svensson.
	»	—	»	Julius Löfgrén.
	Pernajan k.	Lapträskin kirkonkylä.	»	W. F. Keinänen.
	Helsinki.	—	Hansikkalaitos.	M. Sten.
	»	—	Hattutehdas.	Akt. bol. H. fors nya hattfabrik.
	Hanko.	—	Kylpylaitos.	Hangö Fastighets och Elektriska belysnings aktiebol.
	Helsinki.	—	Pesulaitos.	?
	»	—	Aksidenssipaino.	O. Wickberg.

Lääni.	Kaupunki, kaup- pala tahi kihla- kunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahi liikkeen nimi.
Uudenmaan.	Helsinki.	—	Valokuvaustehd.	Fotografiska fabriken Wan- da (Frans L. Stolt).
Turun ja Po- rin lääni.	Wehmaan k.	Uudenkaupin maaseur.	Kivilouhimo.	Finska Stenindustri akt. bol.
	Piikköni k.	Parainen.	Kalkkilouhimo.	Karl Forsström.
	Turku.	—	Savenval. verstaas.	G. A. Aaltonen.
	Rauma.	—	Sähkötehdas.	Elektriska belynings cen- tralen.
	Wehmaan k.	Taivassalo, Hylkyniemi.	Höyrysaha.	H. Aaltonen.
	Uvilan k.	Eura, Sorkki.	Sahalaitos.	Krouvilan ja Arvon saha- yhtiö.
	»	Luvia.	Höyrysaha.	Brander & Holmberg.
	Piikkiön k.	Paimio, Skörbäck.	Sahalaitos.	O. Tuominen.
	»	» Peura.	Höyrysaha.	?
	Tyrvään k.	Karkku.	»	?
	Loimaan k.	Loimaa, Kuninkais.	Sahalaitos.	Alfred Kuitu.
	Ikaalisten k.	Ikaalinen, Karttu.	Vesisaha.	J. Lindén.
	Pori.	—	Huonekalutehdas.	K. R. Huhtanen.
	Wehmaan k.	Taivassalo.	Höyrymylly.	H. Aaltonen & E. Lehtonen.
	Uvilan k.	Luvia.	»	Brander & Holmberg.
	Turku.	—	Makkaralaitos.	Karl Suominen.
	»	—	»	Bertha Borchardt.
	Salon kauppala.	—	»	Lehti & Nylund.
	Pori.	—	Olutpanimo.	Hilmer Edlund.
	Turku.	—	Kivennäisvesiteh- das.	»Nordstjärnan», Sigfrid E. Weurlander.
Hämeen.	Maskun k.	Pöytyä, Auvois.	»	»Huvtus», Juho Willehard Svahn.
	Loimaan k.	Kokemäki, Peipohja.	»	Wäinö Rekola.
	Ikaalisten k.	Hämeenkyrö.	»	J. V. Eliala & C:o.
	Turku.	—	Kirjapaino ja kir- jansitomo.	Ammattilaisten kirjapaino, J. A. Salminen.
	Pori.	—	Aksidenssipaino.	Emil Wahlstein.
	Hauhon k.	Hausjärvi, Ridasjärvi.	Tiilitehdas.	Waldemar Wallin.
	Tammelan k.	Kalvola.	Lasitehdas.	Wanajavesi fönsterglas ak- tiebolag.
	Tampere.	—	Sähkötehdas.	Otto A. Blomqvist.
	»	—	Villakehruulaitos.	K. O. Tenlén.
	Pirkkalan k.	Pirkkala, Piispala.	Tilketehtas.	?

Lääni.	Kaupunki, kaup- pala tahi kihla- kunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahi liikkeen nimi.
Hämeen.	Lahden kauppala.	Hollola.	Sälekaihdinten valmistus. Paperitehdas.	J. H. Arvidsson. Jalkaranta bruk, Lennart Åkesson.
	Hämeenlinna.		Kirjansitomo.	Laura Schrey & Selma Jernström.
	Hauhon k.	Hauho, Nurmis.	Höyrysaha.	Wäinölä Aktiebolag.
	»	Tuulos.	Vesisaha.	Tuulos såg- och hyfleri aktiebolag.
	Hollolan k.	Koski, Huljala.	Höyrysaha.	Niklas Sainio.
	Ruoveden k.	Orivesi.	»	?
	Jämsän k.	Korpilahti.	»	R. F. Björkqvist.
	Tammelán k.	Kalvola, Wanajavesi.	Sahalaitos.	Wanajavesi fönsterglas ak- tiebolag.
	»	Perttula k., Kartano.	Höyrysaha.	C. A. Collin.
	»	Somero, Pyöli.	Sahalaitos.	Mikko Löfbacka.
	Hollolan k.	Hollola, Pyhäniemi.	Pyörätehdas.	C. O. Collin.
	Hauhon k.	Tuulos.	Jauhomylly.	Tuulosåg- o. hyfleri aktie- bolag.
	Ruoveden k.	Orivesi.	»	
	Pirkkalan k.	Messukylä, Takahuhti.	»	K. G. Irjala.
	»	Pirkkala, Piispala.	»	David Helin.
	Hämeenlinna.	—	Leipomo.	K. K. Vainikainen.
	»	—	»	Amanda Rouppanen.
	»	—	»	K. F. Willandt.
	»	—	»	J. F. Ahvenainen.
	Tampere.	—	Makkaralaitos.	P. Kusnetzoff.
	»	—	»	Juho Ojala.
Viipurin.	Pirkkalan k.	Kangasala.	Kivennäisvesiteh- das.	Tammerfors Medicinsk-tek- niska fabrik, A. Koreneff.
	Tampere.	—	Kirjapaino.	Elsa Björkman.
	»	—	»	»Tammerfors Nyheter».
	Viipuri.	—	Talkin ja asbestin muokkaileminen.	Tampereen Työväen Sano- malehti O. Y.
	Viipuri.	—	»	Finska asbestaktiebolaget.
	Äyräpään k.	Kivennapa, Terijoki.	Kivenhakk. verst.	Akt. bol. Konstgjord mar- mor.
	Rannan k.	Viipurin pit.	»	Patent Sandstens Akt. bol.
	Viipuri.	—	Tiilitehdas.	Raunion tiilitehdas O. Y.

Lääni.	Kaupunki, kaup- pala tahti kihla- kunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahti liikkeen nimi.
Viipurin.	Rannan k.	Viipurin pitäjä.	Tiilitehdas.	Karisalmi Tegelbruks ak- tiebolag.
	Jääsken k.	Ruokolahti.	Sähkötehdas.	Neitsytmiemen höyrysaha.
	»	»	»	Siitola aktiebolag.
	Salmen k.	Salmi, Syrjäkivi.	»	?
	Jääsken k.	Ruokolahti.	Calcium-carbiidi- tehdas.	Siitola aktiebolag.
	Salmen k.	Soanlahti.	Pumpuliteolli- suus laitos.	Nikolai Rahm.
	Viipuri.	—	Paparossitörtöt.	P. Wolkoff.
	Kymin k.	Vehkalahti.	Sahalaitos.	Syväsalmen Osakeyhtiö.
	Rannan k.	Viipurin pitäjä.	Höyrysaha.	Hiekan uusi höyrysaha ja puusepänthdas.
	Äyräpään k.	Muola.	Sahalaitos.	Wuosalmen puuliike Osa- keyhtiö.
	Sortavalan k.	Ruskeala, Wahvajärvi.	Vesisaha.	K. Chorin.
	»	Uukuniemi.	Höyrysaha.	K. Tillander.
	»	»	»	Ristilahden höyrysaha.
	»	Soanlahti.	Vesisaha ja puu- villatehdas.	Kaarlovaaran vesisaha ja puuvillatehdas.
	Rannan k.	Viipurin p., Tammisuo.	Jauhomylly.	J. Hallenberg.
	Jääsken k.	Ruokolahti.	»	Neitsytmiemen höyrymylly.
	Viipuri.	—	Spriitehdas.	Wiborgs Spritfabriks aktie- bolag.
	Äyräpään k.	Kivennapa, Raivola.	Kivennäisvesiteh- das.	Georg Frey.
	Jääsken k.	Ruokolahti.	»	Imatra bryggeriaktiebolag.
	Viipuri.	—	Tupakkatehdas.	E. M. Maikoff.
Mikkelin.	Juvan k.	Joroinen.	Höyrysaha.	Pasalan höyrys. ja mylly.
	»	»	Tukkienkimputt.	Krank & C:o.
	Heinola.	—	Ruumisarkkut.	Kuusinen & C:o.
	»	—	Rakennusura- koitsia.	Oskar Sirén.
	»	—	»	Otto J. Nyberg.
	Mikkeli.	—	Leipomojasokeri- leipomo.	G. A. Söderblom.
	Savonlinna.	—	Makkaralaitos.	P. J. Hiltunen.

Lääni.	Kaupunki, kaupala tahi kihlakunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahi liikkeen nimi.
Mikkelin.	Savonlinna.	—	Kivennäisvesitehdas.	Matti Varvikko.
	Mikkeli.	—	Kirjapaino.	Kirjapainoyhtiö Valo.
Kuopion.	Kuopio.	—	Sähkötehdas.	Osakeyhtiö Kuopion Sähkölaitos.
	»	—	Villateollisuuslait.	Alma Puustjärvi.
	»	—	Höyrysaha.	Adalan höyrysaha.
	Iisalmi.	—	»	L. Kärkkäinen & J. Putkonen.
	Kuopion k.	Maaninka, Pöljä.	»	K. F. Nyberg.
	Ilomantsin k.	Tohmajärvi, Jouhkola.	»	K. A. Welin.
	Liperin k.	Kesälahti.	»	Riihiniemi ängsäg.
	Iisalmi.	—	Jauhomylly.	L. Kärkkäinen & J. Putkonen.
	Rautalampi.	Suonenjoki.	»	Vihavaisen höyrymylly.
	Liperin k.	Kontiolahti, Pielisensuu.	»	W. Hämäläinen.
	Kuopio.	—	Leipomo.	Rosa Snellman.
	»	—	»	Olga Blomqvist.
	Joensuu.	—	»	J. Hirvonen.
	»	—	Makkaralaitos.	P. J. Hiltunen.
	Iisalmi.	—	»	P. J. Hiltunen.
	Joensuu.	—	Kivennäisvesitehdas.	Weljekset Björklund.
Vaasan.	Korsholman k.	Vähäkyrö, Kuuttila.	Tiilitehdas.	Wedenojan Tiilitehdas Osakeyhtiö.
	Laukaan k.	Jyväskylän pit., Nisula.	»	A. Schildt & Th. Streng.
	Lapuan k.	Vöyri, Rökiö.	Karvuuverstas.	M. Jässis.
	Kristiina.	—	Sähkötehdas.	?
	Pietarsaaren k.	Pietarsaari, Källby.	Puuhimo.	Ph. U. Strengberg.
	Ilmajoen k.	Teuva, Äystäkylä.	Höyrysaha.	Tuominen y. m.
	»	Ylimarkki, Öfverträskby.	»	M. W. Svens.
	»	Ilmajoki.	»	Nikkilä ängsäg.
	»	Jalasjärvi, Vallinkylä.	»	A. Koskinen.
	Lapuan k.	Vöyri, Rökiö.	»	M. Jässis.
	Korsholman k.	Isokyrö, Tuurala.	Vesisaha.	I. Penttala.
	Pietarsaaren k.	Kaustinen, Warila.	»	J. Siltala.
	»	Alaveteli.	»	Kaitkosken vesis. ja mylly.
	Kuortaneen k.	Keuruun kirkonkylä.	Höyrysaha.	E. Granfelt.
	»	Alavus.	»	Alavuden Puutavara-O.-Y.

Lääni.	Kaupunki, kaup- pala tahi kihla- kunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan tahi liikkeen nimi.
Vaasan.	Laukaa.	Petäjävesi.	Sahalaitos.	Martin Stenij.
	»	Laukaa, Tuolahti.	Höyrysaha.	B. F. Johansson.
	»	» Paadentaipale.	Sahalaitos.	D:o.
	»	Petäjävesi, Kintaus.	»	K. P. Ruuskanen.
	Pietarsaaren k.	Alaveteli.	Jauhomylly.	Kaitkosken vesis. ja mylly.
	Pietarsaari.	—	Sokeritehdas.	V. Schauman.
	»	—	Makkaralaitos.	I. Niukkala & K. E. Holm- gren.
	Ilmajoen k.	Närpiö.	Kivennäisvesiteh- das.	Henrikson & Erkas.
	Kuortaneen k.	Keuruu.	»	H. R. Blåfield.
	Nikolainkaupunki.	—	Paitatehdas.	Eriksson & Wigardt.
	Kajaani.	—	Kirjapaino.	J. & K. Höglund.
Oulun.	Kemi.	—	Tiilitehdas.	K. E. Nordberg.
	Kemin k.	Alatornio.	»	Tornion Tiilitehdas O. Y.
	Oulu.	—	Villakutomo.	Eufrosyne Levander.
	»	—	Kirjansitomo.	J. Kesti.
	Raahe.	—	Sahalaitos.	Raahen Puutavara O. Y.
	Kemi.	—	»	K. E. Nordberg.
	Oulun k.	Oulunsalo, Varjakka.	Höyrysaha.	Varjakka Trävaru Akt. bol.
	Kemin k.	?	»	Kuusiluodon höyrysaha.
	Oulu.	—	Nikkarinverstas.	Eva Uksila.
	Raahe.	—	»	J. Piirainen.
	Oulun k.	Muhos, Saarikoski.	Jauhomylly.	Juho Leskelä.
	Oulu.	—	Leipomo.	M. S. Peltokangas.
	»	—	»	Anna Moilanen.
	»	—	Makkaralaitos.	K. G. Rustanius.
	Kemi.	—	Kivennäisvesiteh- das.	Verner Junnelius.
	»	—	»	M. Ch. Collan.
	Oulun k.	Iin pit., Öster Ijo.	»	P. Aulin.
	Oulu.	—	Kirjapaino.	H. W. Marjamaa.

VII. Teollisuuslaitosten v. 1900 käyttämien höyrykoneitten lukumäärä ja niiden hevosvoimainen vahvuus,
ryhmitettyinä läänittain.

	Uudenmaan läänissä.		Turun ja Po- läänissä.		Hämeen läänissä.		Viipurin läänissä.		Mikkelin läänissä.		Kuopion läänissä.		Vaasan läänissä.		Oulun läänissä.		S u m m a.	
	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.	Lukum.	Hevos- voimia.
Kaupung. ja kaup.	100	2,694	69	3,393	55	6,483	42	1,261	10	130	12	294	42	3,089	29	697	359	18,041
Maaseudulla	74	2,018	109	2,469	142	5,293	99	4,534	18	413	25	658	103	2,404	26	793	596	18,582
Summa	174	4,712	178	5,862	197	11,776	141	5,795	28	543	37	952	145	5,493	55	1,490	955	36,623

VIII. Teollisuuslaitosten v. 1900 käyttämien höyrykoneitten lukumäärä ja niiden hevosvolmainen vahvuus,
ryhmitettyinä eri teollisuuksille.

S u m m a.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Muuta teollisuutta.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Kirja- ja kivipainoja.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Tupakkatehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Olut- ja portteripani- moita, viinapolttimoita ja spirititehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Sokeri- ja siirappi- tehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Jauhomyllyjä.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Sahalatoksia, puuseppä- ja sorvarinversti, lanka- rullatehtaita ja tynnyrin- tekiainversteita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Puhdintoita, selluloosa-, paperi- ja tapettehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Kutomateollisuutta.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Nahkateollisuutta (parikimyllyt yhteenl.).	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Tulitikkutehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Porsliini-, fajanssi- ja kaakelitehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Tiilitehtaita.	Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.		Hv.		Lukum.	
Kaupung. ja kaup.	1	18	2	28	3	26	21	320	39	8,616	7	108	72	2,666	12	1,049	28	1,366	59	807	11	182	25	332	79	2,523	359	18,041				
Maaseudulla	35	734	5	233	5	63	10	140	36	2,760	55	2,486	325	9,728	54	702	5	435	24	319	—	—	—	42	982	596	18,582					
Summa	36	752	7	261	8	89	31	460	75	11,376	62	2,594	397	12,394	66	1,751	33	1,801	83	1,126	11	182	25	332	121	3,505	955	36,623				

IX. Taulu osoittava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärän kaupungeissa v. 1900.

Yhteensä koko maassa.	Maaseudulla.	Summa.	Torniossa.	Kemissä.	Raahessa.	Oulussa.	Jyväskylässä.	Kokkolassa.	Pietarsaaressa.	Kristiinassa.	Nikolainkaup.	Kuopiossa.	Heinolassa.	Mikkelissä.	Kotkassa.	Lappeenrannassa.	Haminassa.	Vipurissa.	Tampereella.	Hämeenlinnassa.	Maarianhaminassa.	Raamalla.	Porissa.	Turunsa.	Hangossa.	Tammisaarvessa.	Loivissa.	Poriuossa.	Helsingissä.	Teollisuuslaitokset, joissa mainitut henkilöt ovat olleet työssä.		
184	11	173	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	122	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	40	Kivenlouhos ja kivenhakkuuverstas		
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kalkkipolttimo		
70	38	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	—	—	—	—	—	Tiilit tehdas		
53	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kaakeli- ja porsliinitehdas		
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	Sementtitehdas		
133	121	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Lasitehdas		
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	Väri- ja vernissatehdas		
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kimröökitehdas		
4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	Värjäysverstas		
4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kynttilätehdas		
3	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Saippuatehdas		
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	Teknokemiallinen tehdas		
4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kuivatuslaitos		
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Asfalttitehdas	
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	Kaasutehdas		
6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Puuhiiilien valm. laitos	
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sähkövalolaitos	
3	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Tulitikkutehdas	
13	13	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	Luujautehdas	
5	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Nahkatehdas	
3	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Karvuuverstas	
11	11	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	1	—	Harjansitomatehdas	
38	38	18	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	Villateollisuuslaitos	
35	35	27	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	Pumpuliteollisuuslaitos	
5	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Trikootavarantehdas	
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	Rullakartiinitehdas	
12	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Puuhio	
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Selluloosatehdas	
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Asfalttihuopatehdas
15	15	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Paperitehdas
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Tapettitehdas
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	Pussi- ja kirjeenkuoritehdas
26	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Paperossitörtlötehdas
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Kotelotehdas
15	15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	Kirjansitomo
129	95	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sahalaitos

Teollisuuslaitokset, joissa mainitut henkilöt ovat olleet työssä.	Hämeenlinna.	Maarianhaminassa.	Rauma.	Porissa.	Turussa.	Hangossa.	Tammisaarella.	Loviisassa.	Poriissa.	Heikkinen.
Nikkarintehdas	15	1	—	—	10	—	—	—	—	—
Nikkarinverstaas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaidetehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lankarullatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tynnyritehdas	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Tynnyrintekijänverstaas	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Korkkitehdas	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—
Gummitehdas	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ajokaltehdas	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Pyörätehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maalareita ja verhoilijoita	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lasimestari	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kadunlaskijoita	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kauppajauhomyylly	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sokeritehdas	7	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Siirappitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Makaronitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaakao- ja suklaatehdas	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Höyryleipomo	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leipomo	2	—	—	—	12	—	—	—	—	—
Sokerileipomo	6	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Karamellitehdas	21	—	—	—	5	—	—	—	—	—
Sianteurastuslaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Teurastuslaitos	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Makkaralaitos	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olutpanimo	6	—	1	—	2	—	—	—	—	—
Viinapolttimo	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Spritehdas	—	2	—	—	4	—	—	—	—	—
Viinatehdas	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Kivennäisvesitehdas	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tupakkatehdas	16	—	—	—	4	—	—	—	—	—
Nauhatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Räätälinliike	21	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hansikkatehdas	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Hattu- ja lakkitehdas	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hattu- ja lakkiverstaas	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Silkkihuivien ripsutuslaitos	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Turkkuri	6	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Jalkineitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Yhteensä koko maassa.	Maseudulla.	Summa.	Torniossa.	Kemissä.	Raahessa.	Oulussa.	Jyväskylässä.	Kokkolassa.	Pietarsaarella.	Kristinassa.	Nikolainkaupissa.	Kuopiossa.	Heinolassa.	Mikkelissä.	Kokkassa.	Lappeenrantaassa.	Haminassa.	Viipurissa.	Tampereella.
26	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	18	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
88	88	88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	32	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	16	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	39	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
96	96	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	14	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	33	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	17	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
171	171	171	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	10	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Teollisuuslaitokset, joissa mainitut henkilöt ovat olleet työssä.	Heisingissä.	Poroossa.	Lovissa.	Tammisaarella.	Hankoossa.	Turussa.	Poriissa.	Raunulla.	Määrinhaminassa.	Hämeenlinnassa.
Suutarinverstaas	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tukanleikkauslaitos	16	—	—	—	1	4	—	—	—	—
Pesulaitos	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Kirjapaino	22	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Kivipaino	15	—	—	—	—	9	—	—	—	—
Valokuvauslaitos	5	—	—	—	—	2	—	—	—	1
Summa	397	5	1	1	15	143	30	1	1	6

Yhteensä, koko maassa.	4	31	4	28	24	19	1,636
Maaseudulla.	—	—	—	—	—	—	553
Summa.	4	31	4	28	24	19	1,083
Torniossa.	1	—	—	—	—	—	2
Kemissä.	—	—	—	—	—	—	4
Raahessa.	—	—	—	—	—	—	1
Oulussa.	—	—	—	—	—	—	6
Jyväskylässä.	—	—	—	—	—	—	4
Kokkolassa.	1	—	—	—	—	—	1
Pietarsaarella.	—	—	—	—	—	—	3
Kristinassa.	—	—	—	—	—	—	1
Nikolainkaupassa.	—	—	—	—	—	4	52
Kuopiossa.	3	—	—	—	—	—	12
Heinolassa.	—	—	—	—	—	—	2
Mikkelissä.	—	—	—	—	—	—	1
Kotkassa.	—	—	—	—	—	—	31
Lappeenrannassa.	—	—	—	—	—	—	11
Haminassa.	—	—	—	—	—	—	5
Viihturissa.	—	6	—	2	—	5	300
Tampereella.	—	3	—	3	—	2	47

X. Taulu osoittava ulkomaalaisten ammattilaisten ja työntekijäin lukumäärän maamme kihlakunnissa v. 1900.

Teollisuuslaitokset, joissa ulkomaalaisia on ollut työssä.	Loijon.	Helsingin.	Pernajan.	Hailkon.	Maskun.	Piikkion.	Mynämäen.	Uvilan.	Haikon.	Hollolan.	Ruoveden.	Pirkkalan.	Tammelan.	Kymn.	Rannan.	Lappeen.	Äyräpään.	Jämsken.	Kurkijoen.	Sortavalan.	Salmen.	Mikkelin.	Rantasalmen.	Pielisjärven.	Liperin.	Kuopion.	Ilmajoen.	Korsholman.	Lapuan.	Kuortaneen.	Laukaan.	Oulun.	Kemin.	Summa.			
Kivilouhos ja kivenhakkuuverst.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11		
Kalkkipolttimo	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Tiilitehdas	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38		
Kaakeli- ja porsliinitehdas . .	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53		
Lasitehdas	4	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	19	34	18	—	—	—	—	—	—	—	4	—	12	—	—	10	—	—	—	—	—	—	121		
Kimuröökkitehdas	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Saippuatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Kuivatuslaulaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4		
Sysienvalmistuslaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6		
Tulitikkutehdas	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1		
Villateollisuuslaitos	—	6	—	—	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	—	—	—	—	20		
Pumpuliteollisuuslaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8		
Puuhioimo	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	7	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12		
Selluloosatehdas	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3		
Asfalttihuopatehdas	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		
Paperitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	
Paperossitörtlötehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26		
Sahalaitos	—	1	1	1	—	3	—	—	1	—	—	—	—	10	—	4	—	1	—	59	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	95		
Kaidetehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1		
Lankarullatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8	
Tynnyritehdas	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Pyörätehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Sokeritehdas	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	
Tärkkelys- ja siirappitehdas . .	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
Makaroonitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Leipomo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	
Olutpanimo	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	9	
Viinapolttimo	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
Spriitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tupakkatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
Nauhatehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Jalkinitehdas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Summa	4	43	3	23	16	4	1	1	3	2	7	5	31	51	184	24	2	1	2	3	59	4	4	9	12	2	1	13	6	7	1	11	14	553			

XI. Lyhyt kertomus sellaisista teollisuuslaitoksissa Suomessa vuoden 1900 kuluessa tapahtuneista tapaturmista, joista tieto on annettu Teollisuushallitukselle.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Kivenhakkuulaitos ja -hiomo. S:a.	5 tapaturmaa vuoden kuluessa, kaikki ohimenevää laatua. 5 tapaturmaa: yhden miehen vasen jalka jäi pyörän alle kivien kuljetuksessa, josta seurasi vamma vasempaan reisiluuhun (79 sairasp.); yhden miehen oikean käden keskisormi ruhjoutui kiviä lastatessa (12 sairasp.); yksi mies sai ruhjevamman vasemp. jalkaterään kiviä sahatessa (8 sairasp.); yhden miehen vasen sääri jäi kiven alle kettinkiä irrottaessa josta seurasi vamma vasempaan sääreen (47 sairasp.); yksi mies sai halkeaman ja litistyksen vasemp. sääreen kiviä sahatessa (58 sairasp.).
Kalkkipolttimo. S:a. S:a.	1 tapaturma, jota seurasi kuolema. 1 tapaturma. 2 tapaturmaa; yhteensä 5 sairasp. 3 pienempää tapaturmaa.
Tiilitehdas. Kaakeli-, fajanssi- ja porsliinit. S:a. S:a.	5 pienempää tapaturmaa ilman haitallisia seurauksia. 4 tapaturmaa ohimenevällä vammalla (88 sairasp.). 4 tapaturmaa: yksi mies heitettiin seinää vasten, remmiä poistaessaan, josta sai täräyksen rintaansa vasten (18 sairasp.); yksi mies löi sormeensa, josta seurasi haava vasemp. peukaloon (16 sairasp.); yhden miehen oikean käden 4 sormea ruhjoutui myllynkivien väliin (38 sairasp.); yksi mies loukkasi polvensa savikuormaa kuljettaessaan (16 sairasp.).
Sementtivalimo. S:a.	2 tapaturmaa, yksi suurempi, toinen pienempi. Yksi työmies putosi telineiltä ja sai ohimenevän vamman (88 sairasp.).
Lasitehdas. S:a. Saippua- ja Glyseriinitehdas. S:a. Teknokemiallinen tehdas.	4 tapaturmaa: tukinhakkuussa luiskahti kirves ja sattui yhtä miestä jalkaan, vahingoittaen oikean isovarpaan suonia (14 sairasp.); yhden miehen oikean käden keskisormen pää likistyi kiskoja lossatessa, kynsi irtaantui (21 sairasp.); lasisilinteriä muuttaessa sai yksi mies syvän haavan ranteeseen (14 sairasp.); lasisilinteriä louhitessa haavoitti eräs työmies oikean käden etusormen (100 sairasp.). Yksi mies loukkasi jalkansa (9 sairasp.). 7 tapaturmaa, yhteensä 24 sairasp. 2 pienempää tapaturmaa. Kaksi jalannyrjäyttämistä.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u .
Kuivatislauslaitos. S:a. Sähkötehdas. Tulitikkutehdas. Luujauhotehdas. Nahkatehdas. S:a.	5 tapaturmaa: yhdeltä mieheltä ruhjoontui pää ja kuoli pudotessaan ylimmästä kerroksesta toiseen kerrokseen; yksi nainen haavoitti vasemman käden 3:nen ja 4:nen sormen lähinnä viimeistä jäsentä, syöttäessään pitkiä rimoja sirkkelisahaan, josta seurasi että 3:mas sormi kangistui kokonaan ja 4:jäs sormi osaksi (30 sairasp.); yksi mies, jonka piti asettaa köysi köysipyörän päälle, tarttui vasemmalla kädellä köyden ja pyörän väliin, joten viimeinen jäsen vasemman käden etusormessa ruhjoontui ja täytyi leikata pois (9 sairasp.); yhdeltä mieheltä vahingoittui vasemman käden 3:nen sormen viimeinen jäsen syöttäessään pitkiä rimoja sirkkelisahaan niin että täytyi leikata pois (11 sairasp.); yksi mies luiskahti ja putosi hajareisin pystyssä olevan tyhjän tynnyrin reunalle niin että virtsaputki katkesi (32 sairasp.). Yhdeltä mieheltä vahingoittui käsi myllyssä, remmin ja pyörän välissä. 3 tapaturmaa. 1 tapaturma: yhdeltä mieheltä ruhjoontui peukalo. 3 tapaturmaa, yhteensä 64 sairasp., joista yksi osaksi kestäväällä työhönkykenemättömyydellä. Vuoden kuluessa on 6 henkilöä vahingoittunut ohimenevästi sekä yksi henkilö sitäpaitsi osaksi selitetty invalidiksi. Puhdistaessaan mankelirullaa loukkasi eräs mies oikean käden peukalon ja etusormen (15 sairasp.); nahkaa mankeloidessa vahingoitti eräs mies oikean käden pikkusormen (31 sairasp.); yksi mies luiskahti raitiovaunun alle ja katkasi vasemman säärensä polven alapuolelta (70 sairasp.); yksi mies putosi telineiltä ja vahingoitti oikean jalkansa (22 sairasp.); eräs mies suistui ammeeseen ja loukkasi oikean olkapäänsä (14 sairasp.); nahkaa mankeloidessa vahingoitti eräs mies vasemman käden nimetöntä ja pikkusormea (8 sairasp.); kuivamistyössä loukkasi eräs mies oikean jalkansa kiveen (52 sairasp.); yksi mies putosi lankkutapulilta niin että kaulanikama taittui (365 sairasp.); eräältä mieheltä vahingoittui oikean käden etusormi hijotessaan huopalevyä vasten (12 sairasp.); kiveä poratessa tuli eräs mies vahingossa lyöneeksi vasaralla vasempaan käteen (20 sairasp.); eräs mies vahingoitti rintansa sahatessaan tukkia (12 sairasp.).
Villateollisuuslaitos. S:a. S:a.	Joitakuuta pienempiä tapaturmia. Eräältä kirvesmieheltä taittui oikean käden etusormi sahassa; yksi tehtaanrengestä kuoli päälle pudonneen puun seurauksista. Kaksi tapaturmaa, jonka kautta eräs mies kadotti vasemman käsi-vartensa ja eräältä naiselta lyhentyi yksi sormi ensimmäisestä jäsenestä.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Pumpuliteollisuuslaitos. S:a. S:a. S:a. S:a. S:a. S:a.	3 tapaturmaa: eräältä naiselta likistyi vasen käsi kangaspuun pyöränvarren ja ruuvimutterin väliin (20 sairasp.); erään miehen oikea käsi joutui kahden hammasrattaan väliin pyyhkiessään höyrykoneenregulaattoria, niin että etusormen viimeinen jäsen täytyi leikata pois ja muut sormet saivat pienempiä vammoja (32 sairasp.); erään naisen oikea käsi joutui kahden hammasrattaan väliin puhdistuskoneessa, niin että pikkusormen viimeinen jäsen oli poisleikattava (19 sairasp.). 3 tapaturmaa: erään miehen vasen jalka joutui lattian ja ylennyskehan väliin, josta 2:sen varpaan kynsi irtaantui; eräs mies loukkasi kihvelillä pienemmän reijän oikeaan käteen; puhdistuksessaan konetta joutui erään naisen toinen käsi hihnan ja hihnapyörän väliin, jossa käsi likistyi ja nyrjähtyi. 6 tapaturmaa: eräs mies loukkasi päänsä, selkänsä ja käsivartensa pudotessaan telineiltä (79 sairasp.); erään miehen vasemman käden peukalon pää vahingoittui höyrykoneessa (30 sairasp.); erään toisen oikean käden peukalo (22 sairasp.); erään miehen oikea käsivarsi likistyi hihnan ja hihnapyörän väliin (33 sairasp.); erään miehen vasemman käden 3 sormeä vahingoittui voidellessaan palkeita, josta oli seurauksena että keskisormi, nimetön ja pikkusormi täytyi leikata pois toisesta jäsenestä (55 sairasp.); puhdistuksessaan käynnissä olevaa kehruukonetta vahingoittui erään naisen käsivarsi ja kyynärpää, joten käsivarsi likistyi ja tuli nabattomaksi. 16 tapaturmaa, joista 11 ohimenevää laatua, 2:si 5 % invaliditilassa, 1:si 10 % s:a; 2:si tapausta oli toistaiseksi epämääräistä. Vuoden kuluessa tapahtunut 72 tapaturmaa, enimmäkseen lievää laatua. Vuoden kuluessa tapahtunut 12 pienempää tapaturmaa, yhteensä 320 sairasp., joista 1:si vuoden lopulla oli vielä hoidonalaisena.
Trikootavaratehdas.	2 tapaturmaa: eräs mies nyrjäytti vasemman jalan nilkan pudotessaan akkunasta; eräs mies putosi liikkeessä olevasta raitiovaunusta ja heitettiin puupinoa vasten, jossa sai ruhjevamman ja haavan päähänsä.
Puuhio. S:a. S:a.	1 tapaturma, jota seurasi kuolema. 1 tapaturma, jossa eräs mies varomattomasti käyttäen nostokonetta sai haavoja kasvoihinsa kiertokangesta (29 sairasp.). 5 tapaturmaa: eräs mies vahingoitti vasemman kätensä (21 sairasp.); eräs liuskahti ja nyrjäytti oikean jalkansa (22 sairasp.); erään miehen vasen käsi joutui hihnan ja hihnapyörän väliin, jossa nahka vahingoittui (27 sairasp.); eräs mies putosi telineiltä ja taittoi oikean solisluun (96 sairasp.); eräs toinen putosi ja nyrjäytti oikean ranteensa (22 sairasp.).

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Puuhiomo.	2 tapaturmaa, toinen vahingoittuneista on täydellisesti parantunut, toinen vielä hoidonalainen.
S:n	6 tapaturmaa: yksi työmies satutti kätensä raitiovaihdetta vastaan; yksi työm. putosi makasiininkatolta; yksi työm. likisti o. kätensä kahden valssin väliin; yksi työm. tarttui o. käsivarresta remmiin; yksi työm. satutti v. kätensä painolevyä vastaan; yksi työm. likisti o. kätensä kahden valssin väliin.
S:n	2 vähempää tapaturmaa.
S:n	Yksi työm. kompastui rautatiekiskoon ja loukkasi ristiluunsa.
S:n	21 tapaturmaa (vähempiä ruhje- ja haavavammoja).
S:n	Vuoden kuluessa sattunut 2 vähempää tapaturmaa.
Selluloosatehdas	2 tapaturmaa: yhdeltä työm. joutui v. käsivarsi keittimen hihnan ja parrin väliin, jossa käsivarsi loukkaantui; toiselta ruhjoontui v. jalka pihtipielen ja massavaunun välissä.
Pahvitehdas.	1 tapaturma, jossa muuan työm. vioitti kaksi sormenpäätä.
Paperitehdas.	6 tapaturmaa: yksi työm. kompastui kuljetusvaunun päälle ja nyrjäytti v. jalkansa; toinen sai pienemmän haavan jalkaansa; yksi työm. joutui oikeasta kädestään rullakoneen hihnan ja levyn väliin, jossa käsi pahasti vioittui; toinen vioitti v. käden pitkäsormen rässäysliinan ja valssin välissä; yhdeltä työm. joutui o. käden peukalo, näyttö- ja pitkäsormi viertopaikkaan, jolloin sormet vioittuivat; yhdeltä työm. ruhjoutui v. käden näyttö-, pitkä- ja nimetön sormi kalanterissa.
S:n	1 tapaturma: tiilien alaspudotessa taittui yhdeltä työm. v. solisluu ja hän sai reiteensä vähempiä haavoja (34 sairasp.).
S:n	Vuoden kuluessa sattui 4 tapaturmaa; yksi työm. menetti 2 o. käden sormea; yksi sam. sam. yhden; 2 vähempää tapaturmaa.
S:n	19 tapaturmaa ohimenevää laatua.
Tapettehdas.	1 pienempi tapaturma ilman seurausta.
S:n	1 pienempi tapaturma, jolloin muuan työm. loukkasi yhden sormen.
Sahalaitos.	Yksi höylääjä loukkasi hiukan sormeaan.
S:n	2 tapaturmaa; yht. 62 sairasp.
S:n	Yksi työm. loukkasi kaikki v. käden sormet.
S:n	7 tapaturmaa, joista yhtä seurasi osittainen invaliditeetti.
S:n	Yksi luunmurros.
S:n	7 tapaturmaa: yksi työm. loukkaantui kimpisahaa käyttäessä takaisin lentäneestä halosta niin pahoin että kuolema seurasi; toiselta loukkaantui v. käsivarsi ja käsi sahatessa takaisintyönnetystä halkopuusta niin että käsi ranteesta lukien tuli vialliseksi; yhdeltä haavoitti saha oikean käden niin että se tuli vialliseksi.
S:n	17 tapaturmaa, joista 1 johti täydelliseen invaliditeettiin.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Sahalaitos.	2 pienempää tapaturmaa.
S:n	Yksi työm. sai vähemmän ruhjevamman.
S:n	3 tapaturmaa ilman enempiä seurauksia (132 sairasp.).
S:n	Yksi työm. sai 3 o. käden sormea vioitetuksi.
S:n	1 tapaturma.
S:n	3 tapaturmaa: yksi työm. sai v. käden keskisormen vioitetuksi (20 sairasp.); yksi putosi miiluun ja kuoli 3 päivän kuluttua; 1 sai täräyksen oikeaan reiteensä (41 sairasp.).
S:n	9 tapaturmaa: lankku putosi erään työmiehen käden päälle, joka turposi (13 sairasp.); yksi sai sahasta vähemmän haavan (12 sairasp.); yhdeltä vioitti rimapuu jalkarinnan (23 sairasp.); yhdeltä saha leikkasi sormenpään poikki (20 sairasp.); yhdeltä ruhjoutui käsi kahden tukin välissä (14 sairasp.); yhdeltä saha katkasi 2 vasemman käden sormea (64 sairasp.); yhdeltä saha katkasi peukalon (20 sairasp.); yksi vioittui pudotessaan tukkien väliin (16 sairasp.); yhdeltä ruhjoutui o. käden näyttösormi valsien välissä (25 sairasp.); yhdeltä joutui v. käsi kahden vaunun väliin, jolloin yksi sormi ruhjoontui (17 sairasp.); yksi löi kirveellä o. käteensä (17 sairasp.); yksi putosi ja loukkasi rintansa (14 sairasp.).
S:n	Vuoden kuluessa sattunut 7 tapaturmaa ohimenevää laatua.
S:n	3 vähempää tapaturmaa.
S:n	2 vähempää tapaturmaa.
S:n	Yksi työmies sai vähemmän haavan.
S:n	6 tapaturmaa: 1 työm. menetti osittain o. silmänsä näön; yksi työm. vioitti o. olkavarren; 1 työm. haavoitti o. käden peukalon, niin että se ensi jäsenestään tuli kankeaksi; yhdeltä työm. haavoittui pää pahasti; yhdeltä leikkaantui pitkä- ja nimetön sormi 2:sen jäsenen kohdalta poikki; yhdeltä ruhjoutui o. jalkaterä.
S:n	Yksi loisivaimo kuoli tapaturman kautta.
S:n	Yhdeltä työm. taittui peukalo.
S:n	Yksi nainen ruhjoutui transmissioonihuoneessa.
S:n	4 tapaturmaa: yhdeltä työm. vioittivat alasputoovat lankut v. peukalon, niin että kaksi jäsentä täytyi leikata pois (32 sairasp.); yksi kompastui lankkuja kantaessaan ja sai vähempiä vammoja (10 sairasp.); yksi loukkaantui pudotessaan lautapinolta (40 sairasp.); yhdeltä vioitti halkeentunut lauta nenän (11 sp.).
S:n	3 tapaturmaa, joista yhtä seurasi kuolema.
S:n	Yksi työmies vahingoitti o. käden sormet sirkkelisahassa.
S:n	2 tapaturmaa: yksi työm. menetti o. kätensä; toiselta ruhjoutuivat v. käden sormet.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Sahalaitos. S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n	3 tapaturmaa: 1 pienempi ja 2 suurempaa. 4 tapaturmaa: 1 työm. vioitti toisen silmänsä (52 sairasp.); yksi vioitti toisen näyttösormensa (51 sairasp.); yksi loukkasi käsi-vartensa (35 sairasp.); yksi sai haavan o. näyttösormeensa, joka täytyi leikata pois (57 sairasp.). 3 vähempää tapaturmaa. 2 tapaturmaa: toinen, joka johtui tappelusta konehuoneessa, tuotti kuoleman; toisessa muutamalta työmieheltä joutui 3 sormea kimpisahaan, niin että ne täytyi leikata poikki ensi nivelen kohdalta. 5 tapaturmaa. 8 tapaturmaa, joista 7 tuotti invaliditeetin. 11 tapaturmaa, joista 3 tuotti invaliditeetin. 10 tapaturmaa, joista 5 tuotti invaliditeetin. 1 tapaturma, vahinko ohimenevää laatua. Vuoden kuluessa tapahtunut 4 tapaturmaa, joista 1 tuotti kuoleman, yksi tuotti osittaisen invaliditeetin ja 2 vain ohimenevän vahingon. Muuan raamimies vioitti kirveellä v. näyttösormensa. 2 tapaturmaa; yksi työm. pisti kätensä sirkkelisahaan ja vahingoitti v. käden pitkäsormen; muuan toinen vahingoitti halonhakauksessa 2 v. käden sormea. Muutamia vähempiä tapaturmia. Yhdeltä työm. leikkaantui poikki o. käden pitkäsormi halkosahassa. 3 vähäpätöisempää tapaturmaa. Yksi työm. vioitti 2 sormea tukinnostopyörässä. Yksi työm. menetti o. käden pikkusormen sirkkelissä.
Sahalaitos ja puuvillatehdas.	4 tapaturmaa: yksi työm. vahingoitti asettaessaan terän sorviin v. peukalon (parani 8 s.-päivän perästä); toinen vioitti v. näyttösormen asettaessaan terän höyläkoneeseen (7 sairasp.); yksi haavoitti kätensä sirkkelisahan terään ja vioitti 2 sormea (23 sairasp.); yksi astui puuvillakoneen telineille, jolloin toinen jalka nyrjähti ja ruhjoutui liikkeellä olevassa höylässä; vahingoittunut hoidettiin vuoden lopulla sairashuoneessa.
Sahalaitos. S:n S:n	4 tapaturmaa: yksi koneenkäyttäjä ruhjosi v. käden peukalon; yksi raamisahaaja loukkasi o. lannettaan; yksi työnainen katkasi o. käsivarren; yksi justeeraaja vahingoitti o. käden pitkäsormen. 14 tapaturmaa, joista yksi tuotti kuoleman. 14 tapaturmaa, vantaan kanttauksessa lensi sellainen takaperin ja sattui muutaman työmiehen v. korvaan, niin että päälluu särkyi ja osa siitä täytyi ottaa pois (163 sairasp.); tukinkuljetuksessa joutui muutaman työm. o. jalka tukin alle, jolloin

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
	o. jalkaterä likistettiin (20 sairasp.); muuan työnainen tuli o. kädellään koskeneeksi terään, jolloin käden selkäpuoli leikkaantui ja sormet vahingoittuivat (pikkusormi pantiin poikki 2:sen nivelen kohdalta, pitkä- ja nimetön sormi tulivat kankeiksi (73 sairasp.); lautojen kanttauksessa heitettiin muutama lauta takaperin, sattui muutaman työm. v. poskeen haavoittaen v. valtasuonen, josta kuolema seurasi; muuan työnainen ruhjosi v. käden näyttö- ja pitkänsormen, jotka täytyi leikata pois (76 sairasp.); lankkuja lykätessä joutui yhdeltä työväimolta v. käden näyttösormi lankkujen väliin ja sormenpää vioittui (30 sairasp.); muuan päreensahaaja loukkasi sahatessaan o. käden näyttö- ja pitkänsormen päät (48 sairasp.); toinen vahingoitti v. käden nimettömän ja pikkusormen, niin että nimetön tuli kankeaksi (38 sairasp.); muuan työm. iski kirveellä jalkaansa parruja piilutessaan (20 sairasp.); toinen löi kirveellä v. ranteeseen, vahingoittaen tämän sisäpuolta (10 sairasp.); yhdeltä työm. katkesi v. sääri nilkan kohdalta (51 sairasp.); puita pinotessaan kaatui muuan työm. ja loukkasi v. olkapäätään (27 sairasp.); lautojen kanttauksessa heitettiin yksi lauta takaperin satuttaen yhtä työm. v. kylkeen, joka loukkaantui (32 sairasp.); keppien kanttauksessa satutti yhden työm. v. käsi terään, joka leikkasi näyttö-, pitkän ja nimettömän sormen poikki ja vahingoitti pikkusormea; sormet leikattiin pois, ensinmainitut 1:sen, pikkusormi 2:sen nivelen kohdalta.
Sahalaitos.	11 tapaturmaa, joista 1 johti täydelliseen invaliditeettiin, 2 vähemmän invaliditeettiin.
S:n	2 tapaturmaa, joista toinen tuotti kuoleman, toisessa taas v. käden kaksi sormenpäää katkaistiin.
S:n	1 tapaturma, joka tuotti invaliditeetin.
S:n	Ainoastaan vähäpätöisiä haavoja.
S:n	1 tapaturma ohimenevää laatua.
S:n	2 tapaturmaa.
S:n	4 vähempää tapaturmaa.
S:n	Yksi yövahti kuoli tapaturmasta.
S:n	14 tapaturmaa, yht. 655 sairasp.
S:n	2 tapaturmaa: yksi työm. sai täräyksen v. jalkaansa, parani: toinen haavoitti o. kätensä sirkkelisahassa; 2 keskimmäistä sormea tuli kankeanlaiseksi.
S:n	Yhtä työmiestä vahingoitti vaarallisesti merkelipaino (ei vakuutettu tapaturmaa vastaan).
S:n	1 vähempi tapaturma, ruumiinvamma ohimenevää laatua.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Sahalaitos. S:n S:n	2 tapaturmaa. 1 vähempi tapaturma, jossa yksi työm. menetti osan näyttösormea. 8 tapaturmaa: yksi työm. satutti polvensa; toinen kätensä; yksi työm. vioitti näyttösormen ensi nivelen (ei aivan parannut); yksi työvaimo satutti kylkensä; yksi työm. vioitti näyttösormen ensi nivelen (ei aivan parantunut); yksi työm. taittoi säärensä; yksi työm. sai iskusta läven suoliinsa, josta seurasi kuolema; yksi työm. taittoi käsivartensa.
Sahalaitos ja puuvillatehdas. S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n	Vuoden kuluessa tapahtunut useita vähempiä tapaturmia. Merkeliharkko katkesi ja kiskoi kaksi hammasta terottajan suusta. 10 tapaturmaa: yksi työm. taittoi v. alasäärensä (50 sairasp.); toinen nyrjäytti o. säärensä (10 sairasp.); puhdistessaan raamiperustaa likistyi erään työvaimon v. käsivarsi raamikamarin ja perustan väliin, josta seurasi suurempi ruhjevamma ylempään takapuoliseen kainalovarteeseen (85 sairasp.); yksi työm. satutti o. käden pikkusormen (14 sairasp.); yksi työm. sai o. käden peukalon ja näyttösormen kaksi viimeistä niveltä poikki-sahatuksi sirkkelissä (45 sairasp.); yksi työvaimo ruhjosi o. näyttösormen viimeisen nivelen lankkuja rullatessa (40 sairasp.); yksi työm. nyrjäytti o. jalkansa (14 sairasp.); yhdeltä työm. sirkkeli leikkasi o. käden ranteen kohdalta poikki (46 sairasp.); yhtä työm. puri hevonen v. käsivarteen, joka paisui (8 sairasp.); lankkuja rullatessa sai yksi työvaimo ruhjevamman o. käden pitkäsormen päähän ja nirhaman nimettömään sormeen (31 sairasp.). 11 tapaturmaa. 5 vähempää tapaturmaa. Yhtä työm. lykkäsivät hänen toverinsa leikillä niin että hän kaatui höyrypannun kraanaa vastaan höyryä ja vettä päästettäessä, ja sai niin pahoja palohaavoja että perästäpäin kuoli. 15 tapaturmaa. 13 tapaturmaa.
Puuvillatehdas. Puusepäntehdas. S:n S:n S:n S:n	2 tapaturmaa, joissa yksi työm. vioitti sormensa, ja toinen jalkansa. Vuoden kuluessa on yksi tapaturma sattunut ilman pahempia seurauksia. Kaksi vähempää tapaturmaa ilman pahempia seurauksia. 1 tapaturma, jossa 1 työm. sai levysirpaleen vasten o. silmäänsä (32 sairasp.); silmän näkövoima hieman heikontunut. 2 tapaturmaa, kumpikin ohimenevää laatua. 8 tapaturmaa: tikapuilta pudotessaan taittoi muuan työm. käsivartensa (33 sairasp.); yksi työm. vioitti 2 sormea (68 sairasp.); yksi työm. vioitti sirkkelissä o. käden peukalon ja pitkän-

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Puusepänerastas. S:n S:n Lankarullatehdas. S:n S:n S:n Tynnyritehdas. Korkkitehdas. Rakennusliike. S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n Maalareita. Myllyliike. Sokeritehdas.	sormen (32 sairasp.); muuan toinen vioitti sirkkelissä o. käden peukalon ja pitkänsormen (44 sairasp.); yksi työm. sai listanpalan reiteensä (56 sairasp.); yhtä työm. puri hevonen (15 sairasp.); yksi työm. vioitti peukalonsa koneessa (18 sairasp.); yksi työm. likisti o. käden pitkänsormen konetta puhdistusaan (27 sairasp.). Yksi työmies menetti 2 v. käden keskisormen ensi nivelen kohdalta. 2 tapaturmaa: mestari menetti 4 v. käden sormeja; yksi kisälli 1 oikean käden sormen. Yksi työm. vahingoitti v. käden pitkänsormen höyläyskoneessa. 2 tapaturmaa tuottaen osittaista invaliditeettia. Vuoden kuluessa sattunut yhteensä 10 tapaturmaa, joista 9 ohimenevää laatua ja yksi tuottaen invaliditeetin ($\frac{2}{3}$ v. peukalosta leikattin pois). Sattunut 33 tapaturmaa työssä, joista 29 tuotti ohimenevän vahingon, 4 vähensi työkyvyn ainaseksi, 2 tapaturmaa: yksi työm. menetti 2 ja toinen 3 sormeja sirkkelisahassa. 1 tapaturma, jolloin muuan työmies suuntauskoneen ääressä katkaisi v. käden pitkänsormen (52 sairasp.). Vuoden kuluessa sattunut vaan muutamia vähempiä sormivahinkoja. 2 tapaturmaa ohimenevää laatua. 3 pienempää tapaturmaa, 2 sormiin, kolmas telineiltä putoaminen. 13 tapaturmaa: yksi työm. kuoli sisällisistä vioista; muut 12 tapaturmaa olivat lievempiä ja ohimenevää laatua. 2 tapaturmaa. 10 tapaturmaa: yksi työm. sai kiviranan kammin rintaansa, josta sai täräyksen rintaansa (9 sairasp.); yksi työm. ruhjosi v. kätensä hammaspyörän ja kiviranan varren välissä (78 sairasp.); yksi työm. sai ruhjehaavan päähänsä (15 sairasp.); muuan toinen käteensä (14 sairasp.); yksi työm. venähytti jalkaansa tukin alapudotessa (16 sairasp.); yksi työm. putosi ja nyrjäytti käsivartensa (11 sairasp.); yksi työm. vioitti v. jalkaansa (17 sairasp.); vuoren porauksessa muuan työm. likisti kätensä poranvarren ja moukarin välissä (10 sairasp.); yksi työm. vioitti silmänsä kivenhakkuussa (16 sairasp.); putoava tiilikivi haavoitti muutaman pään (15 sairasp.). Yksi poika nyrjäytti jalkansa tiilenkantamisessa. 1 tapaturma; terveys palasi 3 viikon kuluttua. 1 vähempi tapaturma (14 sairasp.). Mylläri joutui kivien väliin ja musertui kuoliaaksi. 11 tapaturmaa; muutaman työm. v. käden pitkänsormi joutui tampin alle (13 sairasp.); muuan työm. sai täytetyn sokerivormun o.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Sokeritehdas. Tärrkkelys- ja siirappitehdas. Olutpanimo. S:n S:n S:n S:n S:n S:n S:n Viinapolttimo. S:n Väkiwiinatehdas.	jalkansa päälle, jolloin 2:n varvas ruhjoutui (20 sairasp.); sokerisäkkejä nostettaissa venähytti muuan työm. v. käsi- vartensa (9 sairasp.); muuan työm. sai terässirpaleen o. sil- määnsä (19 sairasp.); muuan työm. putosi ja joutui sokeri- laatikon alle, niin että kylkiluut rusentuivat (28 sairasp.); telineiltä pudotessaan muuan työm. sai haavan päähänsä (17 sairasp.); muuan työm. löi kirveellä o. käden peukaloon (16 sairasp.); muuan työm. pudotti kuumaa täytemassaa v. jal- kansa päälle (10 sairasp.); toinen sai kuumaa vettä v. kylkensä päälle (19 sairasp.); muuan työm. nyrjäytti v. käsivartensa (12 sairasp.); muuan työm. sai tikapuilta pudotessaan vamman selkäänsä (11 sairasp.). Vuoden kuluessa sattunut 8 pienempää tapaturmaa, jotka ovat tuotta- neet vahingoittuneille lyhyemmäksi aikaa -- tavallisesti muu- tamiksi päiviksi -- ohimenevää työnkyvyttömyyttä. 1 tapaturma ohimenevällä vahingolla. 3 tapaturmaa: muuan työm. kaatui kantaessaan sahtivatia kellariin ja sai vammoja (41 sairasp.); eräs toinen sai ruhjevammoja pudotessaan telineiltä ja kuoli pian perästäpäin; muuan työm. leikkasi oikeaan käteensä lasisirpaleella (15 sairasp.). Muuan työm. puhdisti käymäämmetta, jolloin telineissä oleva kivi- naula antoi perään ja työmiehen kivekset pinnistivät ja nahka vahingoittui, josta tuli suuri haava (32 sairasp.). 2 tapaturmaa, jolloin 1 työm. taittoi v. säärensä polven yläpuolelta (54 sairasp.); ja eräs toinen ruhjosi o. jalkansa, joka täytyi leikata poikki (137 sairasp.). 4 vähempää tapaturmaa. 3 tapaturmaa, joista 2 pahempaa, 1 lievempi. 1 vähäpätöinen tapaturma. 1 tapaturma, jolloin 1 imellyttäjä lievästi vahingoitti jalkansa, niin että suonennyrjähdys syntyi. 9 tapaturmaa, kaikki ohimenevällä vahingolla. 2 tapaturmaa: yksi työm. leikkasi veitsellä v. reiteensä (42 sairasp.); toinen satutti sormensa sillä seurauksella että verenmyrkytys syntyi koko käsivarressa (56 sairasp.). Väkiviinavatia vierittäessä muuan työm. likisti o. kätensä sormet laidan ja ovenpielen välissä niin että näyttösormen päästä liha lähti ja pitkä sormi vähäsen vioittui (36 sairasp.). Muuan työm. vahingoitti lievästi toisen kylkensä (21 sairasp.). 1 tapaturma, jolloin yksi työm. viina-astioita lastattaessa ruhjosi toisen isonvarpaan pään lievästi.

Teollisuuslaitos.	T a p a t u r m a n l a a t u.
Väkiviinatehdas. S:n Kivennäisvesitehdas. S:n Tupakkatehdas S:n Kirjapaino. S:n	Vuoden kuluessa ei tapahtunut onnettomuutta, joka olisi tuottanut 6 päivää pitempää työnkyvyttömyyttä. 1 tapaturma, jolloin yksi työvaimo hiivavormukonetta syöttäessään menetti v. käden pitkän ja nimettömän sormen päät. Ainoastaan yksi vähempi tapaturma vuoden kuluessa. 1 tapaturma, jolloin yksi työm. sai haavan v. jalkaansa (15 sairasp.). 2 tapaturmaa: valssikoneen valsseja puhdistessa, koneen käydessä, litistyiivät eräältä työm. v. käden sormenpäät (47 sairasp.); eräs toinen ruhjoi osaksi oikeaa kättään ruuvatessaan mutteria leikkuukoneeseen koneen käydessä (52 sairasp.). 3 tapaturmaa. 2 tapaturmaa. 1 vähempi tapaturma.

XII. Lyhyt kertomus apukassoista y. m., joita löytyi eri teollisuuslaitoksissa v. 1900.

Teollisuuslaitos.	Kassan tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Teollisuuslaitoksen työntekijäin lukumäärä.
K. V. Bergmanin kivenhakkuu- laitos, Helsinki.	Sairas- ja hautausapukassa, joka maksaa puolen palkan 60 päivän ajalla sekä lääkärinpalkkion.	40
Osakeyhtiö Granitin kivenhak- kuu Hangossa.	Sairas- ja hautausapukassa.	245
Ylistaron tiilitehdas, Ylistaro.	Sairaskassa muodostumaisillaan.	58
Rakkolanjoen kaakelitehdas, Viipurin pitäjä.	Sairas- ja hautausapukassa.	94
Turun kaakelitehdas, Turku.	C. Fr. Junnelius'en apurahasto = <i>Smc.</i> 5,000, josta korot käytetään.	202
Arabian posliinitehdas, Helsin- gin pitäjä.	Sairas- ja hautausapukassa.	246
Skinnarvikin lasitehdas, Kemiö.	Sairaskassa.	70
Nuutajärven lasitehdas, Urjala.	Sairas- ja hautausapukassa, joka 31 p. jouluk. 1900 oli <i>Smc.</i> 4,248: 76, sekä pohjarahasto vastaista eläke- ja apukassaa varten, tehden vuoden lopulla <i>Smc.</i> 9,017: —	104
Karhulan lasitehdas, Kymi.	Sairas- ja hautausapukassa.	556
Rokkalan lasitehdas, Johannek- sen pitäjä.	Lääkärinhoitokassa.	149
Suomen Väri- ja Vernissatehtaan Osakeyhtiön tehdas, Helsinki.	Apukassa <i>Smc.</i> 10,000.	18
Nevskin kynttilätehdas, Viipuri.	Sairaskassa.	13
Vaasan Saippuatehdas, Niko- lainkaupunki.	Yksityinen rahasto, noin 1,000 markan suuruinen, sairas- apukassan muodostamiseksi.	42
Helsingin kaasutehdas.	Sairaskassa yhteinen kaasulaitokselle ja sen mekaani- selle verstaalle.	145
Porin tulitikkutehdas.	Sairaskassa.	65
Tampereen tulitikkutehdas.	Apukassa.	85
Äström veljesten nahkatehdas, Oulu.	Sairas- ja hautausapukassa, johon työntekijät suoritta- vat 1 %:n palkastaan, korkeintaan 25 p:ää viikossa. Kassan pääoma oli 31 p. jouluk. 1900 <i>Smc.</i> 18,746: 63. Vapaa lääkärinhoito.	290
Harja- ja pensselitehdas Tu- russa Ästöm & C:o Aktiebolag.	Sairaskassa.	122
Antskogin verkatehdas, Pohjan pitäjä.	Sairas- ja hautausapukassa.	49
		2,593

Teollisuuslaitos.	Kassan tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Teollisuuslaitoksen työntekijäin lukumäärä.
Littoisten verkatehdas, Lieto.	Sairaskassa <i>Smc</i> 10,705: 27. Apukassa rahnaita ja iäk- kääntä varten <i>Smc</i> 47,635: 63.	2,593 185
Karlsmarkin verkatehd., Ulvila.	Apukassa ³¹ / ₁₂ 1900 <i>Smc</i> 10,060: —.	104
Äetsän villateollisuus-tehdas.	Sairas- ja hautausapukassa muodostumaisillaan, 7,000 markan pääoma.	56
Tampereen verkatehdas, Tam- pere.	Eläke-, sairas- ja apukassojen varat nousivat Sm kkaan 77,478: 16.	432
Tehdasosakeyhtiö Kankurin verkathehdas, Tampere.	Vuoden 1899 voitosta erotettiin <i>Smc</i> 500: — työvälle tarvittaessa annettavana apuna. Sitäpaits se naut- tii toiminimeltä vapaata lääkärintoitoa ja lääkkeitä.	25
Kosken verkatehdas, Koski.	Sairaskassa 9,500 <i>Smc</i> pääomalla.	50
Siikakosken villakehrutehdas, Liperi.	Sairas- ja hautausapukassa.	36
Toiminimi John Barkerin pum- puli- ja liinateollisuustehdas Turussa.	Apukassa 34,072 <i>Smc</i> suuruinen, josta korot lahjottajain määräyksen mukaan ovat apurahoina käytettävät.	231
Finlayson & Kumppin pumpuli- teollisuuslaitos, Tampere.	Eläkekassa <i>Smc</i> 154,172: —. Sairaskassa <i>Smc</i> 25,000: —. Tapaturmarahasto <i>Smc</i> 34,787: — (¹ / ₁ 1900).	3,130
Tampereen Puuvillateollisuus Osakeyhtiön tehdas, Tampere.	Sairaskassa <i>Smc</i> 3,794: 72, toimesta 1 p:stä elok. 1900.	596
G. Klingendahlin pumpuli- ja villatavaratehdas, Tampere.	Pakollinen sairas- ja hautausapukassa.	246
Forssan pumpuliteollisuuslait- tos, Tammela.	Sairas- ja apukassa, <i>Smc</i> 207,976: 42.	1,419
Vaasan pumpuliteollisuusteh- das, Nikolainkaupunki.	Sairaskassa <i>Smc</i> 42,416: 63. Eläkerahaston pohjavarat <i>Smc</i> 29,386: 87.	1,253
Tampereen pellavakehrulaite- (Tampere, Pellava- ja Rauta- teollisuuden O. Y.).	Eläkekassa 171,539: 65 <i>Smc</i> , sairas- ja hautausapukassa 20,481: 78 <i>Smc</i> , molemmat yhteiset yhtiön puuhio- mole.	1,612
Verlan puuhiomo- ja pahvi- tehdas, Jaala.	Sairas- ja hautausapukassa ynnä eläkerahasto.	90
Kyröskosken paperitehdas ja puuhiomo, Hämeenkyrö.	Sairas- ja hautausapukassa.	141
Tampereen puuhiomo, Tam- pere.	Yhteinen apukassa pellavakehrutehtaan kanssa.	115
Frenckell & Pojan paperitehdas, Tampere.	Apu- ja eläkekassa.	350
Valkkosken paperitehdas ja puuhiomo, Sääksmäki.	Sairas- ja hautausapukassa.	220
		12,884

Teollisuuslaitos.	Kassan tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Teollisuuslaitoksen työntekijäin lukumäärä.
Nokian paperi- ja pahvitehdas, Pirkkala.	Sairaskassa, jonka pääoma $\frac{1}{1}$ 1900 nousi <i>Smc</i> 8,449: 78, apukassa <i>Smc</i> 23,763: 14, invaliidikassa <i>Smc</i> 15,197: 56. Sitäpaitse Idestamin eläkerahasto, joka $\frac{1}{1}$ 1900 teki <i>Smc</i> 18,517: 83.	12,844 134
Jämsänkosken paperitehdas, Jämsä.	Sairaskassa.	159
Myllykosken puuhiomo ja mylly, Sippola.	Sairaskassa.	76
Inkeröisten puuhiomo, Sippola.	Eläkekassa 51,957: 56. <i>Smc</i> pääomalla. Lainakassan pääoma 6,431: 54 <i>Smc</i> .	297
Karhulan puuhiomo, Kymi.	Sairaskassa.	172
Kymin paperitehdas, Valkeala.	Sairaskassa 81,283: 35 <i>Smc</i> pääomalla $\frac{31}{12}$ 1900.	771
Kannuskosken puuhiomo ja pahvitehdas, Valkeala.	Sairaskassa.	58
Hovinmaan paperitehdas, Viipurin pitäjä.	Sairaskassa muodostumaisillaan.	80
Enson puuhiomo, Jääski.	Sairas- ja hautausapukassa, johon työmiehet suorittavat 1 % ja tehdas $\frac{1}{2}$ %:n palkasta. Pääoma oli $\frac{31}{12}$ 1900 <i>Smc</i> 5,051: 60.	563
Osakeyhtiö Tornatorin paperitehdas ja lankarullatehdas, Ruokolahdi.	Sairaskassa löytyy vasta 1899 4,000 <i>Smc</i> säästöllä.	279
Kaltimon puuhiomo, Eno.	Säästökassa löytyy.	47
Mäntän paperitehdas, Keuruu.	Sairaskassa 15,123: 76 <i>Smc</i> suuruinen.	303
Äännekosken puuhiomo ja pahvitehdas, Laukaa.	Sairaskassa 2,012: 43 <i>Smc</i> suuruinen.	160
Kankaan paperitehdas.	Sairas- ja eläkekassa.	244
Tampereen kattohuopatehdas Tampere.	Työmiehillä on vapaa lääkärinhoito ja lääkkeet ja saavat sairastaessa apurahoja. Eläke- ja apukassa iäkkäitä, työhön kykenemättömiä varten löytyy, pääoma suuruudeltaan <i>Smc</i> 7,877: 55. $\frac{1}{1}$ 1901.	125
Kyrkstadin höyrysaha, Lohja.	Sairaskassa.	100
Pinjaisten tehtaan saha.	Apukassa yhteinen tehtaan kanssa.	211
A. Ahlströmin saha Pertjärven kylässä, Ruotsin Pyhtää.	Sairaskassa Brändholmassa, suuruudeltaan <i>Smc</i> 2,600: —; samallinen yhteinen kaikille tehtaan työmiehille, suuruudeltaan 2,300: —; apurahasto köyhiä varten, suuruudeltaan <i>Smc</i> 10,000: —.	180
Forsbyn saha.	Sairaskassa.	123
		16,926

Teollisuuslaitos.	Kassan tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Teollisuuslaitoksen työntekijäin lukumäärä.
Vanha saha ja Seikun saha läh. Poria.	Sairas- ja hautausapukassa kummallakin sahalla; C. & W. Rosenlewin lahjoitusrahasto; Reinhold Rosengrenin lahjoitusrahasto.	16,926
Reposaaren höyrysaha.	Sairas- ja hautausapukassa, joka ³¹ / ₁₂ 1900 nousi <i>Smc.</i> 17,681: 57.	884
Ylinensaha Merikarvialla.	Sairasapukassa.	432
Jukolan saha Merikarvialla.	Sam.	100
Hämeenlinnan höyrysaha.	Sam.	192
Kaupinojan höyrys., Tampere.	Sairas- ja hautausapukassa.	176
Akaan höyrysaha.	Työmiehet saavat vapaan lääkärinhoidon ja lääkkeitä.	35
Jokioisten saha.	Hautaus- ja sairaspukassa.	174
Santalahden höyrys., Pirkkala.	Sairaskassa.	63
Niemen höyrysaha, Ylöjärvi.	Työmiehet nauttivat vapaata lääkärinhoitoa.	90
Hollon höyrysaha, Lempäälä.	Sam. sam.	180
Kotkan höyrysaha.	Sam. sam.	155
Hovinsaaren höyrysaha, Kotka.	Sairaskassa, johon työntekijät suorittavat 2 % palkoit- taan, josta saavat lääkärinhoidon ja lääkkeitä. Sai- raskassa ¹ / ₁ 1901 <i>Smc.</i> 16,309: 25.	192
Hietasen höyrysaha, Kotka.	Ei mitään apukassaa, mutta sahanomistaja auttaa tar- vittaessa itse.	214
W. Gutzeit ja Kumpp. höyry- saha, Kotka.	Sairasapukassa.	277
Tervasaaren höyrysaha, Vehka- lahti.	Apukassa, johon vuosittain erotetaan 1,000 markkaa.	739
Ristiniemen höyrysaha, Vehka- lahti.	Sairas- ja hautausapukassa perustettiin 1 p. huktik. 1900.	74
Jumalniemen höyrysaha, Kymi.	Sairasapukassa.	230
Hallan höyrysaha, Kymi.	Sairas- ja apukassa.	197
Tirvun saha ja kimröökkitehdas sekä jauhomylly, Valkeala	Sairas- ja apukassa.	388
Koskensaaren yhtiön sahat, Hei- nolan kaupunki ja pitäjä.	Sairas- ja hautausapukassa.	62
Otavan sahalaite, Mikkelin pit.	Hautaus- ja sairaspukassa.	130
Varkauden tehtaan vesisaha, Leppävirta.	Sairaskassa.	114
Taipaleen sahalaite, Leppävirta.	Sairasapukassa ³¹ / ₁₂ 1900 suuruudeltaan <i>Smc.</i> 24,639: 40, köyhäinkassa suuruudeltaan 9,959: 66 <i>Smc.</i>	291
Utran sahat, Kontiolahdi.	Sairasapukassa.	29
Karsikon ja Penttilän sahat ja myllyt, Kontiolahdi.	Sairas- ja eläkekassa.	274
	Yhteinen sairaspukassa.	220
		22,838

Teollisuuslaitos.	Kassan tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Teollisuuslaitoksen työntekijäin lukumäärä.
		22,838
Bonnäsin höyrysaha, Keuruu.	Sairas- ja hautausapukassa.	242
Jyväskylän höyrysaha.	Apu- ja eläkekassa.	80
Laitakarin sahalaiteos, Kemin kaupunki.	Sairaskassa.	395
Karihaaran sahalaiteos, Kemin pitäjä.	S:n.	540
Röytän sahalaiteos, Alatornion pitäjä.	S:n.	390
Hietalahden punseppätehdas, Helsinki.	Sairas-, hautaus- ja apukassoja.	185
Osakeyhtiö Tornatorin lankarullatehdas ja puubiomo.	Sairaskassa 4,000 mk:n säästöllä.	414
Syväniemen lankarullatehdas, Karttula.	Sairas- ja hautausapukassa, jonka varat olivat $\frac{31}{12}$ 1900 lmp. 4,327: 08.	130
Osakeyhtiö Wicander & Larsonin korkkitehdas, Turku.	Sairas- ja hautausapukassa.	98
Wulff & Wihlmanin ajokalutehdas ja taeliike, Turku.	Säästökassa.	17
Töölön sokeritehdas, Helsinki.	Apukassa.	228
Auran sokeritehdas, Turku.	S:n.	215
Herttualan sikuritehdas, Viipurin pitäjä.	Vanhat työmiehet on ylläpidetty tilalla tai ovat saaneet tilanomistajalta eläkekoiti.	9
Sinebrychoffin olutpanimo, Helsinki.	Apukassa ja oma sairashuone.	285
Sörnäsän osakepan., Helsinki.	Apu- ja hautauskassa.	41
Hultmanin panimo, Tammisaari.	Työväenapukassa.	42
Karpin olutpanimo, Huittisissa.	Työmiehet saavat maksutta hoitaa ohimenevien vammojen sattuessa.	9
Santalahden panimo, Tampere.	Sairas- ja hautausapukassa sekä apukassa.	20
Mustalahden panimo, Tampere.	Sairas- ja hautausapukassa sekä apukassa.	29
Yhdyspanimo Viipurissa.	Sairas-, hautaus- ja eläkekassa.	65
F. Sergejeffin höyrypanimo, Viipuri.	Sairas- ja hautausapukassa.	44
Heinolan Osakeyhtiön polttimo, Heinolan pitäjä.	Hautaus- ja sairapukassa.	17
Borgströmin tupakkatehdas, Helsingissä.	Sairas- ja hautausapukassa, ylim. apukassa sekä ruokalaiteos (päivällinen à 25 p:ää hengeltä).	389
P. C. Rettig & Kumppin tupakkatehdas, Turku.	Sairas- ja hautausapukassa.	345
		27,067

Teollisuuslaitos.	Kassan tai hyväntekeväisyyslaitoksen laatu.	Teollisuuslaitoksen työntekijäin lukumäärä.
Viipurin tupakkatehtaan osakeyhtiö, Viipuri.	Sairaskassa, suuruudeltaan 440 <i>Smc</i> ³¹ / ₁₂ 1900.	27,067
Sergejeffin tupakkat., Viipurissa.	Sairasapukassa.	199
Matti Roiha & Kumpp:n tupakkatehdas, Lappeenranta.	Sairas- ja hautausapukassa.	333
Ph. U. Strengberg & Kumpp:n osakeyhtiön tupakkatehdas Pietarsaaressa.	Sairas- ja hautausapukassa, johon työmiehet antavat 2 % palkastaan ja työnantaja ainakin puolet niin paljon. Tehtaanomistajat ovat sitäpaitse lahjottaneet kassaan 10,000: — <i>Smc</i> pohjarahaston, josta kassa saa 5 % korkoa. Eläkerahastoon vanhoja työntekijöitä varten ovat tehtaanomistajat useampina vuosina siirtäneet erityisiä määriä; tämä rahasto juoksee 4 %:n korolla ja teki vuoden lopulla <i>Smc</i> 73,208: 43.	33
G. A. Petreliuksen paitatehdas Turussa.	Tehtaalla on yksityinen apurahasto, joka ³¹ / ₁₂ 1900 teki <i>Smc</i> 5,862: 12, josta korot käytetään sairasten työntekijäin auttamiseksi.	840
Vesiparannuslaitos, Loviisassa.	Eläkekassa kylvettäjiä varten, 15,736: 19 <i>Smc</i> suuruinen.	64
Hangon kylpylaitos.	Kylvettäjiä varten on olemassa apukassa, 9,000: — <i>Smc</i> suuruinen.	36
Weilin & Göös:n kirjapaino, Helsinki.	Sairas- ja hautausapukassa, 6,500: — <i>Smc</i> suuruinen.	30
Werner Söderströmin kirjapaino ja kirjansitomo, Porvoo.	Työväkeä varten on vuoden kuluessa perustettu apukassa, jonka pohjarahasto on <i>Smc</i> 2,000: —.	273
	Summa	78
		28,953